

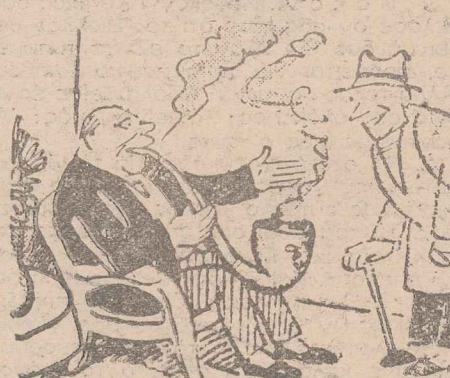
ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ο φίλος της καμαριέρας

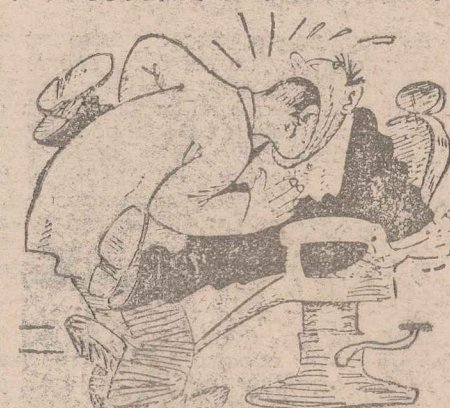
—Σσσσι! Δεν είμαι ο αληθινός. Αη Βασίλη.

Ο όρκος

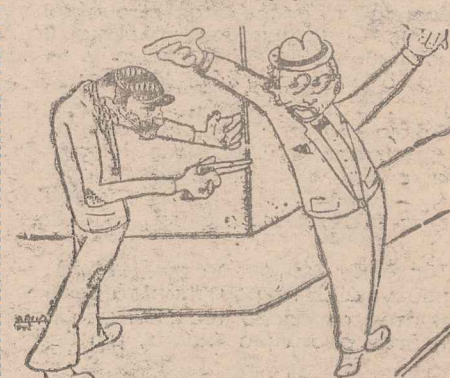
—Ωρκίσθηκα στη γυναίκα μου να κα-
νέζω μόνο μία πίπα την ημέρα.

Η δύναμις της συνήθειας

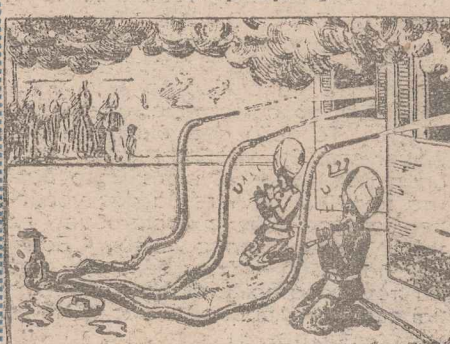
Ο θηριοδαμαστής που έγινε δοντογιά-
τρός.

Πολύ άρνα

— Δώσε μου γρήγορα το πορτοφόλι
σου.
— Άδικος κόπος. Μου το πήρε η γυ-
ναίκα μου.

Φακισμός

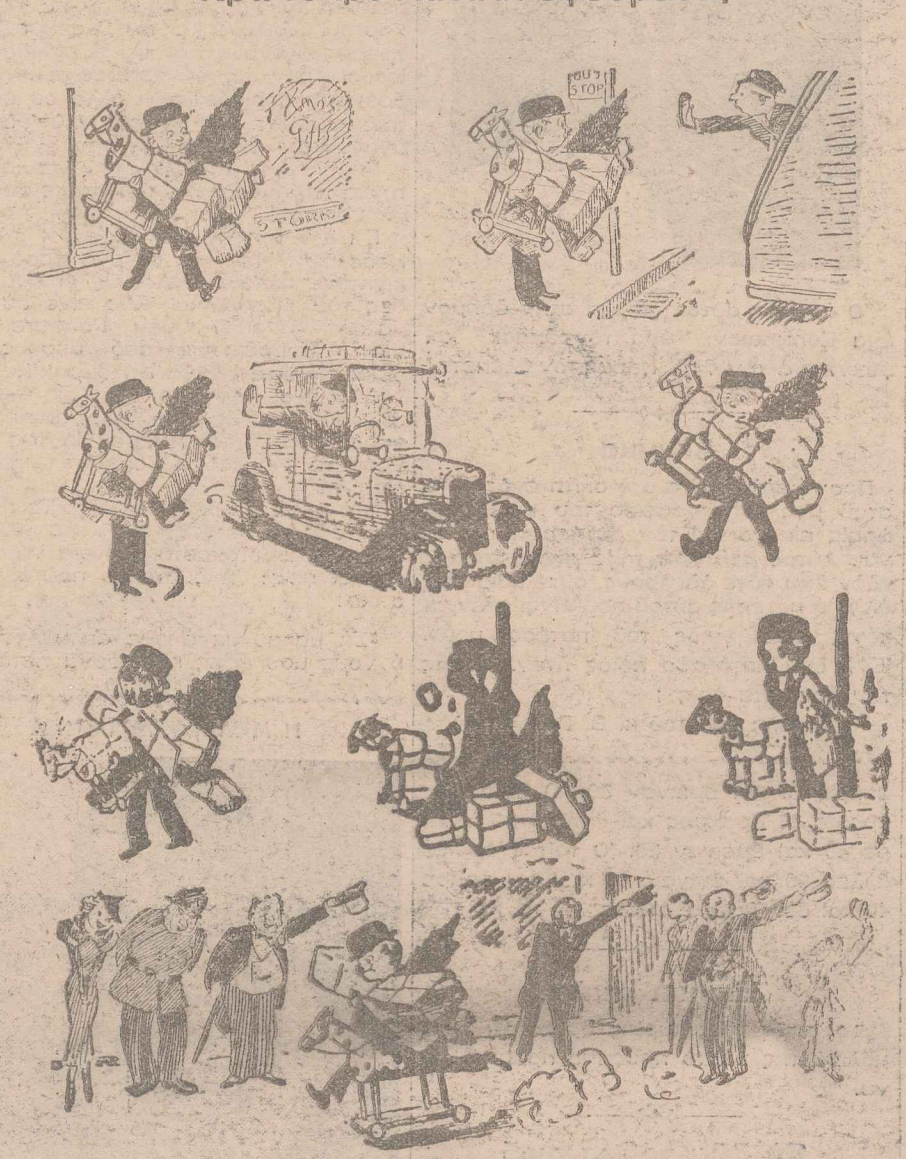
Πώς οι πυροσβέστες κινούν τις αν-
τλίες τους στις Ίνδies.

Φλογερός έρως

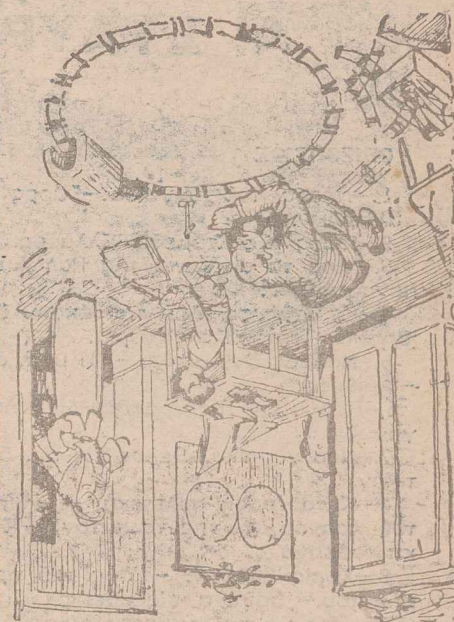
Αι συνέπειαι ενός θερμού έγκαλισμού μέσα στο έρημο πάρκο

Πρωτοχρονιάτικη εφεύρεσις

Πώς ο κ. Καταφερτζής έλυσε το ζήτημά της μεταφοράς των παιγνιδιών
των παιδιών του όταν δεν τον εδέχτο κανένα αυτοκίνητο.

Τα δώρα

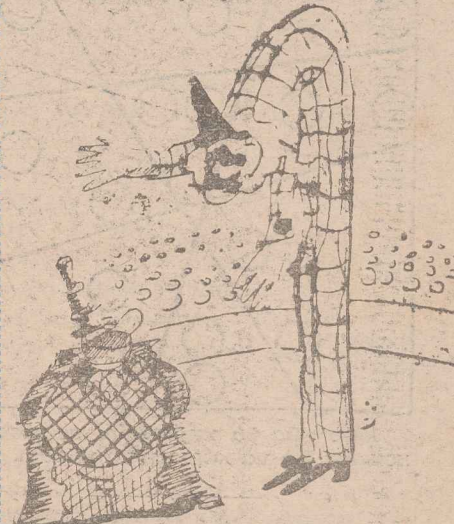
—Όχι, θεία, δεν το αγόρασε ο μπα-
μπάς για μένα. Έγώ το αγόρασα για
τον μπαμπά.

Παρηγοριά

Η γεροντοκόρη: Τα διάβασες.
Μία που έχει χωρίσει δυο φορές, παν-
τρεύεται ένα βασιλιά. Τότε εμείς που
είμαστε κοίτσια τί πρέπει να πάρουμε;

Διάλογος παληάτων

—Πόσα χιλιόμετρα είναι απ' εδώ ως
τη Θεσσαλονίκη;
—Πεντακόσια.
—Κι απ' τη Θεσσαλονίκη ως εδώ;
—Πεντακόσια.
—Τότε πώς συμβαίνει από τα Χριστού-
γεννα ως την Πρωτοχρονιά να είναι έφτά
μέρες και από την Πρωτοχρονιά ως τα
Χριστούγεννα τριακόσες πενήντα οκτώ;

Πρωτοχρονιά

—Αν ο κύριος έρθη στη βασιλόπηγά
του το νόμισμα, θα έχω την καλωσύνη
να πληρωφώρη το διευθυντή αν ήταν
κορώνα ή γράμματα.

ΕΣΠΕΡΟΣ

Αθήναι 30 Δεκεμβρίου 1936

ΣΕΛΙΔΕΣ 32 ΔΡΑΧΜΑΙ 2

Π
Ε66

‘Εχετε την γνώμην ότι ή γυναίκα και ό άνδρας ΗΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΦΙΛΟΙ;

Είς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ τοῦ «Ἑσπεροῦ», ἀπαν τοῦν, οἱ κ.κ. Γρηγόρ. Ξενόπουλος, Παῦλος Νιρβάνας, Ἀλέξ. Φιλαδελφεύς, Ἀπόστ. Δοξιάδης, Θεόδ. Συναδινός, Ἀριστ. Καμπάνης, Παναγ. Ζερβός, Μιλτ. Μαλακάσης, Παντελῆς Χόρν, Δ. Μητρόπουλος καὶ Δημ. Βουτυράς.

Ο ΠΡΟΒΛΗΜΑ, ἂν
μπορεῖ νὰ ὑπάρῃ ἀγνὴ
καὶ καθαρὰ φιλία, με-
ταξὺ δύο νέων ἀνθρώ-
πων, ἀπὸ τὴν φύσιν αὐ-
τῶν, ὅσον καὶ τοὺς
παντοειδεῖς συγγρα-
φεῖς θιβλίων, θεατρι-
κῶν ἔργων, ἐπιστημονικῶν καὶ παντὸς ἄλ-
λου εἴδους ἀνθρώπων. Ἀλλ’ οὐδεὶς ὡς
τώρα κατάρθωσε νὰ τὸ λύσῃ διότι, εἰς
οὐδεμίαν ἐποχὴν ἠμποροῦσε νὰ τὸ δε-
σμεύσῃ κανὼν καὶ νόμος.

Ἀρ’ οὐτοὶ ἐνεφανίσθη ἀνθρώπων ζωὴ
εἰς τὸν πλανήτη μας τὰ πάντα ἀκολου-
θοῦν ἕνα δρόμον. Ἀλλὰ ἕνα δρόμον
ποὺ συνθεσέταται παρεκκλίνει ἀπὸ τὴν
ἀρχικὴν τοῦ κατεύθυνσι. Ἔτσι καὶ ἐν τῇ
ἱστορίᾳ αὐτῇ. Μπορεῖ μὲν ἐν τῇ πλειονό-
τητι νὰ μὴν μπορῇ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν
πολλῶν νὰ κρατῇ καθαρὰ, ἀγνή, εὐ-
λικρινὴ καὶ ἀνιδιοτελεῆ φιλία μεταξὺ
δύο ἀνθρώπων νέων, ἀλλ’ αὐτὸ δὲν ἔ-
στιν ὡς εἶναι καὶ τελεσίδικον καὶ ὅτι δὲν
μποροῦν νὰ ὑπάρκουν καὶ ἐξαιρέσεις.

Κάμμιε τὴν παρακάτω ἐρευνᾶν, γιὰ νὰ
δοῦμε στὸ ζήτημα αὐτὸ τί λέν οἱ δια-
πρέσπεστοι συγγραφεῖς, ἐπιστήμονες,
καλλιτέχνες καὶ ἄλλοι ἐξέγοντες ἑλ-
ληνικῶν τοῦ τόπου μας καὶ δίνοντες παρα-
κατω τὰς πρώτας διαφορετικὰς μεταξὺ
τῶν ἀπαντήσεων. Ἐπιζητοῦμε νὰ ἀρῶ-
σιν οὐκ ἀναγνώστες μας;

Ἀρχίζομε μὲ τὴν ἀπάντησιν ποὺ μᾶς
ἔδωκε ὁ ἐκλεκτὸς μυθιστοριογράφος καὶ
θεατρικὸς συγγραφεὺς καὶ Ἀκαδημαί-
κος κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δια-
βάσατε τί ἀπάντησεν ὁ ἑαυτὸς, ὅπως
φαίνεται ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ καὶ μεγάλου
ψυχολόγου τοῦ γυναικείου χαρακτήρος.

—Μοῦ κάνετε αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, μᾶς
λέγει ὁ ἐξεχωριστὸς μας πεζογράφος, κι-
ἐννοεῖτε βέβαια, φιλία μεταξὺ νέων, ποὺ
θὰ ἠμποροῦσαν νὰ εἶναι κ’ ἐρωτευμένοι
ἢ παντρεμένοι... Ὁχι, λοιπὸν φιλία
καθαρὴ μεταξὺ αὐτῶν δὲν μπορεῖ
νὰ ὑπάρῃ. Μόνον μετὰ τὸν ἔρωτα. Καὶ
τὸ φαινόμενο ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
ποὺ ἀγαπήθηκαν μίᾳ φορὰ καὶ κατόπιν
ἔγιναν φίλοι, εἶναι συχνότατον...

—Ἀς κυττάξωμε τί ἀπαντᾷ κ’ ἕνας ἄλ-
λος ἐξεχωριστὸς συγγραφεὺς τῆς ἀξίας,
τῆς πείρας καὶ τῆς ἡλικίας τοῦ... προ-
καλλήσαντος. Ὁ κ. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑ-
ΝΑΣ, ἀκαδημαϊκὸς ἐπίσης, ὁ γνωστότατος
χρονογράφος τῆς Ἑστίας, ἀπὸ τοῦ
ὁποίου τῇ στήλῃ περὶ καθημερινῶς ἡ
σύγχρονη φιλολογία μὲ τὸ ἐπιτυχέστατον
χιοῦμο καὶ τὴν τραγικότητα ποὺ μᾶς
τὴν τυλίγει, λέγει:

—Πρὶν σὰς ἀπαντήσω, ἂν ὑπάρῃ ἀ-
γνή φιλία μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν,
σὰς ἐρωτῶ κ’ ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου:
Υπάρχει ἀγνή φιλία;

Ἔτσι ὁ κ. Νιρβάνας περιπλέκει τὰ
πράγματα καὶ ξεφεύγει, χωρὶς νὰ μᾶς
δώσῃ τὴν ἀπάντησιν ποὺ τοῦ ζητήσαμε.

Σειρά δίνουμε τώρα στὸν γνωστὸ ἐπι-
στήμονα καὶ σοφὸ μας ἀρχαιολόγον τὸν
κ. ΑΛΕΞ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΑ, διευθυντὴ τοῦ
ἀρχαιολογικοῦ μας Μουσείου. Ὁ δια-
πρέπης ἐπιστήμων, συγγραφεὺς, ζωγρά-
φος, εὐθυμολόγος (γιὰ τί τὰχει ὅλα)
καὶ... γυναικολόγος, ἀπαντᾷ:

—Καθαρὰ φιλία δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ
ὑπάρῃ. Δὲν εἶναι δυνατόν. Ὀλίγον και-
ροῦ ζωὴ κοντὰ σὲ μίαν γυναῖκα σὲ φέρ-
νει σὲ ἀνασφάλαν. Οὐδεὶς ἠμπορεῖ νὰ
ἀντιστῇ στοὺς νόμους τῆς φύσεως. Ἀ-
κόμα καὶ ἡ μεγάλη καὶ περίφημος ἐπι-
στήμων ποὺ πέθανε πρὸ ὀλίγων μηνῶν,
ἡ Κιούρι, γνωστότατη κυρίως διότι ἀνε-
κάλυψε τὴν ὑπάρخين τοῦ ραδίου, συνε-
γασμένη μὲ τὸν κατόπιν ἀνδρα τῆς ὑ-
πέστη τὸν ἔρωτα καὶ παντρεύτηκε ἀπ’
αὐτόν. Ἡ συνεργασία αὐτὴ ὅπως ἔλεπε-
τε, ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην, διὰ νὰ

καταλήξῃ ἐν τῇ ἄλλῃ συνεργασίᾳ, τῶν
γενετηρίων ὁργάνων. Νὰ καὶ μερικὰ
πρόχειρα παραδείγματα καθημερινὰ :
αἱ διάφοροι ὑπάλληλοι καὶ οἱ προϊστά-
μενοί των, κλπ.

Τὸν λόγον ἔχει τώρα ὁ διαπρέπης ἱα-
τρός — ὁ ἐιδικότερος θὰ μπορούσαμε νὰ
ποῦμε, ἀλλήθινά. — καὶ πρῶτον ὑπουργὸς
κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ. Ὁ ἐκλε-
κτὸς μας ἐπιστήμων ὡς τοῦ ὑπεβλήθη τὸ
ἐρώτημά μας, διέερθε τὰ ἱμάτιά του
ἀπὸ τὴν ἀρνήσιν. Καὶ ἀπήντησε:

—Καθαρὰ φιλία μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ
γυναικῶν; Ὁχι, ὄχι, ὄχι... Διότι ἡ με-
ταξὺ ὁμοφύλων φιλία εἶναι ἔλξις μετὰ
ἀτόμων. Μοιραία θὰ καταλήξῃ, ἔστω
καὶ μὲ τὴν ἀντιθέτην πρόθεσιν, στὸν ἔ-
ρωτα. Αὐταπατάσονται νὰ νοιώθουν μερι-
καὶ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ διαρκῇ μίᾳ
φιλία — καὶ νὰ μὴν καταλήξῃ στὸν ἔρω-
τα...

Ὁ συγγραφεὺς καὶ λογοτέχνης κ.
ΘΕΟΔ. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ, τοῦ ὁποῦν τὰ
θεατρικὰ ἔργα πηγαίνουν ἀπ’ τὴν γυναι-
κείᾳ ψυχολογίᾳ, κ’ εἶναι σὲ θέσιν ῥεα-
ριστικὰ ν’ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ καὶ τὴν
ὕπολυσιν ὡς συμφορὰ ἀπάντῃ ὁμοίως
στὴν ἐρώτησιν μας.

Λέγει λοιπὸν ὁ κ. Συναδινός:
—Μόνον ὅταν ἀνδρας καὶ γυναῖκα ἔ-
χουν ὑπὲρ τὸ 75ο ἔτος τῆς ἡλικίας
τους — τότε μόνον ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρῃ
ἀνάμεσά τους καθαρὴ φιλία. Ἀλλὰ καὶ
τότε ἀκόμα θὰ ὑπάρχουν οἱ ἐξαιρέσεις.

Διαλεκτὰ ταμπλῶ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΗ ΓΛΑΣΤΡΑ
(Πίναξ τοῦ κ. Σπ. Βιτωροπούλου)

Μήπως ξεχνάτε τὸν πασίγνωστο φυσικὸ
νόμον ποὺ κυβερνᾷ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ
ἐφάνη ζωὴ σ’ ὅλο τὸν κόσμον; : «τὰ ἐ-
τερώνομα ἔκονται».

Καὶ τώρα ἂς δώσωμε τὸν λόγον σ’ ἑ-
ναν ἀπὸ τοὺς σθεναρώτερον ἀντιπροσώ-
πους τῆς αὐστηρῆς τέχνης — στὸν κριτι-
κὸ καὶ συγγραφέα κ. ΑΡΙΣΤΟ ΚΑΜΠΑ-
ΝΗ. Ἡ ἀπάντησί του εἶναι ἐναντίον τῆς
γυναικῆς, ἀλλ’ αὐτὸ τί σημαίνει; Ἡ
γνώμη του. Ἀπαντᾷ λοιπὸν ὁ κ. Καμπά-
νης:

— Ἄν ὑπάρῃ καθαρὰ φιλία μεταξὺ
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μ’ ἐρωτᾷτε; Ὁχι.
Δὲν μπορεῖ ποτὲ, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἡμε-
ρῇ ἐποχῇ νὰ γίνῃ κατὰ τέτοιον. Ἐγὼ
κ’ ἐγὼ, ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα τὴν
ιδεῖαν τοῦ διασώζοντος Ἰταλοῦ συγγραφέα
Λεοπάρντι: «Δὲν πρέπει νὰ ζητοῦμε ἀν-
δρικά ἀισθήματα ἀπὸ ὄντα κατώτερα
τοῦ ἀνδρός». Τί εἶν’ αὐτὰ ποὺ ζητᾷτε...
Φιλία σήμερον, μπορεῖ νὰ ἔχῃ κανεὶς μόνον
μὲ τὴν ἀδελφὴν τοῦ καὶ τὴν μητέρα
του, ὅταν δὲν ἔχῃ μαζί τους κληρονομι-
κὰς διαφορὰς...

Ὁ προπύτατος τοῦ Ἑθνικοῦ μας Πα-
νεπιστημίου καὶ πρόεδρος τῆς Ἑλλην.
Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας κ. ΠΑΝΑΓΙΩ-
ΤΗΣ ΖΕΡΒΟΣ, ἀκαδημαϊκὸς καὶ σοφὸς
μαθηματικὸς ἐπιστήμων, ἀπαντᾷ ἐν τῇ
ἐρώτησί ποὺ τοῦ ὑπεβάλλαμε, χαρακτη-
ριστικὰ μὲ τ’ ἀκόλουθα λόγια:

—Ποῦ ὁπῶν αὐτὸ ποὺ ρωτᾷτε, δηλ.
τὸ νὰ ὑπάρῃ μεταξὺ ἀνθρώπων νέων

κλπ. φιλία, τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ ἡλικία κ’
ἡ φύσις τοὺς σπρώχνει στὸ νὰ ἐρωτευ-
θῶνται. Πολλὰς φορὲς μπορεῖ ὅμως νὰ
συμβάλῃ κ’ ἔτσι καὶ νὰ σταθεροποιῇ
μὴν ἀγνή φιλία διαρκή, χωρὶς τὸν πό-
θο τοῦ ἔρωτος. Ἀλλὰ τότε εἶναι ζητήμα
χαρακτήρος πειά...

Ἀς δοῦμε τώρα τί λέγει κ’ ἕνας ἀ-
πὸ τοὺς μεγαλύτερους λυρικοὺς ποιη-
τὰς μας, ὁ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ,
ὁ ποιητὴς τοῦ ἀληθινότητος «Μασταροῦ»
καὶ τοῦ «Τάκη Πλάκου». Ὁ «Ἑλλην
Χαίνας» ὅπως παλαιότερα ἀπεκαλεῖτο ὁ
ποιητὴς μας, λέγει τ’ ἀκόλουθα:

—Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ποὺ κάνετε εἶναι λί-
γο ἀποτυχημένο καὶ καταδικασμένο μα-
ζὶ. Μπορεῖ ποτὲ στὰ χρόνια μας καὶ ἐν τῇ
ἐποχῇ μας νὰ κρατῇ γνήσια καὶ εὐλι-
κρινὴ φιλία; Ἡ φιλία εἶναι ἡ ἐπέκτασις
τοῦ ἔρωτος. Γι’ αὐτὸ μόνον σὲ ὁργανισμοὺς
ἀνικανοὺς θὰ μπορούσε νὰ κυριαρχῇ
καὶ νὰ μείνῃ. Ἐδῶ ὑπάρχουν περὶ πᾶ-
σις ὅπου ἀναπτύσσονται μεγάλοι ἔρω-
τες ἀνάμεσα στὰ ἀδελφία καὶ πολλὰς
φορὲς καὶ στοὺς γονεῖς, ἂν μπορεῖ νὰ
σταθῇ καὶ νὰ κρατῇ φιλία ἐν γῇ μέσῃ
ἐν τῇ σάρκα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἐπανα-
στατῇ ἡ σκέψις τοὺς στὸ παραμικρό;

Ἰδού καὶ μίᾳ ἄλλῃ ἀκόμα ἀπάντησιν,
δοσμένη ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸ καὶ διαπρέπῃ
συγγραφέα τοῦ «Φιντανκουῖ» καὶ τῆς
«Νταλμανπούλας», τὸν ΠΑΝΤΕΛΗ
ΧΟΡΝ. Ὁ συνομιλητὴς μας ἀρκεῖται νὰ
ἀπαντήσῃ μὲ δύο λόγια στὸ ὅτι τοῦ ζη-
τήσαμε:

—Καθαρὴ φιλία θεσβαίως ἠμπορεῖ
νὰ ὑπάρῃ κατὰ τὴν γνώμην μου, ὅταν;
ἢ γυναικῶν ἀνδρῶν ὁ φῶς ν’ εἶναι ὁ
ἀντὶ τῶν αἰσθημάτων, γυναικῶν φέ-
ρει...

Ὁ συμπαθὴς μας μεσέτρος κ. ΔΗ-
ΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, μίᾳ δι-
εθνῆς μουσικῇ δόξῃ ποὺ τιμᾷ τὸ ἑλλη-
νικὸ ὄνομα ὅπου τὸν φέρουν τὰ θέματα
τῆς μεγάλης τοῦ τέχνης ἀπάντῃ ὁμοί-
ως ἐν τῇ ἐρώτησί ποὺ τοῦ κάμμιε:

—Ἡμπορεῖ, νομίζω, νὰ ὑπάρῃ καθαρὴ
καὶ εὐλικρινὴ φιλία μεταξὺ δύο ἀν-
θρώπων — μᾶς λέγει ὁ μεγάλος μας
καλλιτέχνης. Καὶ τὸ πιστεύω ἀπολύτως
γιατὶ παίρνω ὡς παραδείγματα τὸν ἐαυτόν
μου. Κάμμιε μίᾳ ἐξηκριμένη ἀνακάλυ-
ψιν ἐξ ἀφορμῆς προσωπικῆς μου ἐντυπώ-
σεως. Ἐρχομαι λοιπὸν ν’ ἀπαντήσω μὲ
παρηρησία ὅτι πιστεύω ἐν γῇ καὶ εὐ-
λικρινὴ φιλία παίρνοντας μοναδικὸ πα-
ράδειγμα τὸν ἐαυτόν μου, τοῦ ὁποῦ ὁ-
λόκληρη ἡ ζωὴ δὲν ὑπῆρξε τίποτε λιγώ-
τερο, τίποτε περισσότερο παρὰ μίᾳ ἐκ-
δήλωσις τῆς μεγαλειότητος ποὺ μπορούσε
ποτὲ νὰ γίνῃ, ἀνθρώπων κ’ ἱερῆς φι-
λίας...

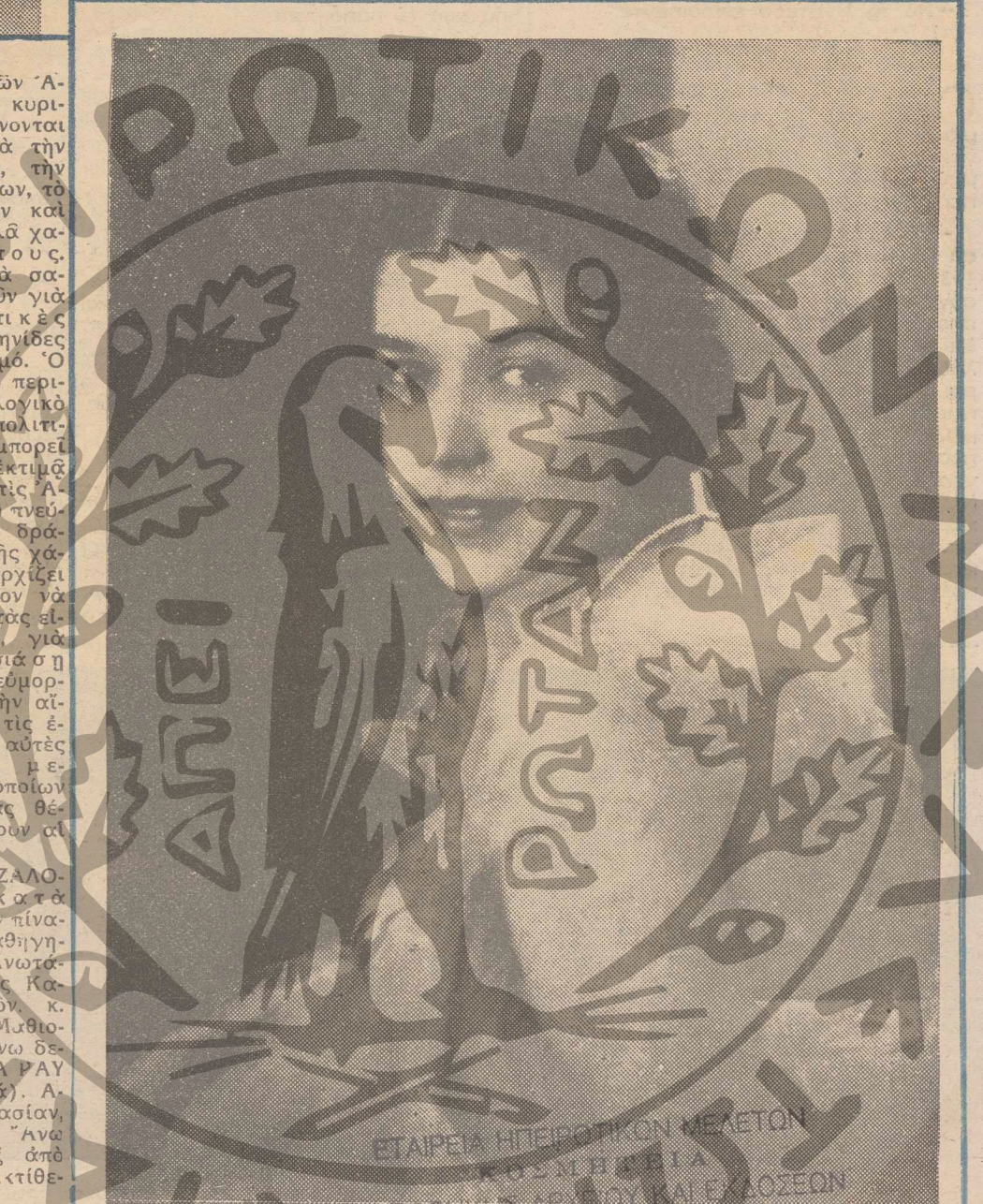
Ἐρχόμεστε τώρα νὰ δώσωμε τὴν ἀ-
πάντησιν ἐνὸς ἀπὸ τοὺς δημοφιλεστέρους
συγγραφεῖς μας, ποὺ ὅλοι τὸν ἔχουν
διαβάσει, γιὰ τί ὅλοι τὸν ἀγάπησαν, τοῦ
ΔΗΜΟΣΘ. ΒΟΥΤΥΡΑ. Ὁ μοναδικὸς συ-
λλογιστὴς τοῦ κοινωνικοῦ μυθιστοριώματος,
μᾶς ἀπαντᾷ:

—Κι’ ἐγὼ εἶμαι τῆς ἴδιας γνώμης ὅ-
τι ὑπάρχει καὶ μπορεῖ νὰ κρατῇ φιλία ἀ-
γνή καὶ καθαρὴ μεταξὺ δύο νέων. Ἐξαι-
ρεται ὅμως κυρίως ἀπ’ τοὺς ἀνθρώπους
αὐτοὺς. Τὸ θεσβαίω μὲ πεποίθησιν καὶ
ἐπιμονή, γιὰτὶ μοῦ συνέβη πρὸ ἐτῶν
κάτι τέτοιον. Εἶχα γνωρίσει ἕνα κορίτσι
πολὺ ὁμορφὸ πρὶν παντρεθῆναι, μὲ τὸ ὁ-
ποῖο εἶχα ἀποκτήσει στενὴς σχέσεις δια-
πνεύμενες ἀπὸ τὴν πρὸ ἀγνὴ φιλία. Καὶ
ἡ φιλία αὕτη ἐκρατῆθη στὸ ὅλον τῆς
καὶ στὰ πραγματικὰ ὅρια τῆς φιλίας.
Ὑποθέτω πὺς ὅπως ἐμεῖς ἐκτραύσαμε
τὴ φιλία μας ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε καὶ ἔτσι
θὰ ἠμπορούσαν νὰ τὸ κάμουν καὶ νὰ δώ-
σουν ἕξαιρέματα τῆς μεγάλης φιλίας
ἰσχυρὰ κ’ ἀνυπερέβλητα, ἐναντίον τῆς
σθερότητος τῆς ἐποχῆς μας.

ΤΟΠΟΥΛΟΥ, (κόρη τοῦ ἀρχαιολόγου κ. Ἀλ. Φιλαδελφῆος), (κάτω δεξιᾶ). Α-
ΣΠΑΣΙΑ ΣΟΥΖΟΥ, τὸ γένος Χατζηθεοδώρου, (μὲ Μακεδονικὴν ἐνδυμασίαν,
κατὰ φωτογραφίαν τοῦ καλλιτέχνη φωτογράφου κ. Ν. Ζωγράφου. Ἀνα-
κρίνα, καὶ ἡ ΒΑΡΒΗ ΒΙΜΜΕΡ, πρεσβείτης τῆς Αὐστρίας. (Πίναξ ἀπὸ
τὴν ἐκθεσὶν τοῦ διακεκριμένου Αὐστριακοῦ ζωγράφου κ. Ἰ. Κομπέ, ποὺ ἐκτίθε-
ται εἰς τὸ «Νέον Ἀγγλίας», (κάτω ἀριστερά).

(ΣΕΙΡΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ ΠΙΟ ΚΟΣΜΙ-
ΚΩΝ ΚΑΙ ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ ΠΟΥ
ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΟΥΣ Σ' ΟΛΑ
ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΔΩΡΕΑ 1.600
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 38407

Κρητικά Κάλαντα

ΑΘΕ ελληνική περιφέρεια, από την Κρήτη έως επάνω στα όρη της Σποράδας, ως κι ο ελληνισμός ο έξω της επικρατείας μας έχει τα ιδιαίτερα ήθη κι έθιμά του, τα δικά του τραγούδια, τους χορούς στις γιορτές — που είνε όμως κοινές κι άχώριστες, απάδειξι της

του και σκληρά απάντησε στους ξένους έπιδρούμε. Δεν προδότηκε μήτε τ'αν έπαρ'αν της Άρκαδικής ακτής τας καταστροφικές και αιματηράς αποδόσεις, ούτε τον λέοντα του Άγιου Μάρκου, μήτε τους φανατικούς Μουσουλμάνους, που τόσα χρόνια κυριάρχησαν εκεί κάτω. Ύψωσεν αντίκρια η επρασινοχρώμη σειρήνα του πελάγους — όπως την χαρακτηρίζει ο Μοεβίλης σ' ένα υπέροχο συνένετο — το κομμάτι της και όρμησε κατά του ξένου, όποιος και νάταν, και με δύναμη κι' αυτοθυσία, αδιάφορη αν θάπερτε ματωμένη. Ό χρόνος θα έπουλανε τις πληγές της, και θα προσπαθούσε και πάλι...

Τα Κρητικά κάλαντα, είνε θέσθια γραμμένα στο Κρητικό ιδίωμα. Αυτό όμως δεν τ'αλλάπτει. Αντίθετα τ'α κάνει να είνε πιο συμπαθητικά, — έτσι μου φαίνεται έμένα.

Ακούστε, πώς χαϊρετάται ο νέος χρόνος, με άρχη μιαν αγροτική σκηνή, μία συνάντησι του "Αγ. Βασιλίου, που τόν φαντάζεται, ο άγνωστος ποιητής τ'ον, γεωργό — κι' έκπρόσωπο όλων τ'ον αγροτών — με τόν Χριστό:

Ταχυά ταχυά ν' αρχιμωρί, ταχυά ν' αρχή (του χρόνου).
Πρώτα που βγήκε ν' ο Χριστός στη γης και (εποχή της).
Έβγαινε κι' εδιστάλανε σ' όλους του ζευ- (νοτάτες).
Ό πρώτος που τ' απάντησε ήταν' ο Άγι- (Βασιλίου).
— Άγιο Βασιλίου, δέσποτα, καλό ζευγάρι ν' (έκείσε).
— Καλό τ'ό λέω, αφέντη μου, καλό και όλον (μάνο).
— Άπο τ'ό θλόνο' ο Χριστός με τ'ό δέσιν ν' (του χρόνι).
Με τ'ό δεξιό, με τ'ό ζερβό, με τ'ό μαλομά- (τένιο).
Τ'ό μαύρο και τ'ό μελαιοσό, που ν'αι στεφ- (νοκί).
— Νά σ'ε ρωτήσω, δέσποτα, πόσα μουζούρια (οπέρισε);
— Μετά χαράς, αφέντη μου, νά σου τ'α μο- (λοήσω).
Σπέρνω σταράκι δώδεκα, κριθάρι δέκα πέντε, (φάρες και ρυθό δακοκτώ κι' άπονωρίς στο (στούλο)).

Και ακολουθεί, μία παρένθεσις, που στην επιφάνεια δείχνει τη πίστι του Κρητικού αγρότη προς τόν Χριστό, στο δέος όμως όμως την πίστι του, για την ευθερία, για τ'ό ξεσκλάδωμα. Προσέχτε και θά τ'ό δείτε.

Λέει, ο "Αγ. Βασιλίου, συνεχίζοντας:

«Μ' αλήθεια κάτω στο γιοιά, κάτω στο πε- (ριγιάλι).
Μουζούρι σ'ότα ν' έσπειρα κι' ένα πλατό πι- (νάκι).
Κ' εκεία τ' άνεδισιότανε λαγουδία και περ- (δικία).
Στένω πλακιά, στένω βροχιά νά πιάσω τ'α (περδικία).
Μηδέ λουλούδια ν' έπισσα μηδέ περδικία ν' (είδα).
Μά θέρσια κι' αλάνεψα χίλια μουζούρια (κάρα).
Με τ' άποκοβολισία μου, χίλια και πεντα- (κάρα).
Μ' αλήθεια όντε ν' αλάνευαν, και ό Χρι- (στός έπέρνα, (τρόν' έβγαινε, (θερναλι).
Κ' άπάνη η κορφήσα ντου χρυσό κι' όλο- (χρυσό) είνε (είνε).
Και κάτω η ριζίτσα ν' του όλο κι' αλάργιν' (καριζέ).
Κ' άπάνη στην κορφήσα ν'του περδικία κακ- (καριζέ).
«Κακάριζε, κακάριζε κι, αν κηλιδίσε κη- (λαίσε).

Κ' εγώ θά κτίσω έκκλησιό, με δεκακτώ κα- (μάρσε).
Κάθε κομάρια τ'ό κερλί, και κάθε δυό λαμνάδα (ρηα θρύση).
Και κάθε τρείς και τέσσαρης ώρη, πανύ- (ρηα θρύση).
Κι' όσοι διαβάτες κι' ο διαβούν, περάτες κι' (αν περάσουν).
Νά πίνουν τ'ό κρυινό νερό τόν Κύριο νά δο- (ζάζουν).

Είνε αλήθεια χαριτωμένες οι σκηνές, που με τόσο χρώμα δίδει ο άγνωστος ποιητής τ'ον καλάντων αυτών και που τόσο πίστι, προς τ'α ιδανικά τ'ον Κρητι- κών, τ'α διαπνέει, ώστε και η άμμος, με τη βοήθεια του Χριστού ν' αποδίδη τόσα άγαθά.

«Άλλ' ο ψάλλοντες τ'α κάλαντα, πρέ- πει νά άπευθυνθούν και προς τόν αρχηγό του σπιτιού, που τ'α λέν. Και έρχονται οι εύχες τ'ον, θερμές, ώριτες, χαρακτη- ριστικές, ευγενικές.

Λένε:

— Όσ' όστρ' είνει στον ούρανό και φύλλα (είσε) τ'α δέντρη.
Τόσα φύλλα ποκάμια νά καταλείψη αφέντη.

Χρειάζεται όμως και κάποια περιποι- ήσι, κάποια προς τόν αφέντη «σιργούλα- μα» — καλωσόισμα — για νά δώσει δη- δεν περισσότερη προσέχη.

Και συνεχίζουν:

«Θωρείς έκείνην τήν κορφή, τήν άλλην τήν (παρτάκι).
Έκεία κοιμάτ' αφέντης μας, μαζί με τήν κυ- (ρά ν' του).
Και ποιος δά μηλί και ποιος θά όγνι νά μάς (τόνε ζυγνήρη);
— Βάλε πανιέρι κάστανά, πανιέρι μουκοκάρυα
Κ' εγώ νά μπώ κι' εγώ θά όγνι, νά όας τόνε (ζυγνήσω).

Και τελειώνουν:

Σύντην'άφέν, ζήνην, ζήνηνσε νά φάμε και νά (πιούμε).
Δόσας από λαγού μερί κι' άπ' άγριμιού τη (κάρα).
Κ' έξέπεσε ν' του τ'ό κερλί κι' έκασε τ'ό καρ- (τί του).

Κ' έκασε και τήν κάρτσα ν' του τήν πολυ- (ζουμπλισμένη).
Άπο τήν εξομπλισάνε οι τρείς βασιλο- (πουλάσε).
Πού 'θαν' η μία τόν πόνο τ'ον κι' η γι' άλλη (τήν δουλειάση).
Κ' η τρίτη η καλύτερη, θάνει τήν όμορψία (τόπ).
Κ' ο δάσκαλος τόν έδειρε, μ' ένα χρυσό (θερναλι).
Και η κυρά δασκάλωση, με τ'ό μαργαριτάρι.
Πέρνει ν' τον, παροπνέσει τ'ό φόρος-φόρος (πάσι).
Κ' οι γι' άρχοντες τ'ό λέγανε: — Μωρέ μο- (ακορμένε).
Και τ'α μικρ' άργοντόπουλα: — Μωρέ μο- (κλαδιούσε).

«Η βάργια όμως — τ'ό κορίτσι τ'ό σπι- τίου, που μεγάλωνε μαζί με τ'α παιδιά κι' έφευγε μόνο όταν θά παντρεύτανε από τ' άφεντικά της — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).
Άψε θανίτσα τ'ό κερλί και θάγια τ'ό λυγνάρη (βάργας).
Για ίδες και για συντάρησε ίντα θά μάς σ'ε (δωρίσε).

«Άπ'α γι' λουκάνικο γι' ή τ'ό μερ'ό κομμάτι. Κι' άπου τήν μαύρην όρνιθα κινάγνα ν' α- (γουλάκι).
Κι' άπου τ'ό κασελάκι σου κανένα τ'οικινάκι. Κι' άπου τ'ό κρασιόβαρο κι'αμιά κομπία κερ- (αόκι).
Κι' άπο τ'ό λαδοπήβαρο ένα έρασι λαδοκί.

«Η πόρτα όμως τ' άρχοντικού δέν ά- νοίγει — υποτίθεται. Και τότε άρριζέ τ'ό παρ'άπονο:

«Μ' άκόμη δέν τόν εύρηκε τ'ό μάνταλο ν' (άνοίσει).
Νά μάς σ'ε δώσεις τίποτα κι' ύστερα νά σ'α- (λίσσει).
Κι' αν είνε με τ'ό θέλημα, χρυσό μου περ- (τέρα).
Άνοίξει τήν πορτέλα σου νά πούμε κομ- (σπέρνα).

«Η τελευταία αυτή επίκλησι, στη φαν- τασία τ'ό ποιητή, πιάνει τόπο — σ'αφί στην αλήθεια, κάθε σπιτί ήταν άνοιχτό στους καλάντάρηδες. Η πόρτα άνοίγει και τ'ό μπαξίσι δίδεται στους τραγουδι- στάδες, μαζί με τους πολυποικίλους με- ζέδες και τ' άλλα ρεγιάλα.

Και εύχαριστούν έτσι:

«Κι' επά πού καλλαντίσμε καλά μάς έπλε- (ρυσαν).
Καλά νά ν'αι τ'ά έχει ν'τω και τ' άπόδω- (τά των).
Κι' αν έκουν θηλυκά παιδι καλή μοίρα νά (κάρα).
Πάλι κι' αν είν' άρσενικό, σ'α δέλα καλό- (λάρση).
Νά σ'ειέται, νά λυγίζεται, νά πέφτ'ό τ'ό- (λάρι).
Νά τ'ό μαζών' οι γι' άρχοντες νά κάνουν δα- (χτυλούσια).
Και τ'α μικρ' άρχοντόπουλα μικρά παρνα- (ζίδω).

Κι' ακολουθεί τ'ό τέλος, που είνε επι- γραμματικό

Λέει:

«Τέσσερα πέντε γράμματα γράφει η γι'άλ- (φω-όπτα).

«Όσοι κι' αν άπομένετε έχετε καλή νύκτα».

Καϊμένα χρόνια, που περάσασε για πάντα!... Κι' όμως ζήτε και θά ζήτε στη ψυχή μας, γιατί είσατε ένα κομμάτι από τ'ή ζωή μας, ένα κομμάτι τ' άγαπη- μένου μας νησιού, τ'ής λεβεντογενίας Κρήτης.

ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ
«Ο Νίκος Μολοκάνθης θέλει να γίνει «πρόσωπο της ημέρας». Κι' εμφανίζεται στην άστυνόμεν... (από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).
Άψε θανίτσα τ'ό κερλί και θάγια τ'ό λυγνάρη (βάργας).
Για ίδες και για συντάρησε ίντα θά μάς σ'ε (δωρίσε).

«Άπ'α γι' λουκάνικο γι' ή τ'ό μερ'ό κομμάτι. Κι' άπου τήν μαύρην όρνιθα κινάγνα ν' α- (γουλάκι).
Κι' άπου τ'ό κασελάκι σου κανένα τ'οικινάκι. Κι' άπου τ'ό κρασιόβαρο κι'αμιά κομπία κερ- (αόκι).
Κι' άπο τ'ό λαδοπήβαρο ένα έρασι λαδοκί.

«Η πόρτα όμως τ' άρχοντικού δέν ά- νοίγει — υποτίθεται. Και τότε άρριζέ τ'ό παρ'άπονο:

«Μ' άκόμη δέν τόν εύρηκε τ'ό μάνταλο ν' (άνοίσει).
Νά μάς σ'ε δώσεις τίποτα κι' ύστερα νά σ'α- (λίσσει).
Κι' αν είνε με τ'ό θέλημα, χρυσό μου περ- (τέρα).
Άνοίξει τήν πορτέλα σου νά πούμε κομ- (σπέρνα).

«Η τελευταία αυτή επίκλησι, στη φαν- τασία τ'ό ποιητή, πιάνει τόπο — σ'αφί στην αλήθεια, κάθε σπιτί ήταν άνοιχτό στους καλάντάρηδες. Η πόρτα άνοίγει και τ'ό μπαξίσι δίδεται στους τραγουδι- στάδες, μαζί με τους πολυποικίλους με- ζέδες και τ' άλλα ρεγιάλα.

Και εύχαριστούν έτσι:

«Κι' επά πού καλλαντίσμε καλά μάς έπλε- (ρυσαν).
Καλά νά ν'αι τ'ά έχει ν'τω και τ' άπόδω- (τά των).
Κι' αν έκουν θηλυκά παιδι καλή μοίρα νά (κάρα).
Πάλι κι' αν είν' άρσενικό, σ'α δέλα καλό- (λάρση).
Νά σ'ειέται, νά λυγίζεται, νά πέφτ'ό τ'ό- (λάρι).
Νά τ'ό μαζών' οι γι' άρχοντες νά κάνουν δα- (χτυλούσια).
Και τ'α μικρ' άρχοντόπουλα μικρά παρνα- (ζίδω).

Κι' ακολουθεί τ'ό τέλος, που είνε επι- γραμματικό

Λέει:

«Τέσσερα πέντε γράμματα γράφει η γι'άλ- (φω-όπτα).

«Όσοι κι' αν άπομένετε έχετε καλή νύκτα».

Καϊμένα χρόνια, που περάσασε για πάντα!... Κι' όμως ζήτε και θά ζήτε στη ψυχή μας, γιατί είσατε ένα κομμάτι από τ'ή ζωή μας, ένα κομμάτι τ' άγαπη- μένου μας νησιού, τ'ής λεβεντογενίας Κρήτης.

ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).
Άψε θανίτσα τ'ό κερλί και θάγια τ'ό λυγνάρη (βάργας).
Για ίδες και για συντάρησε ίντα θά μάς σ'ε (δωρίσε).

«Άπ'α γι' λουκάνικο γι' ή τ'ό μερ'ό κομμάτι. Κι' άπου τήν μαύρην όρνιθα κινάγνα ν' α- (γουλάκι).
Κι' άπου τ'ό κασελάκι σου κανένα τ'οικινάκι. Κι' άπου τ'ό κρασιόβαρο κι'αμιά κομπία κερ- (αόκι).
Κι' άπο τ'ό λαδοπήβαρο ένα έρασι λαδοκί.

«Η πόρτα όμως τ' άρχοντικού δέν ά- νοίγει — υποτίθεται. Και τότε άρριζέ τ'ό παρ'άπονο:

«Μ' άκόμη δέν τόν εύρηκε τ'ό μάνταλο ν' (άνοίσει).
Νά μάς σ'ε δώσεις τίποτα κι' ύστερα νά σ'α- (λίσσει).
Κι' αν είνε με τ'ό θέλημα, χρυσό μου περ- (τέρα).
Άνοίξει τήν πορτέλα σου νά πούμε κομ- (σπέρνα).

«Η τελευταία αυτή επίκλησι, στη φαν- τασία τ'ό ποιητή, πιάνει τόπο — σ'αφί στην αλήθεια, κάθε σπιτί ήταν άνοιχτό στους καλάντάρηδες. Η πόρτα άνοίγει και τ'ό μπαξίσι δίδεται στους τραγουδι- στάδες, μαζί με τους πολυποικίλους με- ζέδες και τ' άλλα ρεγιάλα.

Και εύχαριστούν έτσι:

«Κι' επά πού καλλαντίσμε καλά μάς έπλε- (ρυσαν).
Καλά νά ν'αι τ'ά έχει ν'τω και τ' άπόδω- (τά των).
Κι' αν έκουν θηλυκά παιδι καλή μοίρα νά (κάρα).
Πάλι κι' αν είν' άρσενικό, σ'α δέλα καλό- (λάρση).
Νά σ'ειέται, νά λυγίζεται, νά πέφτ'ό τ'ό- (λάρι).
Νά τ'ό μαζών' οι γι' άρχοντες νά κάνουν δα- (χτυλούσια).
Και τ'α μικρ' άρχοντόπουλα μικρά παρνα- (ζίδω).

Κι' ακολουθεί τ'ό τέλος, που είνε επι- γραμματικό

Λέει:

«Τέσσερα πέντε γράμματα γράφει η γι'άλ- (φω-όπτα).

«Όσοι κι' αν άπομένετε έχετε καλή νύκτα».

Καϊμένα χρόνια, που περάσασε για πάντα!... Κι' όμως ζήτε και θά ζήτε στη ψυχή μας, γιατί είσατε ένα κομμάτι από τ'ή ζωή μας, ένα κομμάτι τ' άγαπη- μένου μας νησιού, τ'ής λεβεντογενίας Κρήτης.

ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).
Άψε θανίτσα τ'ό κερλί και θάγια τ'ό λυγνάρη (βάργας).
Για ίδες και για συντάρησε ίντα θά μάς σ'ε (δωρίσε).

«Άπ'α γι' λουκάνικο γι' ή τ'ό μερ'ό κομμάτι. Κι' άπου τήν μαύρην όρνιθα κινάγνα ν' α- (γουλάκι).
Κι' άπου τ'ό κασελάκι σου κανένα τ'οικινάκι. Κι' άπου τ'ό κρασιόβαρο κι'αμιά κομπία κερ- (αόκι).
Κι' άπο τ'ό λαδοπήβαρο ένα έρασι λαδοκί.

«Η πόρτα όμως τ' άρχοντικού δέν ά- νοίγει — υποτίθεται. Και τότε άρριζέ τ'ό παρ'άπονο:

«Μ' άκόμη δέν τόν εύρηκε τ'ό μάνταλο ν' (άνοίσει).
Νά μάς σ'ε δώσεις τίποτα κι' ύστερα νά σ'α- (λίσσει).
Κι' αν είνε με τ'ό θέλημα, χρυσό μου περ- (τέρα).
Άνοίξει τήν πορτέλα σου νά πούμε κομ- (σπέρνα).

«Η τελευταία αυτή επίκλησι, στη φαν- τασία τ'ό ποιητή, πιάνει τόπο — σ'αφί στην αλήθεια, κάθε σπιτί ήταν άνοιχτό στους καλάντάρηδες. Η πόρτα άνοίγει και τ'ό μπαξίσι δίδεται στους τραγουδι- στάδες, μαζί με τους πολυποικίλους με- ζέδες και τ' άλλα ρεγιάλα.

Και εύχαριστούν έτσι:

«Κι' επά πού καλλαντίσμε καλά μάς έπλε- (ρυσαν).
Καλά νά ν'αι τ'ά έχει ν'τω και τ' άπόδω- (τά των).
Κι' αν έκουν θηλυκά παιδι καλή μοίρα νά (κάρα).
Πάλι κι' αν είν' άρσενικό, σ'α δέλα καλό- (λάρση).
Νά σ'ειέται, νά λυγίζεται, νά πέφτ'ό τ'ό- (λάρι).
Νά τ'ό μαζών' οι γι' άρχοντες νά κάνουν δα- (χτυλούσια).
Και τ'α μικρ' άρχοντόπουλα μικρά παρνα- (ζίδω).

Κι' ακολουθεί τ'ό τέλος, που είνε επι- γραμματικό

Λέει:

«Τέσσερα πέντε γράμματα γράφει η γι'άλ- (φω-όπτα).

«Όσοι κι' αν άπομένετε έχετε καλή νύκτα».

Καϊμένα χρόνια, που περάσασε για πάντα!... Κι' όμως ζήτε και θά ζήτε στη ψυχή μας, γιατί είσατε ένα κομμάτι από τ'ή ζωή μας, ένα κομμάτι τ' άγαπη- μένου μας νησιού, τ'ής λεβεντογενίας Κρήτης.

ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).
Άψε θανίτσα τ'ό κερλί και θάγια τ'ό λυγνάρη (βάργας).
Για ίδες και για συντάρησε ίντα θά μάς σ'ε (δωρίσε).

«Άπ'α γι' λουκάνικο γι' ή τ'ό μερ'ό κομμάτι. Κι' άπου τήν μαύρην όρνιθα κινάγνα ν' α- (γουλάκι).
Κι' άπου τ'ό κασελάκι σου κανένα τ'οικινάκι. Κι' άπου τ'ό κρασιόβαρο κι'αμιά κομπία κερ- (αόκι).
Κι' άπο τ'ό λαδοπήβαρο ένα έρασι λαδοκί.

«Η πόρτα όμως τ' άρχοντικού δέν ά- νοίγει — υποτίθεται. Και τότε άρριζέ τ'ό παρ'άπονο:

«Μ' άκόμη δέν τόν εύρηκε τ'ό μάνταλο ν' (άνοίσει).
Νά μάς σ'ε δώσεις τίποτα κι' ύστερα νά σ'α- (λίσσει).
Κι' αν είνε με τ'ό θέλημα, χρυσό μου περ- (τέρα).
Άνοίξει τήν πορτέλα σου νά πούμε κομ- (σπέρνα).

«Η τελευταία αυτή επίκλησι, στη φαν- τασία τ'ό ποιητή, πιάνει τόπο — σ'αφί στην αλήθεια, κάθε σπιτί ήταν άνοιχτό στους καλάντάρηδες. Η πόρτα άνοίγει και τ'ό μπαξίσι δίδεται στους τραγουδι- στάδες, μαζί με τους πολυποικίλους με- ζέδες και τ' άλλα ρεγιάλα.

Και εύχαριστούν έτσι:

«Κι' επά πού καλλαντίσμε καλά μάς έπλε- (ρυσαν).
Καλά νά ν'αι τ'ά έχει ν'τω και τ' άπόδω- (τά των).
Κι' αν έκουν θηλυκά παιδι καλή μοίρα νά (κάρα).
Πάλι κι' αν είν' άρσενικό, σ'α δέλα καλό- (λάρση).
Νά σ'ειέται, νά λυγίζεται, νά πέφτ'ό τ'ό- (λάρι).
Νά τ'ό μαζών' οι γι' άρχοντες νά κάνουν δα- (χτυλούσια).
Και τ'α μικρ' άρχοντόπουλα μικρά παρνα- (ζίδω).

Κι' ακολουθεί τ'ό τέλος, που είνε επι- γραμματικό

Λέει:

«Τέσσερα πέντε γράμματα γράφει η γι'άλ- (φω-όπτα).

«Όσοι κι' αν άπομένετε έχετε καλή νύκτα».

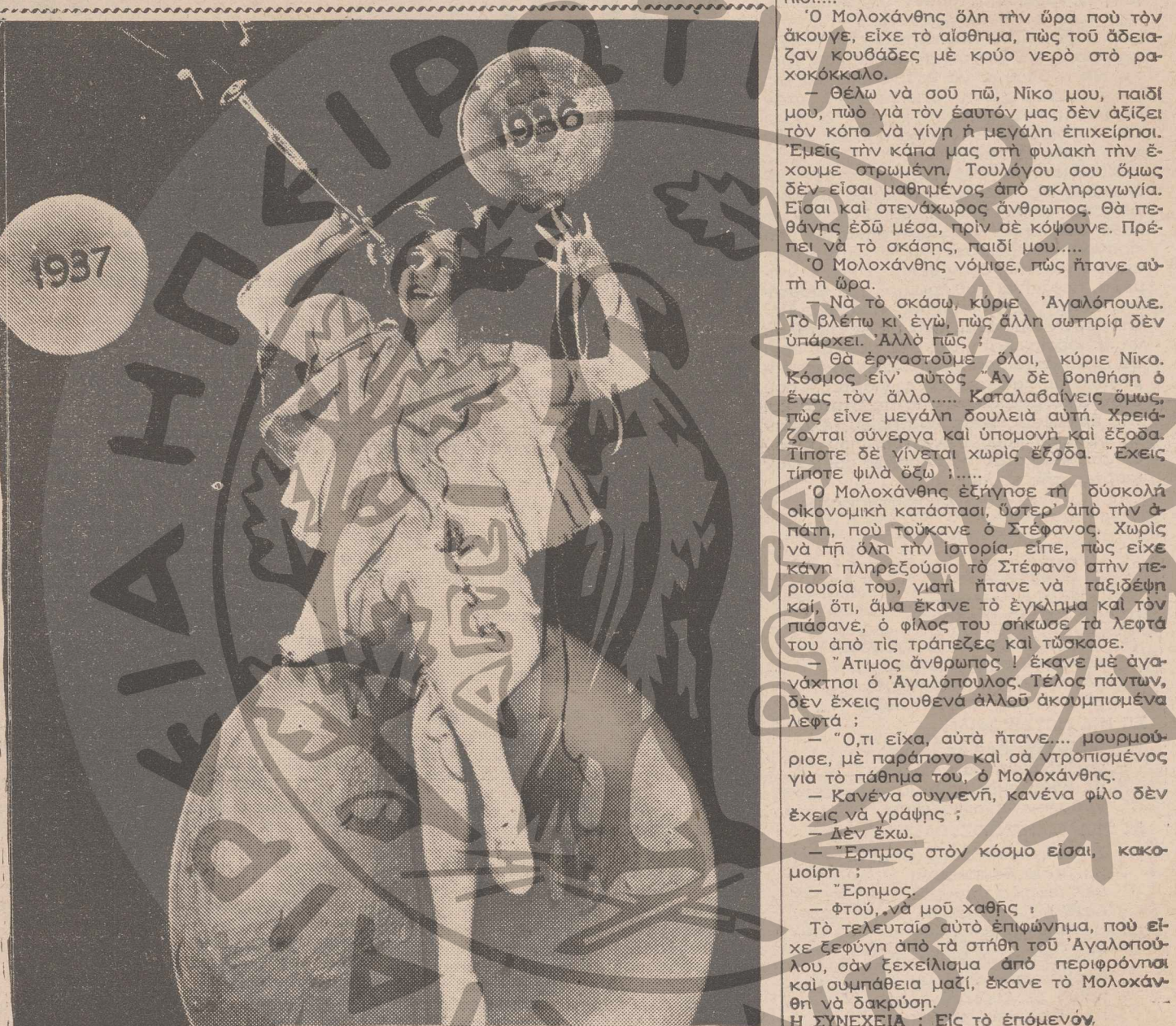
Καϊμένα χρόνια, που περάσασε για πάντα!... Κι' όμως ζήτε και θά ζήτε στη ψυχή μας, γιατί είσατε ένα κομμάτι από τ'ή ζωή μας, ένα κομμάτι τ' άγαπη- μένου μας νησιού, τ'ής λεβεντογενίας Κρήτης.

ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

«Από τ' άφεντικά της) — ήτανε περσόνά. γκράτσα, εκεί που τ'α κάλαντα έλέγοντα. Αυτή κρατούσε τ'α κλειδιά τ'ό κέλλου- ρίου, αυτή και της κουζίνας τ'α καλά εί- χε στα χέρια της. Κι' ένας της λόγος στη κυρά θάπιανε τόπο, για τήν άμοιυή τ'ον καλάντάρηδων. Έτσι τη «σιργου- λεύουν» κι' αυτή, τήν παινούν.

«Ακούστε πώς:

«Είπαμε δά και τ'ό κεράς ός πούμε και τ'α (βάργας).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΑΘΩ ΤΡΙΓΚΩΝΗ

Βίος ανεφάρτατος, μακρά οδός άπαν-
δοκευτος, λέγει καιπου ο Έκκλησιαστής,
ήπλαση, όρμος χωρίς ένα πανδοχείο ή
ένα σταθμό στη μέση, για να καθήσει ο
κουρασμένος οδοιπόρος να ξεδιψάσει
και ξεκουρασθεί. Η άρχική εικόνα είναι,
ίσως, παλιά, παλιότερη κι' από τον Έκ-
κλησιαστή : Η ζωή, που μοιάζει με δρό-
μο, με ανηφορίων, που καταλήγει ή
στο όνειρο της θάνασις ή στο μαύρο
βάραθρο του ολοκληρωτικού και παντοτε-
λούς εξεφαιλισμού. Όστόσο, ή παρομοίω-
ση αυτή των έορτών, που αποτελούν την
ανάπαυση στον καθημερινό μόχθο της
ζωής, με πανδοχείο, στη μέση ενός μα-
κρού δρόμου, είναι σωστή. "Όπως
το πανδοχείο, που κόβει την άσπρη και λευ-
κή γραμμή του δρόμου, βρίσκεται εκεί,
στη θέση του γι' αυτούς, που περπατούν
στο δρόμο τούτον, έτσι κι' οι γιορτές έ-
γιναν και γίνονται για χάρη των ζωντα-
νών, που χρειάζονται ένα ξεκούρασμα,
μία στάση, μία ανάπαυση, έναν άνασα-
σμό στη ξεθεωτική πορεία του βίου των.

Άλλα, βλέπετε, κι' άνθρωποι δεν εί-
μαστε ποτέ ειλικρινείς, ούτε με τον έ-
αυτά μας, ούτε με τους άλλους, ούτε
κι' όλοι μαζί. Ένώ ή γιορτή είναι δικαιο-
ύμνασάρις και καθήκον μας, άν-
θρώπινο, δεν τολμούμε να την δοκιμά-
σουμε και να την χαρούμε, παρά μόνον
άφου την τυλίξουμε με τή πέπλα μιάς
όποιασδήποτε προφάσεως. Μας χρειάζε-
ται πάντα μία πρόφαση για να ξεκουρα-
σθούμε και να χαρούμε την καλή όψη
της ζωής-ενώ δεν μας χρειάζεται, δυ-
στυχώς καμμία πρόφαση για να μοχθή-
σουμε και να υποφέρουμε. Γιορτάζουμε
με την ευκαιρία μιάς έπετελλης, για κά-
ποιο γεγονός παλιό, παμπάλαιο κι' ά-
σχετο με μας τους ίδιους-ενώ στο βά-
θος, έμεις οι ίδιοι και για χάρη δική
μας μόνον γιορτάζουμε. Γιατί μόνον έ-
μεις ζούμε κι' αισθανόμαστε και νονού-
με κι' έχουμε ανάγκη από γιορτές. Κι
τις νοιώθουμε.

Χρειάζεται, λοιπόν, ειλικρίνεια, άγα-
πητο συνάνθρωποι. Και φιλαλήθεια :
Τά σόκα, άς μάθουμε να τά λέμε σόκα
και την σόκα, σόκα.

Άλλα, θα μου πείτε, τί σός ενδιαφέρει
ή ειλικρίνεια, άναφορικά με τίς γιορτές,
άφου τό άποτέλεσμα είναι τό ίδιο, άφου,
ήπλαση, είτε με μία πρόφαση, είτε χω-
ρίς πρόφαση, γιορτάζουν οι άνθρωποι,
γλεντούν και ξεκουράζονται ;

Να σός πιά, λοιπόν. Χρειάζεται ή ειλι-
κρίνεια, γιατί μόνον μ' αυτόν τον τρό-
πο, θα φθάσουμε να θεοποιούμε και μία
γιορτή άφιερωμένη άποικλειστικά στον
άνθρωπο, που ζή, που μοχλεί κι' έχει
την ανάγκη της-γεγονός, που θάνα, άν
γίνη, πολύ σημαντικό.

Και γιατί, άν άναγνωρισθί σούς άν-
θρώπους ως δικαίωμα, ή χωρίς προφά-
σεις και αιτίες γιορτή, θα μπορούσε, ό
κάθε άνθρωπος να γιορτάσει όταν έπι-
πραγματικά κεί, όταν νοιώθ- την άνά-
κη της γιορτής, όταν θέλη, όχι την ή-
μέρα, που είναι καθιερωμένη, να γιορτά-
σει. Γιατί ή τέτοια είδους, ή καθιερωμέ-
νη γιορτή μοιάζει λίγο με "έντεταλμα
ήν ύπηρεσία". Και γιατί, θέσε μου-άς άρκι
σω ενώ πρώτος να είμαι...ειλικρινής-θα-
ρέθηκα τίς καθιερωμένες γιορτές, που
στον δικό μας αιώνα τίς πεζόπτηας, και
τίς έλλείψεως κάθε μυητορίας, έχασαν
τό γραφικό τους βέλγιστρο, που είχαν
άλλοτε και κατάντησαν άπλως και μόνον
γιορτές της κοιλιάς.

ΑΘΩΣ ΤΡΙΓΚΩΝΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΕ ΜΙΑ ΞΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Τών μαυλιών της τό χρυσόφι
κάθε μιά είχε ποθήσει
μή και κείνη λαχταρούσε
τέτοιο χρώμ' άπό τή...φύσι !...

ΣΕ ΜΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟΦΗΝ

Άφ' ότου άρχισε καινού
για μουσική να νοιάζεται
σέ κάθε στίπη κοντινό
γράφου "νοιμαιάζεται".

ΣΕ ΜΙΑ ΔΑΝΙΑΜΟΣΤΟΛΙΣΤΗ

Σ' άντικρουσά σου λάουα
μέ μάτια θαυμάσια
άλλ' έφρίδα σαν είδα
όσα γεγυμνισμένα.

ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΥ ΒΑΦΕΤΑΙ

Τι κόκκινα τά χείλη της
θορώεις πώς στάζουν αίμα
κρίμα μόνάχα σύντροφω
πώς έχουσε... τό θέμα.

Άνέκδοτα

ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

ΞΑΝ ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΜΑΝΩΛΗΣ, ό Πορβά-
λης ήταν ένας νέος
χωρικός, φτωχός, αλ-
λά γεμάτος όγυα και
δύναμη. Κι' έβγαζε άρ-
κετά χρήματα σκάζον-
τας τά ξένα άμπέλια,
και δουλειόντας στά
ξένα χτήματα.

Μά 'τι έβγαζε, τό
έπινε, τό εόδευε σέ διασκεδάσεις.
—Μπορώ, έλεγε, σέ κείνους που τόν
μάλωνα γιατί έκανε αυτή τη ζωή, μπο-
ρώ μ' αυτά που παίρνω, τά μεροκάμα-
τα, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

αυτό τά εοδεύω. Νά τά φυλάξω πάλι,
να μαζευτούνε δά μπορώ!
Έλεγε κι' ένα φίλο, που λέγόταν Κω-
σταντής. Αυτός όμως είχε και κάτι χη-
ματάκια και καλά. Άλλά δεν ήταν εγ-
χαριστήμενος, ήθελε νάχη πολλά, και
να ζή, όπως μερικοί χωριανοί του πλού-
σιοι, ζούσαν.

Έβλεπε ό Κωσταντής πολλούς άπ' τό
χωριό του, να γυρίζουν κάθε τόσο, από
μακριά, που είχαν πείσει, για να έθρυν
την τύχη τους, τούς έόλεπε να έργωνται
γεμάτοι χρήματα, πλούσιοι, και δέ μπο-
ρούσε να ήσυχάζη.

Κι' έχτιζαν αυτοί που γύριζαν άπ' τά
ξένα, μέγαρα, άγώραζαν χτήματα, και
πήγιναν τό χειμώνα και κατοικούσαν
στην πρωτεύουσα...

Και μία μ'ρα ό Κωσταντής λέει στο
Μανωλί:

—"Άκουσε, Μανωλί, κάτι που ένας
γέρος μου έλεγε μία φορά. Ένας γέρος
άπ' τη χώρα.

Σέ πολλούς ανθρώπους ή τύχη πάλι,
ή έχει, ή πάει και τούς περιμένει, πριν γεν-
νηθούν! Και τούς κάνει ευτυχισμένους!
Σέ άλλους πάλι, δέ γίνεται αυτό. Πρέ-
πει να τρέχουν αυτοί για να ή θρουν,
να τυραννιστούν, για να τούς δώση γι-
αγός, να τούς κάνει ευτυχισμένους!

Λοιπόν, και μεις πρέπει, άν θέλουμε να
δούμε μέρες καλές, πρέπει να φύγουμε
και να πάμε να θρούμε την τύχη μας!

"Εμαθα πού θα πάμε να ή ζητήσου-
με. Θα γυρίσουμε θουνά, λαγκάδια, δά-
ση, θαλάσσιες! Θα θασανιστούμε, μά θα
κατορθώσουμε κείνο που θέλουμε!

Δεν έβρα σ' τί λές, άν σού κρατά ή
καρδιά, άλλ' ενώ τόχο άποφασίζω! "Ο-
λα θα τά ύποφέρω, κρύο πείνα, δίψη,
όσο να ή θρώ! Έσύ τί λές, θέλεις νέρ-
θης μαζί μου!

σους είχαν ρωτήσει, κανείς δεν τούς έ-
δειχνε έναν καλό δρόμο. Τούς άφιναν
ή τούς έστειλναν σέ περιάσματα επικίν-
δυνα.

Όταν επί τέλους θρεθήκαν άπ' την
άλλη μεριά του θουνού ή της μεγάλης
αυτής όροσειράς, τότε είδαν μία πόλη,
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

Ό Μανωλιός τού είπε πώς στά πανιά
θρίσκειται να τόν άκολουθήσι, και ότι
έχει και κάτι χρηματάκια στο χέρι άπ'
τ' άμπέλια που σκαψε, δεν τάχει πειρά-
ζει άκόμα.

Ό Κωσταντής πούλι κι' αυτός ένα ά-
μπέλι του σ' έναν άπ' τούς πλουσίους
που έλαμπε όλη, μία πόλη, που τούς πό-
λεψα. "Υστερα, χωρίς να χάσουν καιρό,
οι δύο φίλοι, ένα πρωί ξεκίνησαν για
να πάνε να έθρυν την τύχη τους.

Πέρασαν τό ψηλό θουνό, πέρασε να
μία πεδιάδα, ύστερα σέ κάτι δάση, πέ-
ρασαν ποτάμια, και προγαρούσαν, προ-
τά, να άγοράσω άμπέλι; "Όχι! Και γι'

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΩΣΟΥΜΕ

ΕΙΔΙΚΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΣΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

ΤΙ ύπάρχει παιδική αί-
σθητική στά παιχνίδια
και ειδική φιλοσοφία,
πολύ δίκαια τό ισχυρι-
ζεται ή Γαλλία θάδε
ώρα. Τό παιχνίδι,
που πρόκειται να διαρί-
ψουμε σ' ένα μπετέκο
με την ευκαιρία της
Πρωτοχρονιάς έχει πρό-
παντος την ψυχολογία του. Πρέπει να
είναι φαιδρό και φιγουράτο, λαχταριστό,
γεμάτο έκπληξη, να δέληη την άρρα-
κή και την άφή του παιδιού και πρό παν-
τός να προκαλέι είς τόν συνασθηματι-
κόν του κόσμο ρόδινα άνειροπολήματα.

Πόσο έχει να κάνει τό πρωτοπαγνι-
δάκι που θα πιάση ένα παιδί στά χέρια
του! Τού έπηρεάζει βασικά όλη του την
κατόπι σταδιοδρομία στη ζωή. Γι' αυτό
τ' Άγιοθασιολάτικα παιχνίδια, όλοσδήποτε
ή κατασκευή τους, έχει έξελεγχθ σέ τέ-
χνη και έπιστήμη ολοκληρη. Μέχρις ό-
του φθάση ή ήμέρα, που οι έτερνες θα
λαμψουν καταφωτιστες από κούκλες, τό-
πια, καρποσάκια, τουμπανάκια, καρ-
δάκια και άλλα παιχνίδια, γίνεται προ-
εργασία πυρετώδης σέ άπέραντα άτε-
λιέ, όπου χιλιάδες άνθρωποι καταγίνου-
ται με άπειρες ειδικότητες για να έτοι-
μάσουν τη χαρά των παιδιών.

Στη Γαλλία ό Καραντάς, καλλιτέχνης
μεγάλης αξίας έχει συνδέσει κυριολε-
κικά τό όνομα του με τη δόξα της ά-
νογεννησεως του παιδαγωγικού παιγνι-
διού. Τά τελευταία μάλιστα χρόνια μετά
τη Διακοσμητική έκθεσι των Παρισίων
γίνεται σ' όλο τόν κόσμο μία σταυροφο-
ρία για την εξέλιξη της αισθητικής και
της τεχνικής μορφής του παιχνιδιού πά-
νω σέ νέες ψυχολογικές θέσεις. Τό παι-
γνίδι άποτελεί αυτό καθ' έαυτό ολοκλη-
ρο παιδαγωγικό σύστημα. Η παιδική
φαντασία πρέπει στό παγνίδι της Πρω-
τοχρονιάς να έθρίκη έναρμονισμένους
όλους τούς άνεξιχνίατους και παράδο-
ξους κόσμους της.

Στην Άμερική ή διομηχανία των παι-
γνιδιών έχει άνασθ σέ πραγματική έ-
πιστήμη. Ένας πολυεκατομμυριούχος
έργουστασιάρχης της Νέας Υόρκης, άνε-
στάτως έφεται την ύδρόγειον με τη
νέα του άνασάκλψη, που παρουσιάζει
κούκλες, που όμιλούν, που πότε κλαίνε
και πότε γελάνε.

Στην Έλλάδα, επίσης τά τελευταία
χρόνια, ή διομηχανία των παιχνιδιών,
έχει έξελεγχθ θαυμασία, έπάνω σ' άυ-
τόστρούς κανόνες αισθητικής, έν συνδυα-
σμό με την τέχνη.

Στόν "Αιπλούν πέλεκυν" της κ. Κα-
λούτης —μιάς Κρητικής με πολύμο
ζωή, θάρρα και μόρφωση, έκτός από τά
θαυμάσια χειροτεχνικά έργα που δίδουν
έντονο τό χρώμα της δραστηριότητας
της πατρίδος της, έόπεουμε παιχνίδια,
που κινούν έξαφρετικά τό ενδιαφέρον, ό-
χι μόνον στη χώρα μας, αλλά και έξω
άπό αυτή, όπου τά παιχνίδια και τά χει-
ροτεχνήματα του Αιπλού πέλεκου είν-
ε περιζήτητα. Έπάνω σ' αυτά, είργά-
σθησαν όχι μόνον χέρια, αλλά και νους
και χρειάσθηκε μακριά έργασσία της εγ-
γενοσής Κρητικοπούλας, για να τά έμ-
φανίσθ στό "Αιπλούν πέλεκυν" στην έκ-
θεσι αυτή τη διαρκή, που στεγάζεται
κάτω από τό Μινωικό αυτό σήμα.

Η Παπαρτάρειος έξ άλλου, συγκεν-
τρώνει μία έργασσία παιχνιδιών λαμπρή.
Με έπιμέλεια, σχεδιάζονται τά παιγνι-
δια της και εκτελούνται άπό τούς προ-
φίλους της τόσο ώραια, ώστε να προ-
καλούν και αυτά τό πανελλήνιο ένδια-
φέρον.

Άκόμη και όλοι οι άλλοι οργανώ-
σεις ως και έμπορικά σπίατα, φροντί-
ζουν μέ στοργή για τά παιχνίδια, ώστε
σήμερα πολύ λίγα να μπαίνουν άπό τό
έξωτερικό και ειδικά έμένα που άπο-
τελούν διομηχανία ολοκληρη, όπως οι
περίφημοι στρατιωτικοί της Νιρεϊβέρ-
γης, οι σιδηροδρομικοί που τρέχουν στίς
σιδηρένες ράγες, σπίατα πελώρια και
άλλα άκόμη, που συγκινούν τίς μικρές
καρδιούλες των άγαπημένων μας.

Ευτυχώς ή κατασκευή των παιχνιδιών
στην Έλλάδα, με πρωτοπόρο τόν "Αι-
πλούν Πέλεκυν" και την Παπαρτάρειο,
γίνονται έπάνω στούς αισθητικούς κα-
νόνες που έχουν καθιερωθ στην Ευ-
ρώπη.

Πολλοί συγγραφείς και κοινωνιολόγοι
έθρυν την ευκαιρία να χαρακτηρίσουν
τά νέα αυτά παιχνίδια άσυνήθισμα, που θα

αυτοίς δόσο τό δυνατό περισσότερο στη
φαντασία και στην ψυχή των παιδιών.
Μιά κορδελίτσα σ' ένα φιδέκο, ένα
χαμόγελο μιάς κούκλας ή ένα έλέμμα
ένος φασουλής, άλλες λεπτομέρειες πη-
θος, που φαίνονται πρόχειρες και άτη-
μέλγτες, είναι άποτέλεσμα χιλιάδων σχε-
δίων και πολυχρόνιων προσπαθειών. Έ-
πειτα είναι και τό "αίσι" και ή μόδα, που
άκολουθούν κατά πόδας την κατασκευή
των παιχνιδιών από χρόνο σέ χρόνο.

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

Τά κοιμένα μαλλιά, τά θαμνα χεί-
λη, τά πλατεία παντελόνια, τό άερόπλε-
νο, ό όμιλιν κινηματογράφος, ίδου σται-
—

ΤΙ ΜΑΣ ΑΝΑΜΕΝΕΙ ΤΟ 1937

ΚΟΜΗΤΑΙ ΚΑΙ ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

*Οχι προφητεΐαι, αλλά έπιστημονικαί άνακοινώσεις, άξια πολλής προσοχής

βαθεία ριζωμένες στην ψυχρή ώρισμένων λαών και πιστεύουν ο' αυτές, ώστε να μη στέκονται με σταυρωμένα τα χέρια και με άνοιχτό το στόμα, όταν λαμβάνουν χώρα τα ουράνια φαινόμενα, αλλά ν' αντιδρούν με ό,τι μέσα νομίζουν πιο τελεσφόρα.

Είνε γνωστό άλλως τε ότι οι λαοί της 'Ανατολής, όταν γίνεται έκλειψις σελήνης, βγαίνουν στους δρόμους και αρχίζουν να μυροβολούν και να χτυπούν καζοτενεκέδες, νταούλια και παντός άλλου είδους πράγματα, που κάνουν θόρυβο για να.... βγάλουν τη σελήνη από τίς... δύσκολή της θέσι. Τώρα τί μας λέγουν οι άστρονόμοι για τους κομήτας επί παραδείγματι; Ότι είναι οχεδόν άκίνητα ουράνια σώματα, που κάμουν μία ώριστη τροχιά στο διάστημα και που γίνονται ορατά στους κατοίκους της γης, όταν τύχη, λόγω της πορείας τους, να πλησιάσουν ο' αυτήν. Πάντως, βέβαια, τεράστιο χώρο, και αποτελούνται από άπειρα σώματα ορεκτικώς μικρά. Είνε δε τόσο άκίνητοι, αν εξαιρέσουμε τη μικρή ποσότητα δηλητηριωδών αερίων που βρίσκεται γύρω από κάθε πυρήνα, ώστε, όταν μπουν στην ατμόσφαιρα, μπορούν να διαλυθούν και να περουν τα σωματίκια αυτά σαν βροχή από πέτρες στη γη. Μπορεί μάλιστα και κάτι άλλο

στον ήλιο, στενεύει, υπολογίστηκε δε ότι μικραίνει ο χρόνος που χρειάζεται για να γυρίσει 2 1/2 ώρες για κάθε περίοδο. Μ' άλλους λόγους, αν δεν συμβεί τίποτε άλλο στο μεταξύ, που να αλλάξει την τροχιά του, θα καταντήσει να περνά πάνω στον ήλιο. Τό στένεμα όμως αυτό, δεν είναι και κανονικό. 'Αλλη φορά γίνεται και άλλη όχι. Πολλοί υπέθεσαν ότι βρίσκει αντίσταση στον αέρα, που γενιζει το άπειρο και γι' αυτό τα πεθαίνει αυτά. Όσοι δεν παραδέχονται ότι στο διάστημα υπάρχει αέθρ, είναι ότι πού και πού μόνο βρίσκονται όγκοι απ' αυτό το υλικό, άς πούμε, που άλλοτε επιποδίζουν και άλλοτε όχι τον κομήτη. Δηλαδή όταν συναντήσει στο δρόμο του τον αέρα, επιρρεάζεται και αλλάζει γραμμή, αν δεν τον συναντήσει, ακολουθεί την κανονική του πορεία. 'Αλλο περιεργό ο' αυτόν τον κομήτη είναι το ότι όταν θα βρίσκεται στο κοντινότερο σημείο προς τον ήλιο, θα απέχρ απ' αυτόν 50 εκατομμύρια χιλόμετρα. Δηλαδή θα βρίσκεται ανάμεσα στον ήλιο και την κοντιντέρα απ' αυτόν προς τον ήλιο κατά 100 εκατομμύρια χιλόμετρα, έφ' όσον η απόστασις γης-ήλιου υπολογίζεται σε 150 εκατομμύρια.

Οί άλλοι τρεις κομήται είναι από τους...

βόρειο και το δυτικό του τμήμα, στη νοτιοδυτική βόρειο 'Αμερική, στη βορειοδυτική νότιο 'Αμερική, καθώς και στη Μέση 'Αμερική.

Η έκλειψις αυτή έχει ολότελα εξαιρετική σημασία, γιατί θα είναι πολύ μεγάλη διαρκείας. Η μεγαλύτερη φάσις της ολικής έκλειψις θα διαρκέσει έπτά λεπτά, θα πλησιάζει δηλαδή το μεγαλύτερο όριο, το οποίο μπορεί να φθάσει ολική έκλειψις του ήλιου. Τα 7 1/2 λεπτά το δυστύχημα είναι ότι η φάσις αυτή δεν θα είναι ορατή από την ξηρά, παρά μόνο από τον 'Οκεανό και δεν θα μπορούσαν να γίνουν οι παρατηρήσεις που πρέπει. Συννεοεί με καρδίά δεν μπορεί να εργασθεί όπως πρέπει για παρατηρήσεις, γιατί δεν έχει σταθερή βάση. Μόνο από μερικά μικρά ξερονησιά του Ειρηνικού θα ήταν δυνατό να παρατηρηθεί το φαινόμενο, αλλά αυτό είναι από κοράλια και δεν μπορούν να παραμείνουν για πολλή ανδρεία επάνω του. Τα μόνα μέρη στα οποία θα είναι ορατό το τέλος της έκλειψις, και αυτά κατά τη δύσι του ήλιου, όποτε δηλαδή θα είναι δύσκολη η καλή παρατήρησις, είναι οι περιφέρειες Κάσμου και Χουάρας του Περού στη Ν. 'Αμερική.

Η δεύτερα κατά σειράν έκλειψις θα είναι της σελήνης, στις 18 Νοεμβρίου. Η αρχή της θα είναι ορατή εις τα βόρεια και τα νοτιοδυτικά της Ευρώπης, την 'Αγγλία, το Β. Πόλο, εις το βόρειο τμήμα του 'Ατλαντικού, στη Β. και Ν. 'Αμερική, στον Ειρηνικό 'Οκεανό και τη βορειοανατολική 'Ασία. Το τέλος της θα είναι ορατό στο Β. Παγωμένο 'Οκεανό, στο Β. 'Ατλαντικό 'Οκεανό, στη Β. 'Αμερική και τη Νότιο, έκτός από το ανατολικό τμήμα του Ειρηνικού.

Η τρίτη έκλειψις θα είναι δακτυλοειδής του ήλιου και θα γίνει στις δύο με τρεις του Δεκεμβρίου. Δακτυλοειδής έκλειψις λέγεται, γιατί δεν σκεπάζεται ολόκληρος ο δίσκος του ήλιου με σκοτάδι, αλλά αφήνεται γύρω του ένας κύκλος. Η μεγαλύτερη φάσις της έκλειψις αυτής θα έχρ διάρκεια 12 λεπτά. Θα είναι ορατή στις ανατολικές άκτες της 'Ασίας, στην 'Ιαπωνία, τη Ν. Γουινέα, την Πολυνησία, τον Ειρηνικό 'Οκεανό, έκτός του νοτιοανατολικού τμήματος του και στο ανατολικό τμήμα της Β. 'Αμερικής.

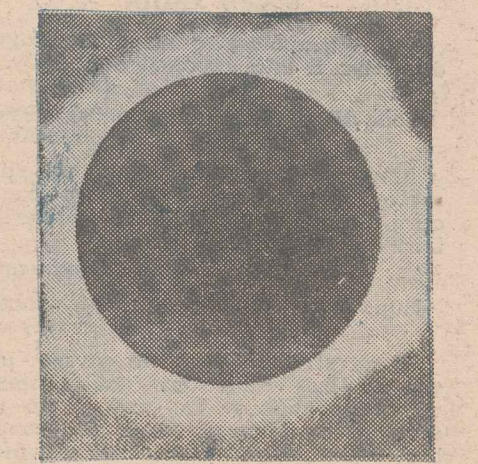
Επομένως δεν δάκουμε την τύχη να ιδούμε κι' έμεις τα φαινόμενα αυτά, όπως το καλοκαίρι την έκλειψις του ήλιου που μας άναστήσει.

*'Αλλο ένα πολύ περίεργο φαινόμενο θα έχουμε φέτος: Ο 'Ερμής, ο μικρός αυτός πλανήτης, που βρίσκεται πολύ κοντιντέρα από μας στον ήλιο, θα περάσει μπροστά από το δίσκο του, τη στιγμή που η γη θα βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με τον πλανήτη αυτόν. 'Αποτέλεσμα θα είναι να γράψρ μία μαύρη λωρίδα στον ήλιο, η οποία θα φαίνεται από τη Νότιο 'Ασία, τις Φιλιππίνες, τη Δυτική 'Αυστραλία, τον 'Ινδικό 'Οκεανό, την Κεντρική και Νότιο 'Αμερική, ίσως δε και από την Κρήτη.

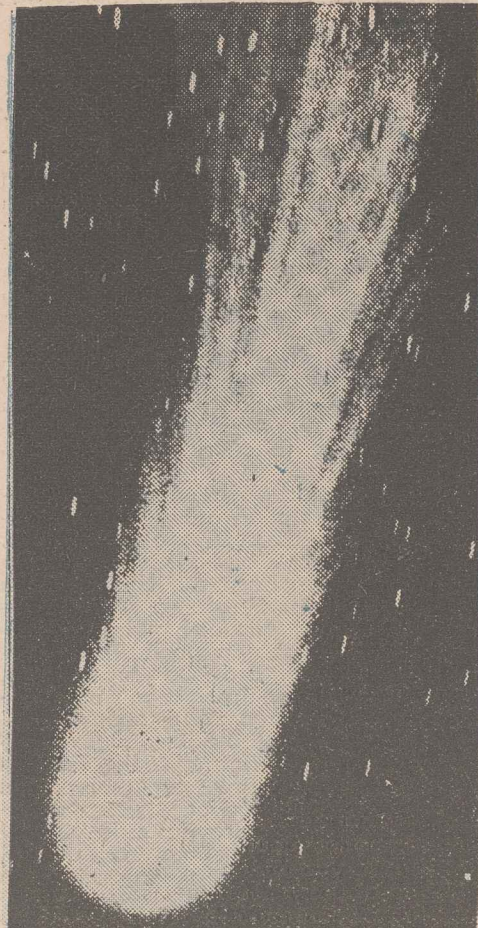
Οί άστρονόμοι περιμένουν με δέκα μέσους το φαινόμενο αυτό, γιατί θα μπορούσαν να καθορίσουν την ακριβή απόστασι της γης από τον ήλιο, για την όποια μέχρι τώρα διαφωνούν.

Αυτό είναι τα σπουδαιότερα ουράνια φαινόμενα του 1937 που μας άναγγέλλουν οι άστρονόμοι. Στους άστρολόγους μένει το... σοδορό έργο να μας πουν τι συνέπειες θα έχουν για την τύχη μας.

Δ. ΔΕΒ

Μία εξαιρετική φωτογραφία του ήλιου στέμματος, το όποιον τόσο η ένδιαφέρει τους άστρονόμους, ληφθήσα την 31 Αυγούστου 1932 από το άστροσκοπεύο του Χάρβαρντ.

Ο περίφημος πλανήτης του Ντάνιελ, κατά φωτογραφίαν ληφθέντα από το Γερμανικό άστροσκοπεύο της Χαϊδελβέργης.

γής μας φαίνεται έχει την τιμητική της αυτήν την περίοδο. Κοντά στους πολέμους και τις έπαναστάσεις, τους λίους, λοιμούς, σειμούς και καταποντισμούς που έγιναν το τελευταίο διάστημα του χρόνου που περνά και εκείνων που πρόβλεπουν οίπαντός είδους άστρολόγοι, μάντιες και... πολιτικοί για το χρόνο που μπαίνει, έχουμε και τη βροχή των φαινόμενων, που προδίδουν οι άστρονόμοι και που εύχόμεθα να τους βγούν σε καλό. Πολλοί έλέγε πως τα ουράνια φαινόμενα έξασκούν επιδράσει στους ανθρώπους και στη γη γενικότερα. Και έδώ πού τα λέμε, η γρη γής μας δεν έχει και λίγα πράγματα να άντιστοιχίσει φέτος.

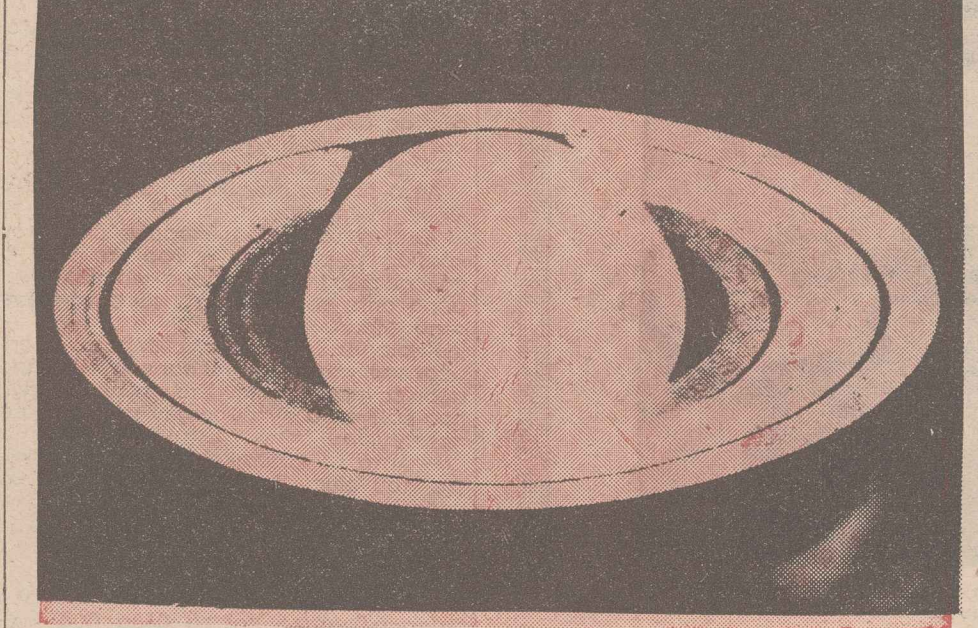
Πρώτα-πρώτα θα δεχθεί την έπισκεψή τεσσάρων κομητών. Και γι' αυτό οι άστρολόγοι πρόβλεπουν πολέμους και παντός είδους καταστροφές και θάνατον στο σημείο μάλιστα να κάμουν τις προβλέψεις τους πιστευτές στον πολύ κόσμο.

Είνε αλήθεια, βέβαια, ότι οι κομήται δεν είναι και τελείως άκίνητα ουράνια σώματα. Και αυτό όχι γιατί η μάζα των άστρων που αποτελούν τους κομήτας είναι τόσο μεγάλη, ώστε να γεννιόται κανένας κίνδυνος από τυχόν σύγκρουσις τους με τη γη μας. Τα άστρα που αποτελούν τους κομήτας είναι ορεκτικώς μικρά σώματα, που λείπουν. Ο κίνδυνος, αλλά πολύ μικρός, προέρχεται από τα δηλητηριώδη αέρια που βρίσκονται γύρω από τα σωματίκια αυτά. Και αυτά όμως τα αέρια δεν έχουν τόσο μεγάλη δύναμη να δηλητηριάσουν την ατμόσφαιρα, όταν περάσουν μέσα από αυτήν.

Κανείς, βέβαια, δεν μπορεί να ξεχάσει την άναστάσι που είχε προκαλέσει ο' όλο τον κόσμο η άναγγελία της... συγκρούσεως του κομήτου του Χάλλεϋ το 1910 με τη γη. Όλοι περιέμεναν το τέλος της και όμως τίποτε δεν έγινε, αν και ο κομήτης αυτός ήταν ένας από τους μεγαλύτερους και η τροχιά του θα συνέπιπτε με την τροχιά της γης, δηλαδή θα έπληκτο η συγκρούσις.

*'Αλλοι έλεγαν ότι η γη θα καταστρεφεί όταν από τη σύγκρουσις και άλλοι ότι η ατμόσφαιρα μας θα δηλητηριασθεί. Τότε η άστρονομία δεν είχε προδίδει όσο οοι μερα και ακόμη και αυτοί οι άστρονόμοι μας δεν ήσαν θετικά τι άκριβώς θα συνέβαινε. Και φαντάζεται κανείς την ύλησια του κόσμου. Τίποτε όμως απ' όλα αυτά. Ο κομήτης πέσσε, έκείσε τη γη και συνέχισε τον άτέλειωτο δρόμο του στο διάστημα, για να μας ξανάδέρη πάλι, ύστερα από χρόνια!

*'Αλλοι προέβλεπε χιλιάδων χρόνων δεν μπορούν να έκλειψουν. Ο, τι και άν πουν τώρα οι έπιστήμονες, ο κόσμος έξασκεί να πιστεύει μόνο στους άστρολόγους. Όταν μάλιστα πρόκειται περί κομητών, δεν έμψιδάλεϊ πλέον για τις καταστροφές, που θα έξασκολουθήσουν. Οι προβλέψεις μάλιστα αυτές είναι τόσο

Φωτογραφία του πλανήτη Κρόνου μετά των τριών δακτυλίων του. Κατά το 1937 θ' άρχίσουν βαθμιαίως να διακρίνονται οι τρεις δακτύλιοι, διότι το 1936 τα έπίπεδα των εφρίκονται εις το αυτό έπίπεδο με την όπτική άκτίνα και δεν έχωρίζοντο.

να γίνρ: Οί κομήται που περιμένουμε ίσως να μη μας έλθουν, γιατί έν τμ μεταξύ στο δρόμο τους από άπειρο μπορούν να πέσουν πάνω σε άπληνες ή πλανήτας και να διαλυθούν. Κυρίως οι φοδοί για τους κομήτας σταμάτησαν με τα περάσμα του κομήτου του Χάλλεϋ το 1910, όπως είπαμε και παραπάνω. Ο κομήτης αυτός, που έρχόταν συστηματικώς στη γη μας, πέσσε ακριβώς δίπλα απ' αυτήν, μόνο δε η ούρα του άκούμπησε στην ατμόσφαιρα. 'Ηταν δε τόσο άδύναμη η ούρα αυτή, η οποία έν τούτοις είχε προκαλέσει τόσο φόδο, ώστε δεν μπόρεσε να περάσει την ατμόσφαιρά μας και κάμφθηκε.

Τότε πιά άστρονόμοι και μη πιστεύαν από τα πράγματα ότι δεν πρόκειται για κάτι το έπικίνδυνον.

Και έπειδή ο λόγος για κομήτας, άξίζει τον κόπο να άναφέρουμε και πούσις είναι εκείνοι που τους μαζεύει από το δικό μας πλανητικό σύστημα. Ο Ζεύς, που βρίσκεται από όλους τους πλανήτες με μικρότερα από τον ήλιο και είναι ο μεγαλύτερος σε μάζα, ποίζει τον ρόλο της άπόχης. 'Απ' εκεί μακριά τραβά όσους περάσουν από την άκτινα δράσεως του, αλλάζει την καμπύλη που ακολουθούν και μας στέλλει για πεσοκεί. Και τώρα άς δούμε ποιοι θάνα οι ύψηλοι ζένοι που περιμένουμε το 1937. Είνε οι περιοδικοί κομήται Γκρίγγ, Σκέλλερπου, Τούττλ-Τζακομπάνι, 'Ενκε και Γκάλ.

*'Απ' αυτούς πιο περίεργος είναι ο τρίτος. Τον άνακάλυψε ο Γερμανός άστρονόμος 'Ενκε, ο οποίος και βρήκε την ακριβή περίοδο του. Μάς έρχεται κάθε 1200 μέρες. Το ενδιαφέρον του κομήτου αυτού έγκειται στο ότι έχει μικρή περίοδο και η τροχιά του, όσον περνά ο καιρός και μικραίνει.

Δηλαδή η καμπύλη που κάμνει γύρω

στον ήλιο, στενεύει, υπολογίστηκε δε ότι μικραίνει ο χρόνος που χρειάζεται για να γυρίσει 2 1/2 ώρες για κάθε περίοδο. Μ' άλλους λόγους, αν δεν συμβεί τίποτε άλλο στο μεταξύ, που να αλλάξει την τροχιά του, θα καταντήσει να περνά πάνω στον ήλιο. Τό στένεμα όμως αυτό, δεν είναι και κανονικό. 'Αλλη φορά γίνεται και άλλη όχι. Πολλοί υπέθεσαν ότι βρίσκει αντίσταση στον αέρα, που γενιζει το άπειρο και γι' αυτό τα πεθαίνει αυτά. Όσοι δεν παραδέχονται ότι στο διάστημα υπάρχει αέθρ, είναι ότι πού και πού μόνο βρίσκονται όγκοι απ' αυτό το υλικό, άς πούμε, που άλλοτε επιποδίζουν και άλλοτε όχι τον κομήτη. Δηλαδή όταν συναντήσει στο δρόμο του τον αέρα, επιρρεάζεται και αλλάζει γραμμή, αν δεν τον συναντήσει, ακολουθεί την κανονική του πορεία. 'Αλλο περιεργό ο' αυτόν τον κομήτη είναι το ότι όταν θα βρίσκεται στο κοντινότερο σημείο προς τον ήλιο, θα απέχρ απ' αυτόν 50 εκατομμύρια χιλόμετρα. Δηλαδή θα βρίσκεται ανάμεσα στον ήλιο και την κοντιντέρα απ' αυτόν προς τον ήλιο κατά 100 εκατομμύρια χιλόμετρα, έφ' όσον η απόστασις γης-ήλιου υπολογίζεται σε 150 εκατομμύρια.

Η δεύτερα κατά σειράν έκλειψις θα είναι της σελήνης, στις 18 Νοεμβρίου. Η αρχή της θα είναι ορατή εις τα βόρεια και τα νοτιοδυτικά της Ευρώπης, την 'Αγγλία, το Β. Πόλο, εις το βόρειο τμήμα του 'Ατλαντικού, στη Β. και Ν. 'Αμερική, στον Ειρηνικό 'Οκεανό και τη βορειοανατολική 'Ασία. Το τέλος της θα είναι ορατό στο Β. Παγωμένο 'Οκεανό, στο Β. 'Ατλαντικό 'Οκεανό, στη Β. 'Αμερική και τη Νότιο, έκτός από το ανατολικό τμήμα του Ειρηνικού.

Η τρίτη έκλειψις θα είναι δακτυλοειδής του ήλιου και θα γίνει στις δύο με τρεις του Δεκεμβρίου. Δακτυλοειδής έκλειψις λέγεται, γιατί δεν σκεπάζεται ολόκληρος ο δίσκος του ήλιου με σκοτάδι, αλλά αφήνεται γύρω του ένας κύκλος. Η μεγαλύτερη φάσις της έκλειψις αυτής θα έχρ διάρκεια 12 λεπτά. Θα είναι ορατή στις ανατολικές άκτες της 'Ασίας, στην 'Ιαπωνία, τη Ν. Γουινέα, την Πολυνησία, τον Ειρηνικό 'Οκεανό, έκτός του νοτιοανατολικού τμήματος του και στο ανατολικό τμήμα της Β. 'Αμερικής.

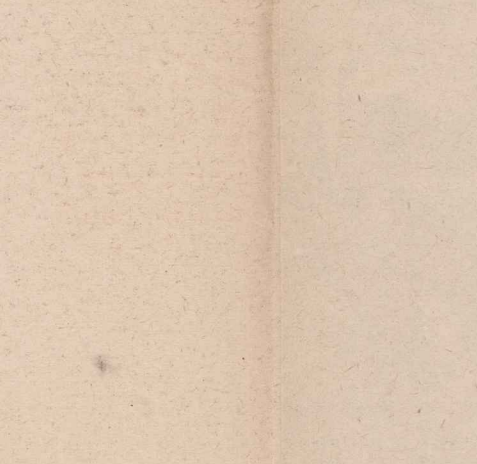
Επομένως δεν δάκουμε την τύχη να ιδούμε κι' έμεις τα φαινόμενα αυτά, όπως το καλοκαίρι την έκλειψις του ήλιου που μας άναστήσει.

*'Αλλο ένα πολύ περίεργο φαινόμενο θα έχουμε φέτος: Ο 'Ερμής, ο μικρός αυτός πλανήτης, που βρίσκεται πολύ κοντιντέρα από μας στον ήλιο, θα περάσει μπροστά από το δίσκο του, τη στιγμή που η γη θα βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με τον πλανήτη αυτόν. 'Αποτέλεσμα θα είναι να γράψρ μία μαύρη λωρίδα στον ήλιο, η οποία θα φαίνεται από τη Νότιο 'Ασία, τις Φιλιππίνες, τη Δυτική 'Αυστραλία, τον 'Ινδικό 'Οκεανό, την Κεντρική και Νότιο 'Αμερική, ίσως δε και από την Κρήτη.

Οί άστρονόμοι περιμένουν με δέκα μέσους το φαινόμενο αυτό, γιατί θα μπορούσαν να καθορίσουν την ακριβή απόστασι της γης από τον ήλιο, για την όποια μέχρι τώρα διαφωνούν.

Αυτό είναι τα σπουδαιότερα ουράνια φαινόμενα του 1937 που μας άναγγέλλουν οι άστρονόμοι. Στους άστρολόγους μένει το... σοδορό έργο να μας πουν τι συνέπειες θα έχουν για την τύχη μας.

Δ. ΔΕΒ

Μία εξαιρετική φωτογραφία του ήλιου στέμματος, το όποιον τόσο η ένδιαφέρει τους άστρονόμους, ληφθήσα την 31 Αυγούστου 1932 από το άστροσκοπεύο του Χάρβαρντ.

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΥ ΕΟΡΤΑΖΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Ο ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΓΚΟΥ Κ. ΕΠΑΜ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, με την εορτήν του οποίου εγκαινιάζεται ο καινούργιος χρόνος, που γίνεται αιτία χαράς των παιδιών και όλα τα σπιτία πλημμυρίζουν από τραπουλόχαρτα-ποιός είναι ;

Θα έλεγες κανείς ότι δηλ αυτή η εορτή των έθιμων την ημέραν της εορτής του 'Αγίου συνδέεται με κάποια οελίδα της ζωής του. Πόσα δεν έγράφσαν και πόσα δεν λέγονται διά να δημιουργήθρ παρομοία έντύπωση. Αί λαογραφίαι και τα παραμύθια έχουν οργιάσει. Κατά την άρχην μάλιστα της εισαγωγής των χαρτοπαγίων από της Κίνας εις την Ευρώπην έφτιαξαν και πλήρη τράπουλα που ο Βαλες έξεκόνιζε τον 'Αγιον Βασιλειον.

Διά να εξακριβώσωμεν την αλήθειαν όλων αυτών και διά να μάθουν οι άναγνώσταί μας ποίος υπήρξε ο έορταζόμενος την πρώτην ημέραν έκαστου έτους 'Αγιος, εκάμωμεν μίαν έρυναν μέσα εις τας άστυράς ιστορικάς πηγας της 'Αγίας 'Εκκλησίας μας.

Μας διηκούμεν προ τούτο η 'Ιερά Μητρόπολις και ο σεβαστός φίλος ιστοριοδίφης κ. Στέφανος Θωμόπουλος. Δύο είναι αι μοναδικαί και άσθεντικαί πηγαι. Ο 'Συναξαριστής' και ένα ογκώδες βιβλίον άποκαλούμενον 'Ο Μέγας Θησαυρός', τυπωθέν κατά τα μέσα του παρελθόντος αιώνος και προερχόμενον από χειρόγραφον, γραφέν υπό του 'Ιωάννου του Τσιουτί (πιθανώς), όστις πάλιν έχει αντιγράψει χειρόγραφα παλαιότερων ιστοριογράφων της 'Εκκλησίας.

Ειδικώς αι άσμερμέναι εις την ιστορίαν του 'Αγίου Βασιλείου οελίδες φέρονται ως άντιγραφίσαι εκ χειρογράφων του Γρηγορίου του Θεολόγου ζησαντος κατά την ιδίαν εποχήν με τον έορταζόμενον σημερινό και χειροτονήσαντος ως αρχιερακόντος υπό τούτου.

ΠΟΣ ΗΤΟ

'Εν πάση περιπτώσει ο 'Συναξαριστής' μάς ακιαγραφεί την μορφήν και το σινολαν της εμφανίσεως του 'Αγίου Βασιλείου ως έξης :

«'Ηταν δε ο μέγας Βασιλείος κατά τον χαρακτήρα του σώματος πολλά μακρός, έπρός και ολίγος, μελανός εις το πρόσωπον κατά το χρώμα, πλην είχε και αυτό συμμικτον και με κιτοιβάδα. 'Ηταν μακρομήτης. Είχε τα φρυδια στρογγυλά, το δε δέρμα, το επάνω των σφρυδιών, το είχε συμμαζωμένον. 'Εφαίνετο όμοιος με έναν όπου συλλαγίζεται και προσέχει εις τον έαυτον του. Είχε ισορροπν ζωώμενον με ολίγας καραφάς. Τα μαύλια ήταν μακούς, τους μήλινγας δασείς από τριχας συνεστραμμένους καλώς έκλειαν. 'Εργαζόμενος κατά την επήφρασην πώς είχε, όλων κουρεμένας τας τριχας. Το γενέειον είχε μακρόν άρκτα και τας τριχας είχε μεμινμένας, ίτοι μαύρας εις με άσπρας».

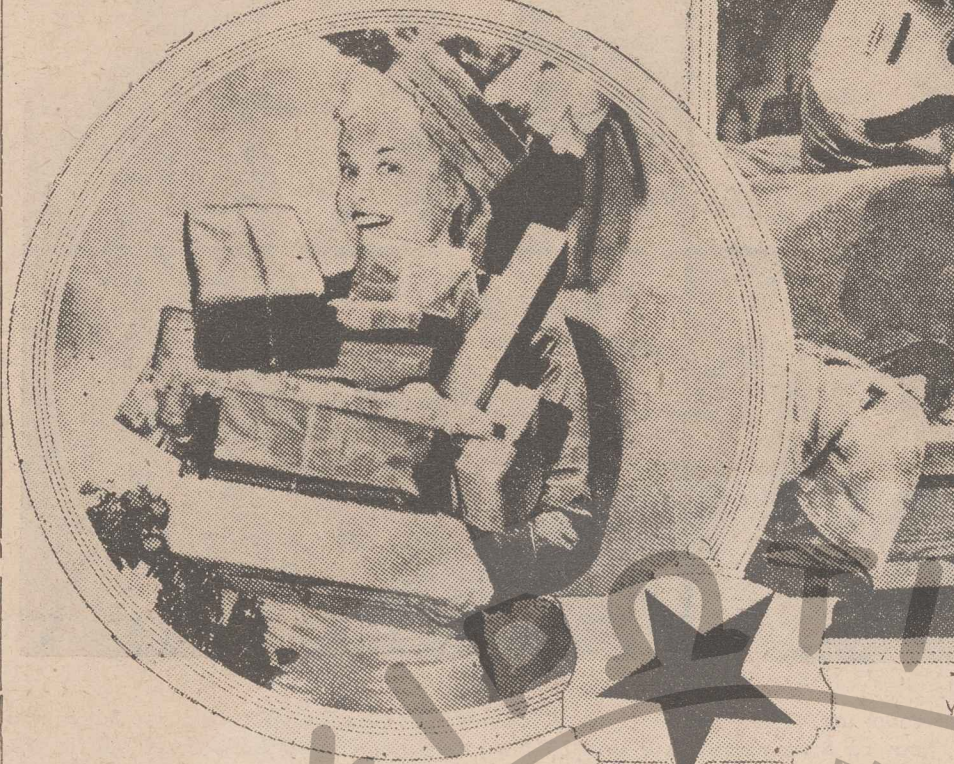
'Ιδού τώρα με την δυναυτέραν συντομίαν τί εξιστορείται εις τον 'Μέγαν θησαυρόν' διά την ζωήν του. 'Ο ακριβής χρόνος της γεννήσεώς του δεν άναφύεται εις άμφοτέρα τα βιβλία. 'Αναγράφεται όμως ταύτοσημως ότι 'έξεδημυσεν εις Κύριον έν έτει Τ. Ξ. Δ. μ. Χ. άνω του έτος Ν. Ξ. 'Ητοι απέθανε έν έτει 364 και εις ηλικίας 55 έτών. Άρα έγεννήθη κατά το σωτήριο έτος 309 μ. Χ.

Όπωδούποτε, και τα δύο βιβλία άναφέρουν ότι έγεννήθη υπό του Ιερώνυ Βασιλείου και της Ευμιλίας εις Καραμνίαν, ευρισκομένην εις τα σύνορα της Καπαδοκίας. 'Ο πατέρας του έλεγεν Μαυροβαλασσίτης και η μητέρα του κατήγετο εκ Καπαδοκίας. Είνα γνωστός εις το χριστιανισμόν κοινόν ως ο 'Αγιος Βασιλείος ο από Κασσαρείας λόγιος, ότι εις την Κασσαρείαν έζησε τους περισσότερους χρόνους της ζωής του και εκεί πού άρχιεπισκόπος. 'Ο Βασιλείος τα πρώτα γράμματα έμαθεν από τον πατέρα του, εις δε τέσσαρος άδελφούς και μίαν αδελφήν, την Μαρκιαναν. 'Απαντες ήγίασαν διά της αιδουπάσεως των και διά τα πάθη των υπέρ της Χριστιανικής θρησκείας. 'Υπερβή όμως όλους ο 'Αγιος Βασιλείος και άνεκνήρυθη 'Μέγας 'Αγιος' υπό της 'Εκκλησίας, λόγω της σπανίας μορφώσεώς του, του ρητορικού κάλλους, κατά τον 'Μέγαν θησαυρόν' και της αυτοθυσίας του διά την έπικράτησιν της α-

σθενοϋς Χριστιανικής 'Εκκλησίας. Είς πολυ νεαρόν ηλικίαν ο Βασιλείος έγκαταλείψας τον πατέρα του ήλθεν εις 'Αθήνας διά να σπουδάσει την 'Ελληνικήν φιλοσοφίαν. Διδάσκαλός του υπήρξε ο πολύς Εϋδόλιος, όστις όμως άντί να πείρη τον Βασιλειον να ακολουθήσρ την ειδωλολατρείαν, έπεισθη αυτός από τον νεαρόν τότε μαθητήν να γίνρ χριστιανός. Κατά την ιδίαν εποχήν ο Βασιλείος έγνωρίσθη με τον μετέπειτα Βασίλεα των 'Αθηνών 'Ιούλιον (το όνομα λούμενον Παράδειση), τον Γρηγορ των Θεολόγων και τους κορυφαίους 'Ελληνας φιλοσόφους της εποχής. 'Αμα έλεξαν αι σπουδαί του κατηνύνη εις το Βυζάντιον, όπου κατέστη ένμημερος του νεωτέρου εκεί πολιτισμού και το ταξείδιον του ιεραματοθή με την βαπτισμόν του εις τον 'Ιορδανην (έθιμον των πρώτων χριστιανών της εποχής έκείνην) και προσκολλησιν του εις τον Πανανγιον Ταφον. Πληρης ήδη μορφώσεως και θαλάσσις πώτεως ο 'Αγιος Βασιλείος απέφασκε να έπιστρέψρ εις την πατρίδα του. 'Εκει έχειροτονήθη διάκονος

την 'Εκκλησίαν ως μία από τας εξαιρετικές μορφάς της, άφ' ενός λόγω των βαθυστοχαστών συγγραμμάτων του, άφ' έτέρου, δε διότι υπήρξεν ο τέως τοπότρος της ώργανωμένης φιλανθρωπίας. 'Αναφέρονται ακόμη εις τον 'Μέγαν θησαυρόν' πολλά θαύματά του, άλλ' ό,τι τον κατατάσσει και εις την ύψηλότεραν θέσιν της συνειδήσεως των έθ-

ους λαϊκών σοφιστών. Μετέδιδαν εκεί οι πτωχοί και έλαμβάναν ά πληρωτέ ό,τι τους ήτο άναγκαίον. Τα διαμερόμενα ό 'Αγιος Βασιλείος απέκλειε 'Αδω-α των Χρι-

'Ανω : Πρωτοχρονία στο Χόλλυγουντ. Παραπληρωώς : Τά όφρα μιας βεντέας.

στον αγνόν. 'Υπάρχει ακόμη και άλλη περίπτωση της ζωής του 'Αγίου, η οποία δύναται να συνδυασθρ με το σημερινόν έθιμον των άστρων. Δηλαδή ότε ο 'Ιούλιος ο Παράδεισης, Βασιλείος ήλθεν των 'Αθηνών, εκτορατεύων κατά της Πελοποννήσου εκ Κασσαρείας, ήλθεν από τον Βασιλειον να του στείλρ ως δώρον 'άπο ό,τι εύχαιτο'. Ο Βασιλείος συνεψήσρ προς τον έαυτον του, άπεστείλεν εις τον 'Ιούλιον τρία κρίθνια ψωμιά. 'Εκείνος έθώμωσε και διέταξε τους στρατιώτας του να στείλουν εις τον 'Αγιον τρία δέματα σπανού. 'Αναμνησθείς άμέσως διά του και ο λαός έπείνεθρ έναντιον του τούτου, ώστε ητανάσθρ και έγκαταλείπει την Κασσαρείαν. 'Αλλα και αύτός ο 'Βασιλείος Ουάλλης έπεισθη να σταματήσει την εναντίον του πολεμικήν και ο 'Αγιος έν έτει Τ. Ξ. Δ. μ. Χ. προσηύχθη εις τον θάνατον του και άφισσε τας ύστάτας του παραγγελίας, πλήρεις χάριος και αλήθειαν, έξερσημένον εις Κύριον.

Η 'Εκκλησία, ήμωσα τους αγίαντας του, τόσον κατά των 'Αρειανών, όσον και διότι έξεκροτάτιονος ολόκληρον την 'Ασίαν, ώριον όπως εορταζόταί η μνήμη του την πρώτην έκάστου έτους.

Πρέπει να σημειώθρ ακόμη ότι η Μητρόπολις Κασσαρείας, κατά τους χρόνους της ζωής του 'Αγίου υπήρξε κέντρον της άναμνησεως χριστιανικής και πνευματικής κινήσεως και απ' αυτής διήλθον οι μεγάλοι πατέρες της 'Εκκλησίας, οι πλέον μορφωμένοι, έν αντίθεσρ προς τους μεταγενετέρους των, οι οποίοι είχαν μέν μέσα των φανατικών πίστιν προς την χριστιανικήν θρησκείαν, έσπερόντων όμως ευωτέρως μορφώσεως Πολυδάρμονα πρόσωπα, όπως 'Αγιος, έχειροτονήσαν από τον Βασιλειον και μετάρυ αυτών ο Γρηγόριος ο Θεολόγος. Ε. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ώς ο 'Αγιος Βασιλείος εκρήθ από

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

ΜΙΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο καημένος ο άνθρωπος! Πόσες αταπάτες δεν έχει δημιουργήσει γύρω του για να τον παρηγορούν και να του κατασταίνουν κάπως απαλότερες τις σκληρότητες της ζωής που αντικρύζει σε κάθε του βήμα. Σ' αυτές τις αταπάτες του πρέπει να κατατάξουμε και την Πρωτοχρονιά. Τι είναι για τον άνθρωπο η Πρωτοχρονιά; Λίγο κινινό πασσαλειμένο με ζάχαρη! Κι' η εώπεση γλυκά του τον κάνει να νομίζει πως είναι κουφέτο. Άλλοιμονο όμως αν άργηση να

μπορεί να είναι και εινε πραγματική γιορτή. Μιλώ για τα παιδιά. Αυτά δεν ξέρουν τα κακόμοιρα και θέλουν να μεγαλώσουν μια όρ' αρχήτερα. Μόλις αποκτήσουν συνείδηση του εαυτού των, το πρώτο πράγμα που θα σκεφθούν είναι το μεγαλωμά τους! Ζηλεύουν τους μεγάλους και προσπαθούν μάλιστα να τους μιμηθούν σε όλα τους. Θυμούνται μέσα τους όταν τους μεταχειρίζονται ως μπεμπέδες κι' ως μπεμπέδες. Με αγωνία μάλιστα περιμένουν τον έρχομό κάθε

με άλλα λόγια η διάλυση του καταστήματος των φαντασιώσεων που μπορεί να κρατήσει και δέκα και είκοσι και τριάντα χρόνια.

Δικαιολογούνται ακόμα κι' οι γονείς. Χαίρονται εξ' αντανακλάσεως. Συμμερίζονται τη χαρά των παιδιών τους και δεν έχουν τον καιρό να σκεφθούν τον εαυτό τους. Όμως οι άλλοι που έχουν μείνει χωρίς κι' αυτή την παρηγοριά της ζωής; Πού έχουν μείνει μόνοι και άκληροι; Γιατί να πανηγυρίσουν; Γιατί

Αντίθεσις

το καταπι. Αν ξεγελαστή και το κρατήση περισσότερο από μια στιγμή στο στόμα του. Θα γεμίση από φαριμάκι.

Αυτή είναι η Πρωτοχρονιά. Το μεγαλύτερο κατά συνθήκη ψεύδος. Άληθινό φαριμάκι που υποχρεώνεται ο άνθρωπος να το καταπιεί με το χαμόγελο στα χείλη και να τη μάλιστα και ευχαριστώ! Γιατί δε ξεγελάσουμε λιγάκι τι θα πη Πρωτοχρονιά για τον καθένα μας; Θα πη ένας ακόμη χρόνος που έρχεται να προστεθή στη ζωή μας. Μερικές ρυτίδες ακόμη στο πρόσωπό μας και πλήθεις νέες άσπρες τρίχες στα μαλλιά μας. Μιά μέρα λοιπόν αφιερωμένη στην ανθρώπινη φθορά: στην κηδεία ενός κομματιού της ζωής μας; στον ένταφισμό κάποιου μέρους του συνόλου μας. Ένας χαμός τέλος που τον πανηγυρίζουμε, με κιθάρες και βιολιά, ενώ έπρεπε να τον κλαίμε όπως τον έκλαψε κάποτε κι' ο ποιητής:

Στην παλιά μας γωνιά, που αγαπούσαμε, εν' άνοιγμα κρύο του Δεκέμβρη καίμενοι, απ' τα ντζάμια θωρούσαμε τ' άκρο φως και τα κίτρινα φύλλα.

Μα προπάντων το θέλημα σου κάρφανε στα μαλλιά μου που άρχισαν ν' αριζίζουν, κι' ενώ πρώτη φορά τώρα ζάνοιχα του μετώπου σου κάποιες ρυτίδες.

Την κρυφή μου τη σκέψη δε ζήτησες να σου εκφράσω; Ούτε ενώ την αιτία της πικρίας σου να μάθω δε ρώπησα, που είχε ζάφνου χυδή στη μορφή σου.

Ός που τέλος το σκότος μ'ας έβωσε του θραδίου και δε θέλαμε πλέον ο ένας του άλλου τα δάκρυα που κύναμε τη νιότη μας που είχε πεθάνει!

Υπάρχει θέαμα μια κατηγορία συνανθρώπων, για την οποία η Πρωτοχρονιά

καινούργιας Πρωτοχρονιάς για ν' αφήσουν τα δικαιώματά τους μεταξύ των μεγάλων.

Για τα παιδιά λοιπόν δικαιολογούνται κι' οι υποναμάδες και τα νταούλια!

Άλλά ως σε ποιά ηλικία μπορεί να βαστάξη αυτό; Ός τα είκοσι; Τα είκοσιπέντε; Έστω! Από κει και πέρα όμως αρχίζουν τα πικρά προμηνύματα της ζωής. Αρχίζουν οι απογοητεύσεις στη φιλία, στον έρωτα. Αρχίζει το νέρωμα του άκρατου κρασιού των ένθουσων της πρώτης νεότητος. Αρχίζει

να χαρούν; Για το καινούργιο θάρος που τους προσθέτει στο ήδη βαρύ φορτίο των ώμων τους ο νέος ο χρόνος;

Κι' όμως η αταπάτη είναι σπουδαίο πράγμα. Ας φανταστούν κι' αυτοί πως ανήκουν στη μεγάλη οίκονγένεια που είναι ολόκληρη η κοινωνία και, ξεχνώντας μία μέρα τον καημό τους, ας λάβουν μέρος στην κοινή χαρά κι' ας καταπιούν «ένα και κάτω» το ζαχαρωμένο κινινό της Πρωτοχρονιάς.

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΔΥΟ ΚΟΥΚΛΟΙ

Δύο κουκλούς που σου χάρισαν κάποια φορά. Για πές μου τους θυμάσαι, ή τους ληστώνησες; Ήσουν μικρούλα, ξένοιαστη, και μόνη σου χαρά ήτανε τα παιχνίδια...

Ο ένας είχε πλούσια στολίδια. Ήταν χονδρός και κωμικός, κι' όμως τον περιφρόνησες και για τον άλλον έκανες κι' εγώ δεν ξέρω τί... Θυμάσαι που τον γέμιζες φιλιό εκείνον με τα μακρὰ μαλλιά τον ποιητή;

Πολλές-πολλές περσάνε Πρωτοχρονιές...

Μεγάλωσες, μουίνες («δεσποίνες»)

Έλαδες δώρα χίλια δυο και τόσες προξενιές

Μ' απ' τους γαμπρούς δεν σ' άρεσε κανείς

κι' όλους τους έδιωξες με άπονια...

Μα όταν μία Πρωτοχρονιά

Δύο κουκλούς σου χάρισαν και πάλι

Ένα χοντρό και κωμικό, μα πλούσιο πολύ,

έσκυψες τότε ντροπαλά

Τ' αλάζανθό σου το κεράλι

Και είπες... («ναι»)... αυτό δεν το ληστώνησες...

Έτσι εγύρισε της τύχης το χαρτί

κι' ήρθε η στιγμή που περιφρόνησες

«σειρά του ήτανε» τον ποιητή.

Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Παλνοί σκοποί

Το τραγούδι της Πρωτοχρονιάς

Του Δ. Γ. Βερναρδάκη

Για τους αδέχαστους καύμους, άπόψε μη μιλήσης
Κανέναν λόγος άδικοσ κι' ούτε άστοχη μία πράξη
Τη μυστική γαλήνη τους άπόψε να ταραξή
Άχ, μην άφήσης.

Έλα, λογάκια έρωτικά, κρυφά-κρυφά να πούμε
Για μία μελούμενη ζωή ν' άνοίξουμε πανάκι
Και της αγάπης το κρασί στο ίδιο ποτηράκι
Έλα να πιούμε.

Κάποιαν άχτίδα λαχαρώ που άστράφτει άπ' τη ματία σου
Και ζωντανεύει θύμπος σε χρόνια περασμένα,
Μαζί με σένα.

Ήρθα κι' ενώ προσκυντής, στην άσπιλη ώμοσφία σου
Κι' ήρθα προς την αγάπη σου, με την καρδιά μου τάμα
Να δη το θάμα!

ΔΗΜΗΤΡ. ΓΡ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

Πρωτοχρονιάτικο τραγούδι

ΤΕΤΟΙΟ ΤΑΞΙΔΙ

της ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ

Τώρα μεσ' στην πικρότατη έρημία μου
τα παιδικά θυμάμαι χρόνια εκείνα
πουταν γλυκά, μια ζέστη αλόγουρά μου,
που άνθοσε και που γιόρταζε η καρδιά μου,
σε τούτον τον γιορτιάτικο το μήνα.

Θυμάμαι την κλεισμένη καμρούλα
—πως όλα στέκουν πάλι έμπρός μου τώρα!—
κι' εκείνη της ψυχής μου την τρεμούλα
σαν άνοιξε και μούδεικνεν ή μανούλα
το μαγεμένο δέντρο με τα δώρα.

Ψηλά στην κορυφή του ένα άγγελούδι
μ' έκοίταε μυστικά κι' έχάμονέλα
στα όνειράτα μου σαν το πεταλούδι
με των πτερών του μ' άγγιζε το χνούδι
και μούγνεσε κρυφά σαν νάλεγε: «Έλα!

Πόσες φορές δεν έχω ταξιδέψει
μαζί του, στο γαλάζιο μέσα αθέρα!
Κι' αν την ψυχή μου τόσο έχω εοδέψει
εκείνο εινε που μ' έχει δασκαλέψει
να τη σκορπίω στο φως και στον άνερα.

Τώρα, μεσ' στην πικρότατη έρημία μου,
τον ούρανο φοβάμαι να άπεινίσω
του όνειρου τ' άγγελούδι εινε μακριά μου,
και μόνη εγώ με τη βαρεία καρδιά μου
μπορώ τέτοιο ταξίδι να τολμήσω!

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

Όλα τα μεγάλα ή μικρά ζητήματα που όλον το χρόνο ή πασχολούν τους μεγάλους περνούν άπαράτητο από τα μικρά. Εινε ή ηλικία της άφορντοιάς και της ησυχίας. Κι' όμως υπάρχει μία σύντομη περίοδος μέσα στο χρόνο που οι παιδικές καρδούλες αισθανονται τα πρώτα κτυπήματα κι' οι πρώτοι πόθοι γεννιούνται μέσα τους. Εινε οι τελευταίες μέρες του χρόνου, οι μέρες που περιμένουν τα άδω-ρα που θα τους φέρη ο καλός Άπ-Βασίλης. Οι άπρίνες των κατασπατάτων γίνονται πειρασμοί τρομεροί για τα ή-θωα παιδικά ματάκια. Θάλεγε κανείς πως το έθιμο αυτό των Πρωτοχρονιάτικων δώρων τό όρθηκε οι μεγάλοι ζη-τεοντας την παιδική άμεριμνία, για να μπασούν στις καρδιές των μικρών τους πρώτους πόθους και τις πρώτες θλίψεις, για τις άνικανοποίητες έλπίδες.

Η αὐθεντική βιογραφία ἑνὸς Ἑλληνος Κροίσου ΣΕΡΜΠΑΖΙΑ ΖΑΧΑΡΩΦ

(Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ)
ΚΟΠΥΡΑΪΤ ΤΟΥ «ΕΣΠΕΡΟΥ»

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ο βασιλεὺς Ζαχάρωφ, υἱὸς πτωχοῦ μικροπράου, ἀπὸ τὸ εὐσεβερικὸν τῆς Μικρασίας, ἀπὸ ἀλχημείας σὲν Κωνσταντινούπολιν καὶ σὲν Ἀθήναι καὶ φιλοκλήθηκε σὲν Ἀγγλία καὶ σὲν Ἑλλάδα, ἀναμειγνύεται σὲν ἐμπόριον τῶν πολέμων εἰδῶν. Πολὺ γρηγορὰ γίνεται ἕνας ἀπὸ τοὺς διευθυντάς τῆς ἐταιρείας Μαξίμ, μὲ τῶν μεγαλειτέρων πολεμικῶν βιομηχανιών, πού ἔχει καὶ τὸ προνόμιον τῆς παραγωγῆς τῶν πολυβόλων. Τὰς δευτέρας τῶν πόλεμων, πωλῶντας τὸ ἐμπόριόν του.

Ο παγκόσμιος πόλεμος γίνεται φθορὴν καὶ φωνὴν τὴν καταπληκτικὴν ἐπιχειρηματικὴν δαυμάτιον τοῦ Ζαχάρωφ, ὅστις γίνεται πᾶμπλουτος.

50Ν

Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ ὑπῆρξε συγχρόνως καὶ ἡ μεγάλη πίττα διὰ τὸν Ζαχάρωφ. Ὁ ἀνθρώπος ὁ ὁποῖος εἰς ὅλους τοὺς πολέμους ἐπαίξε καὶ μὲ τὸ δοῦ ταμνῶ καὶ ἐκέρδιζεν ὀπωδιήματα, ὅποιος κι' ἂν ἦταν ὁ νικητὴς, εἰς τὴν Μικρασιατικὴν ἐκστρατείαν εἰς οὐδὲν εἶχε δαῖμα τὴν συμφορὰν μὲ τὴν Ἑλληνικὴν νίκην. Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Ἑλλήνων αὐτοῦ Μικρασιώτου εἰς ἐμπνέοντι τὸ ἐθνικὸν πάθος καὶ ἀνείρυσαν νὰ δῇ τὴν χώραν ὅπου εἶχε γεννηθῇ, ἑλληνικὴν.

Ὁ Ζαχάρωφ συντερίθη ἀπὸ τὴν πίτταν ἐκείνην, ἀλλὰ δὲν ἐγκατέλειψε τὸν ἀγῶνα. Ἡ Ρωμανία τὰρ ἐμφανίζεται ὡς τὸ καταλλήλοτερον πεδὶον δράσεως. Ἡ Βαλκανικὴ αὐτὴ χώρα εἶχε ἀνάγκη δαυνοῦ καὶ ὁ Ζαχάρωφ ἀναλαμβάνει νὰ τὸ ἐξασφαλίῃ.

Ὁ πολυτάραχος Ἕλληνας γίνεται δεκτὸς εἰς τὸ Βασικοῦρτσικο, ὡς σωτῆρ, ὡς ὁ ἀνθρώπος πού θά διασώζῃ τὸν ρωμανικὰ οικονομικὰ πού βαδίζουν πρὸς τὴν καταστροφὴν.

Εἰς τὴν φιλοεθνικὴν τῆς Ρωμανικῆς Ἀλλῆς καὶ ἡ διπλωματικότης καὶ ἐμφυεστατὴ βασιλικὴ Μαρία ἐξαναίει ὅλην τὴν τὴν ἱκανότητά διὰ νὰ πείρῃ τὸν γρηγορὰ πᾶ βασιλοῦντος νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ρωμανικῶν οικονομικῶν.

Ἐν μέσῳ ὧν αὐτῶν τῶν περιπετειῶν, ὁ Ζαχάρωφ ἐπιτείνει τὴν οικονομικὴν δράσιν του, ἀλλὰ πάντοτε προσπαθεῖ νὰ μὲνῃ εἰς τὸ σκότος.

Ἐνῇ ἡ βιομηχανία Βικκερς εἶνε ἡ βάσις τῆς οικονομικῆς του ἐπιτυχίας, ὁ Ζαχάρωφ ἐπιδικεῖ νὰ ἐκτὴν τὴν ἐλευθερίαν διαδόσεως τοῦ πλοῦτος του. Ἰδρύει διαφόρους ἑταιρίας ἀγνώστου καὶ ἀπροοριστοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ πού εἰνε πάντοτε ἐτοιμὸς ν' ἀναμειχθῇ ἐνὶ πᾶσι τῶν ἐπιχειρημάτων.

Τὸ κέντρον τοῦ ἱδιωτικοῦ ὁμίλου τοῦ Ζαχάρωφ, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἐμφανίζεται μὲ γνωστὰ ὀνόματα πολιτικῶν, στρατιωτῶν, ναυάρχων, βουλευτῶν, ἐνῇ τὸ ἀνοικτὸν τοῦ Ἑλλήνων τυχούμενον εἶνε εἰς δευτέρον ἐπίπεδον, εἶνε ἡ Τραπεζὰ τῶν Παρισίων, τὴν ὁποῖαν ἀγοράζει καὶ τὴν μετέπειθεν εἰς μετοχικὴν.

Ὁ Ζαχάρωφ κατέχει τὰς περισσότερας μετοχὰς, ἀλλὰ ἐμφανίζονται δύο μέλη τῆς ἀγγλικῆς οἰκονομικῆς ἐφοπιστῶν Βάλφοντ μὲ 3000 μετοχὰς, ὁ τῶς παρικός διπλωμάτης Ἰοδόλοφ μὲ 200 μετοχὰς ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία Μαυροκορδάτου μὲ 1500 μετοχὰς.

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1920 ὁ Ζαχάρωφ ἰδρύει τὴν Τραπεζάν τῆς Μεσοείας. Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ ὑπῆρξε συμφορὰ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς. Ἡ Τραπεζὰ τῶν Παρισίων ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν Παρισίνην Τραπεζικὴν ἑταιρίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὅμως ὑπερισκίζουν ἄλλοι παράγοντες ἀντὶ τοῦ Ζαχάρωφ.

Εὐτυχῶς ὅτι ὁ εὐφυὴς Ἕλληνας ἐπιχειρηματίας οὐδέποτε εἶχε περιορίσει τὴν δράσιν του εἰς ὁριζόμενον εἶδος ἐπιχειρήσεων. Ἦδη πρὸ τοῦ πολέμου, ὁ Ζαχάρωφ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐνδιαφερόται μὲ τὴν βιομηχανίαν πετρελαίων, ἡ ὁποῖα μαζὺ μὲ τὴν βιομηχανίαν πυρμαστικῶν εἶνε ἐκείνη πού συνδέεται περισσότερο μὲ τὴν πολιτικὴν.

Ὁ Ζαχάρωφ συνενεργεῖται μὲ τὸ ἀγγλικὸν ναυαρχεῖον διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν πετρελαίων καὶ μολοντὴ ἡ Ἀγγλία εἶνε σύμμαχος τῆς Γαλλίας, προσπαθεῖ νὰ θωπὴ χεῖρα ἐπὶ τῶν γαλλικῶν πετρελαίων.

Εἰς τὴν γαλλικὴν ἐμφανιζομένην ἑταιρίαν ἐρευνῶν, μελετῶν καὶ ἐκμεταλλεύσεως πετρελαίου ἐν Ἀλγερίᾳ, ἐκ τῶν

πέντε μελῶν τοῦ συμβουλίου, τὰ τρία εἶνε ὅργανα τοῦ Ζαχάρωφ. Μὲ τὴν πῶσιν τοῦ Κλεμανσώ, τὰ συμφέροντα τῶν Ἀγγλικῶν ἑταιρειῶν πετρελαίων εὐρίσκοντο εἰς πόλιν δυσκόλον θέσιν. Οἱ Γάλλοι δυσπιστοῦν πολὺ ὡς πρὸς τὰς προθέσεις καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν συμμάχων. Εὐτυχῶς ὅτι ὑπάρχει ὁ Ζαχάρωφ διὰ ν' ἀντιπροσώπευτὴ τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλικῆς ἑταιρείας πετρελαίων ἡ Ἀγγλοπέρσιαν.

Ὅταν μετ' ὀλίγον ἰδρῶν ἡ Ἀγγλικὴ Γενικὴ ἑταιρεία πετρελαίων, τὰ 45 ἐκατοστὰ τῶν κεφαλαίων κατατέθησαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλοπέρσιαν, τὰ ἀλλὰ δὲ ὅλοι Γάλλων μετόχων κυριώτερος τῶν ὁποίων εἶνε ἡ Ἀγγλικὴ ἑταιρεία ἐξέρχεται τῆς ἀντικυβερνητικῆς εἰς τὸν Ζαχάρωφ Τραπεζῆς τοῦ Σπικούαν. Ἐταί διὰ τοῦ Ζαχάρωφ τὰ Ἀγγλικά συμφέροντα εὐρίσκον πάντοτε τὸν τρόπον νὰ ἐξυπηρετηθῶν εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἡ Ἀγγλοπέρσιαν προοδεύει ἀλματωδῶς. Τὸ τέλος τοῦ 1921 τὰ κεφάλαια τῶν αὐτῶν τῶν 227 ἐκατομμυρίων ἡ Γαλλικὴ Ναυτικὴ ἑταιρεία εἶνε οὐσιαστικῶς ὁργανὸν τῆς Ἀγγλοπέρσιαν καὶ οἱ Ἀγγλοὶ εἶνε ἀπολύτως ἥσυχος καὶ τὰ συμφέροντα τῶν. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὁ Ζαχάρωφ τὰ Ἀγγλικά συμφέροντα εἶνε ἀπρόσβλητα ἐν Γαλλίᾳ.

Ἐκεῖ πού ἐπικρατεῖ μεγάλη ἀνθρωπικὴ εἶνε αἱ πολεμικαὶ βιομηχαναί. Μὲ τὸ τέλος τοῦ πολέμου οἱ καταρτιζόμενοι ἄλλοι δὲν θέλουν οὐτε ν' ἀκούσουν νὰ γίνεταί λόγος περὶ ἐξοπλισμῶν καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Κωνσταντίνης ἡ πολιτικὴ ὕλη τῶν ἑλλήνων ὁργανοὶν διασκέψαν ἐπὶ διασκέψεων διὰ τὸν ἀπορριπτόμενον. Ἡ διασκέψις τῆς Οὐδαίνικτων περιορίζει ὅλους τοὺς στόλους.

Ἡ κατὰσας αὐτὴ δὲν ὑποδοχθεῖ θεδοῖς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν καὶ αἱ μετοχαὶ τὸν καταρτίζον εἰς τὸ χρηματιστήριον.

Ὁ Ζαχάρωφ, ἐφευρετικώτατος σπεύδει νὰ συστήσῃ τὴν μεταπολίτην τῶν ἐργασιῶν τῆς Βικκερς εἰς παντὸς εἶδους ἐπιχειρήσεις βιομηχανίας οἰδοῦ καὶ συλλογιστικῶν μικροασίας θέλει νὰ προκηρύξῃ πάλιν μὲ τὸ γοργόν καὶ πυρετωδὴν ρυθμὸν τῆς πολεμικῆς περιόδου.

Ἀλλὰ οἱ καιροὶ ἔχουν μεταβληθῇ καὶ τὸ ἐνέχυρον εἶνε ἐπικίνδυνον. Τὸ 1925 ἡ Βικκερς ἀναγκάζεται νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ δώδεκα ἐκατομμύρια λίρῶν ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῆς πρέπει νὰ θεωρηθῶν ὀριστικῶς χαμένα. Ἡ ἑταιρεία εὐρίσκεται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

ὅτι ὁ ὀδοποκοντούτης τυχοδιώκτης μὲ τέλει ἐνέργειαν εἰς τὴν νέαν ἑταιρίαν καὶ ὅτι καθὲς ἀφίξις του εἰς τὸ Λονδὶνον σημαίνει νέαν ὀθῆσιν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς ἑταιρείας.

Μία ἄλλη ἐπιχειρήσις ἐνδιαφέρει τὰρ ζωηρῶς τὸν Ζαχάρωφ: τὸ καζίνο τοῦ Μόντε Κάρλο. Μέσα εἰς τὴν μεταπολεμικὴν μέσιν τῆς διασκέδασις καὶ τῆς κραυγῆς, πού ὅλοι οἱ λαοὶ, θγαίνοντας ἀπὸ τὴν τετραετὴ κόλασιν τοῦ πολέμου, θέλουν νὰ ἐκδράσιν καὶ νὰ ἐκδράσιν τὰ τραυμά των, τὸ καζίνο θριαμβεύει.

Ὅταν μετ' ὀλίγον ἰδρῶν ἡ Ἀγγλικὴ Γενικὴ ἑταιρεία πετρελαίων, τὰ 45 ἐκατοστὰ τῶν κεφαλαίων κατατέθησαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλοπέρσιαν, τὰ ἀλλὰ δὲ ὅλοι Γάλλων μετόχων κυριώτερος τῶν ὁποίων εἶνε ἡ Ἀγγλικὴ ἑταιρεία ἐξέρχεται τῆς ἀντικυβερνητικῆς εἰς τὸν Ζαχάρωφ Τραπεζῆς τοῦ Σπικούαν. Ἐταί διὰ τοῦ Ζαχάρωφ τὰ Ἀγγλικά συμφέροντα εὐρίσκον πάντοτε τὸν τρόπον νὰ ἐξυπηρετηθῶν εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἡ Ἀγγλοπέρσιαν προοδεύει ἀλματωδῶς. Τὸ τέλος τοῦ 1921 τὰ κεφάλαια τῶν αὐτῶν τῶν 227 ἐκατομμυρίων ἡ Γαλλικὴ Ναυτικὴ ἑταιρεία εἶνε οὐσιαστικῶς ὁργανὸν τῆς Ἀγγλοπέρσιαν καὶ οἱ Ἀγγλοὶ εἶνε ἀπολύτως ἥσυχος καὶ τὰ συμφέροντα τῶν. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὁ Ζαχάρωφ τὰ Ἀγγλικά συμφέροντα εἶνε ἀπρόσβλητα ἐν Γαλλίᾳ.

Ἡ κατὰσας αὐτὴ δὲν ὑποδοχθεῖ θεδοῖς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν καὶ αἱ μετοχαὶ τὸν καταρτίζον εἰς τὸ χρηματιστήριον.

Ὁ Ζαχάρωφ, ἐφευρετικώτατος σπεύδει νὰ συστήσῃ τὴν μεταπολίτην τῶν ἐργασιῶν τῆς Βικκερς εἰς παντὸς εἶδους ἐπιχειρήσεις βιομηχανίας οἰδοῦ καὶ συλλογιστικῶν μικροασίας θέλει νὰ προκηρύξῃ πάλιν μὲ τὸ γοργόν καὶ πυρετωδὴν ρυθμὸν τῆς πολεμικῆς περιόδου.

Ἀλλὰ οἱ καιροὶ ἔχουν μεταβληθῇ καὶ τὸ ἐνέχυρον εἶνε ἐπικίνδυνον. Τὸ 1925 ἡ Βικκερς ἀναγκάζεται νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ δώδεκα ἐκατομμύρια λίρῶν ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῆς πρέπει νὰ θεωρηθῶν ὀριστικῶς χαμένα. Ἡ ἑταιρεία εὐρίσκεται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

Ἀλλὰ ἡ Βικκερς δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιχειρήσις πού ἐθίγει ἀπὸ τὴν ἐρίην. Ἡ Ἀρμυρὸν καὲν εὐρίσκεται εἰς πόλιν καλὴν καταστάσιν. Καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο πολεμικῶν βιομηχανιών. Ὁ Ζαχάρωφ δὲν ἀκούεται πλὴν, οἱ γνωρίζοντες ὅμως τὰ πράγματα ξαίρουν τὸ πρόθυρον τῆς καταστροφῆς.

τόσον τὴν καλὴν καὶ ἀναγκαίαν τοῦ πατρίδα. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἔχει ἐκφρασθῇ κάποτε μὲ δυσφορίαν διὰ τὴν ἀνθηκότητα τοῦ πριγκιποῦ τοῦ Μονακό. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ κατὰσας αὐτὴ ἐπὶ πολὺ. Μόλις λήγῃ τὸ πρόνομιον, ἡ οἰκονομία Μπλάν πρέπει ν' ἀποσυρθῇ. Ἡ πριγκιπικὴ δυναστεία τῶν Γκριμάλδι προτιμᾷ νὰ ζῇσι πτωχὴ καὶ ταπεινὴ ὅπως πρῶτα, παρὰ νὰ πλουτίζεται ἀπὸ τὰ ἀμαρτυρὰ κέρδη τῆς ρουλέττας καὶ τοῦ μπακαρό.

Ὁ Κάμιλλος Μπλάν δὲν συγκινεῖται καὶ τόσον ἀπὸ τὴν ἀπότομον ἐκείνην ἐκρήξιν τῆς τιμιότητος καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ πριγκιποῦ. Γνωρίζει καλὰ τὴν σημασίαν τῶν λόγων του.

Τὸ καζίνο θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὑφίσταται, ἀλλὰ θὰ στοιχίξῃ περισσότερο ἡ διατήρησις.

Πράγματι, ἡ οἰκονομία Μπλάν πρέπει νὰ καθυποχθῇ μὲ χρυσὸν τὰς πύξεις τῆς συνειδήσεως τῆς οἰκονομίας Γκριμάλδι. Ὁ πριγκιπὴς ζῇσι ἐπὶσιν ἐπικουρηθῇ ἐνός καὶ μῆσεως κατ' ἀρχάς, δύο ἐκατομμυρίων μάρκων κατόπιν.

Ἐκτός τούτου, κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ συμβολαίου πρέπει νὰ καταβληθῶν ὁκτὼ ἐκατομμύρια μάρκα, ὡς ἐκτακτὸν ἐπίδομα, τὸ καζίνο πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τὰ προαίρετα διὰ τῶν πελάτες του.

Ἐνῇ τὸ καζίνο ἐπεμβαίνει ἡ γαλλικὴ κυβερνήσις καὶ οἱ φιλοπρότερον διαλέξεις τοῦ πριγκιποῦ τοῦ Μονακό καταπαύονται κατόπιν γενναίας ψυχρολασίας.

Ἐκτός τῆς κυβερνήσεως τοῦ Μονακό καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ τοῦ καζίνο εἶνε πολυτάραχος. Περισσότερον ἀπὸ ἐν ἐκατομμύριον στοιχίζει κατ' ἔτος ἡ προπαγάνδα καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις πρὸς τὰς ἐφημερίδας, διότι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν παρὰδεῖον τοῦ καρτοπαίγνιου συμβαίνει κάποτε πράγματα τῶν ὁποίων δὲν συμφέρει ἡ εὐρεία διάδοσις.

Παρ' ὅλα ἐν τούτοις τὰ ἐξοδα, ἡ ἑταιρεία τοῦ καζίνο παρουσιάζει κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος πρὸ τοῦ πολέμου καθαρὰ κέρδη 15 ἐκατομμυρίων μάρκων, ἀπὸ τὰ ὅποια ὁ εὐτυχὴς μετοχὸς εἰσέπραξεν μέρημα 65 τοὶς ἑκατόν. Ἐκτός τούτου ἡ ἑταιρεία ἐκράτησεν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον εἰκοσι ἐκατομμύρια μάρκα, τὰ ὅποια θὰ χραιομεύουν ὡς ἀποζημιώσεις τῶν μετόχων ἐάν ποτὲ πῆλες διὰ τὸν ἐναντὶ τὸν ἄλλον λόγον ἀναγκασθῇ νὰ κλείσῃ τὸ καζίνο.

Ὁ παγκόσμιος πόλεμος ρίπτει σκιάν ἐπὶ τὸ μικρὸν κρατίδιον τοῦ Μονακό. Ἡ ἀσφάλεια του, παρ' ὅλην τὴν ἐλλείψιν τῶν οὐραμμάτων, δὲν ἀπειλεῖται θεβαίως, ἀλλὰ οἱ πελάται του ἐλαττώνονται, ἰδίως ἡ ἀπουσία τῶν Γερμανῶν γίνεται ἰσοπλήτῃ τὸ ταμεῖον τοῦ καζίνο.

Αἱ εἰσπράξεις τῶν διαφόρων μπάνκων ἀπὸ 30 ἐκατομμύρια μάρκα, πού εἶχαν φθάσῃ τὸ τελευταῖον πρὸ τοῦ πολέμου ἔτος κατέρχεται εἰς 12 ἐκατομμύρια τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου.

Τὸ πλῆγμα εἶναι δυνατόν. Τὰ καλλίτερα τραπέζια παραμένουν κενά. Εἰς τὴν ὥρην τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Γαλλία ὑπογράφει συνθήκην συμμαχίας μὲ τὸν πριγκιπὴ καὶ ἐγγυεῖται τὴν ἀκεραιότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν τοῦ πριγκιποῦ: Ἡ ζῆλ τοῦ μικροῦ κρατιδίου καὶ τοῦ πριγκιποῦ τοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν πᾶν τοῦ καρτοπαίγνιου.

Ἡ ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἐπόμενο.

Μία πρωτοχρονιάτικη ἱστοριοῦλα πού τὴν ἀφηγεῖται ἡ συγγραφεὺς τῆς, μὲ συγκινητικὴν γλαφυρότητα καὶ γοητευτικὴν ἀπλότητα.

ΝΑΡΑ ἦταν δέκα. Δέκα, λίγο πρὶν τὰ μεσάνυχτα. Ἡ ὑπηρετρία ἦταν ἀπὸ ὦρα σὸν κρεβάτι. Κτύπη σ' αὐτὴν πύρτα τῆς εἰσόδου. Ἡ γυναίκα μὲ τὰ φαινεῖα μαλλιά διάστασε ἕνα λεπτὸ κι ἐπειτα, μὲ ὅλην ἀργίαν, πῆγε ν' ἀνοίξῃ.

Οἱ φάροι ἐνὸς αὐτοκίνητου φωτίζανε μὲ δυνάμει τὸ χιόνι τοῦ δρόμου. Ἐνας ψηλὸς ἀνδρᾶς στεκόταν σὸν κατωφλίον τοῦ πηγμένου ἀναφωγῆσις διασταυρώθησαν:

—Σεῖς!...
—Μαρί!...
Στὸ γυνὴν καὶ ἀπέρριπτο γάλλο, ἕνα κίτρινο φῶς ἐκίνησε περισσοτέρου κινήσιν τὴν ἀγρότητα τοῦ νετακίαντος προσώπου τῆς γυναίκας. Ἡ Μαρία ἐκίνησε τὴν συγκίνησιν τῆς:

—Σεῖς, Κλώντ!... Ποιὸς ἀέρας τῶν τροπικῶν σ' ἀφέρνει;
—Ἀπὸ τὸ δρόμο εἶδα νὰ καίῃ ἡ λάμπα σ' αὐτὴν. Περνοῦσα.
—Τὸ καταλάβαινα καλὰ! Ἐν εἰστέ πάντα αὐτὸς, πού περναίει... Ὅλα σ' αὐτὸν γὰρ σὺν τὴν κουζίνα, γιατί μόνον αὐτὸς, τέτοια ὦρα καίει τὸ τζάκι. Κι' ἐγὼ ἐκεῖ καθόμουν.

—Ἡ κουζίνα, ἡ μεγάλη κουζίνα ἐνός μεγάλου ἐπαρχιωτικοῦ σπιτιοῦ... ἐμοῦ μούρσις, σ' αὐτὸν δὲν εἶνε, ὁ ἀνδρᾶς.
Ἀλλὰ τὸ περιβάλλον δὲν τὸν ἀπασχολοῦσε. Ἡ ἑνα παρατεταμένη ἐλέμια ἐξέπασσε τὴν Μαρία. Τὴν φαινεῖα μαλλιά, τὸ ἀγνὸ προφίλ, τὰ ἀσπρά χέρια, ἡ νεανικὴ σκελετάδα τοῦ σώματος, μέσα σ' ἐνὴν ἄλλη καὶ μονόχρωμη ρόμπα...

—Εἶνε πού ὁμορφή καὶ πού χαριτωμένη, σκέφθηκε, ἀπὸ τὸν καιρὸ, πού ἡ θέα τῆς μὲ μάγευε.
—Ὅσο γι' αὐτὴν, δὲν τοῦμοις ἀκόμη νὰ τὸν κυττάξῃ σὸν πρόσωπον.
—Βγάτε τὸ παλτό σας, τοῦ εἶπε, καὶ ἐλάτε νὰ ζεσταθῆτε σὸν τζάκι μου, τζάκι μιάς γεροντοκόρης: Ἐχεῖ ὁμορφες φλόγες...

—Ἀλλά... φοβόμην μ

ΤΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ο Βερόθερος αγαπάει τη Σαρλότα—μια υπέροχη ψυχή, παντρεμένη με τον Άλ-δεστό—που τον θεωρεί σαν αδελφό της. Κι' αφού τράβηξε, μένοντας μαζί τους, χίλια θάνατα από το σώμα του, που δεν πρόκειται ποτέ να πεθάνει, φεύγει για τη δημόσια ζωή του, με άδεια στο μάτι και με πονεμένη καρδιά. Έχει έλξη να κάνει με ένα πρόσθετο λεπτολόγο και σχολαστικό και γράφει στα φίλα του: «Εί-να βασανό νάκη κανείς να κάνει με το-νόν άνδρωτο. Και η παρατήρησι του αυ-τί θύκεται αλ' είν' η ζωή του είναι με-τ'ύμνη. Μα και συγχρόνως, δεν θέλει να συ-νέκηται την δουλειά αυτή και τα δάσει με τους φίλους του».

10 IV

15 Μαρτίου

Είχα μία φασαρία που θα με διέλυε α-πό δω. Τρίκιζα τα δόντια μου. Διάδολε! Ι-δεν παίρνει διόρθωση το πράγμα και ο-εις δώ μόνοι σπάζει που με παρακινώ-σατε, με σπρώχνετε και με βασανίζετε να-δεκτά μία θεσι που δεν ήθουν για μέ-να. Τώρα την έπαθα, ευχαριστήθητε τ'ώρα! Ι Καί γιά να μ' ηού ηής πάλι πώς α-ι διάδολακτες ν' νώμωμε στα τα χαλάνε-δ'να, να, άναπτει, μου κυριε, εδω έχετε μία εξοισόρμη ν'πτι σκεπτή, όπως θα την έγραφε ένας χρονογράφος.

Ο κόμης φον Κ...μ' αγαπάει, με ξε-χώρισε, αυτό είναι γνωστό, σου τόκω ηή χίλιες φορές. Χίτες, λοιπόν, ήμουν προ-τιέξί σπiti του, ίσα-ίσα την μέρα που τ' άπογευμα μαζεύεται εκεί ένας ευγενι-κός κύκλος κυριών και κυριών, που ποτέ δεν τόν σκεπτήκα και ούτε ποτέ παρα-ξενεύτηκα πώς έμεινε οι κατώτεροι δεν άνησκωμε σ' αυτόν.

Όρεια. Γραφιστίζω με τόν κόμπα και μετά το γεύμα περνούμε στη μεγάλη δ'να, να, άναπτει, μου κυριε, εδω έχετε μία εξοισόρμη ν'πτι σκεπτή, όπως θα την έγραφε ένας χρονογράφος.

Ο κόμης φον Κ...μ' αγαπάει, με ξε-χώρισε, αυτό είναι γνωστό, σου τόκω ηή χίλιες φορές. Χίτες, λοιπόν, ήμουν προ-τιέξί σπiti του, ίσα-ίσα την μέρα που τ' άπογευμα μαζεύεται εκεί ένας ευγενι-κός κύκλος κυριών και κυριών, που ποτέ δεν τόν σκεπτήκα και ούτε ποτέ παρα-ξενεύτηκα πώς έμεινε οι κατώτεροι δεν άνησκωμε σ' αυτόν.

Όρεια. Γραφιστίζω με τόν κόμπα και μετά το γεύμα περνούμε στη μεγάλη δ'να, να, άναπτει, μου κυριε, εδω έχετε μία εξοισόρμη ν'πτι σκεπτή, όπως θα την έγραφε ένας χρονογράφος.

Ο κόμης φον Κ...μ' αγαπάει, με ξε-χώρισε, αυτό είναι γνωστό, σου τόκω ηή χίλιες φορές. Χίτες, λοιπόν, ήμουν προ-τιέξί σπiti του, ίσα-ίσα την μέρα που τ' άπογευμα μαζεύεται εκεί ένας ευγενι-κός κύκλος κυριών και κυριών, που ποτέ δεν τόν σκεπτήκα και ούτε ποτέ παρα-ξενεύτηκα πώς έμεινε οι κατώτεροι δεν άνησκωμε σ' αυτόν.

Όρεια. Γραφιστίζω με τόν κόμπα και μετά το γεύμα περνούμε στη μεγάλη δ'να, να, άναπτει, μου κυριε, εδω έχετε μία εξοισόρμη ν'πτι σκεπτή, όπως θα την έγραφε ένας χρονογράφος.

Λησιμονήσουμε τόν κακορραμένο...!... που αναπληρώνει τις έλλειψεις της άρ-χαίας φραγκονικής του σολής με κου-ράλια της τελευταίας μόδας. Μπαίνουν αμυδρόν κι' ένα μιλιά με μερικούς γνω-στούς μου που δ'λοι τους είναι λαοκινώ-ται. Σκεπτόμουν—κι' επρόσθετα μ'νο τη Β...μ'ου.

Δεν κατάλαβα πώς οι γυναίκες στο βάθος της σάλας κρυφομιλούσαν ότι αυ-τό παιδί κυκλοφορεί μεταξύ τών άνδρ'ων, πώς η κυρία Σ...έχει δοσοληψίες με τόν κόμπα (αυτά όλα μου τα διηγήθη-κε έπειτα η δεσποινίς Β...). ώστόσο τέ-λος ο κόμης ήρθε προς έμένα και με τράβηξε κατά το παράθυρο.—Γνωρίζετε, μουπε, τους διάδολακτες κοινωνικούς;—Τους μας; παρατήρησα ότι η συντροφιά εί-ναι δυσχερατισμένη που σας έλθει ε-δω. Δεν ήθελα να κανέναν τρόπο...—Έρχώτατε, τόν δεικνύει, ζητώ χίλιες φορές συγγνώμην! έπρεπε να το είχα σκεπτή, άλλα ξέρω θα μου συγχωρήσε-τε αυτή την άπρονοησία! από πολλή ώ-ρα ήθελα να φύγω, είναι κακός δαίμο-νας με κράτησε, είπα χαμογελώντας.

Ενώ έκανα υπόκλησι, τόν χέρι μου μ' ένα άπογευμα που τ'άναγε δ'να. Ξενόλοιστοι, αινά-αινά απ' την άρχοντική συντροφιά, έφυγα, μ'ήκα σ' ένα αμάξι και τράβηξε προς το Μ...μ' για να δω κεί απ' το λόφο το ήλιοβασιλευμα και να διαβάσω στον Όμπρο μου το ύπεροχο ασμα πώς ο Όδυσσεάς ξενίζεται απ' τόν περίφημο χοιροδόσκo.

Το θαρράκι γυρίζω να δειπνήσω, λι-γόν ήταν ακόμα στην τραπεζαρία! έπα-ζαν σε μία γυναι, είχαν άνασκησεί το έξοχος Άντελνινος. Τότε μπαίνει μέσα ο έξοχος Άντελνινος, θύκεται το καπέλο του, κυττάζοντάς με, προχωρεί προς έ-μένα και λέει αινά-αινά: φασαρίες εί-νε.

—Έγώ; είπα.—Ο κόμης σ' έδιωξε απ' τη συντροφιά του.—Δεν πάει στο διάβολο γιά συντροφιά, ενώ ευχαριστή-θηκα που ήγικα έξω στον καθαρό αέ-ρα.—Καλά που το παίρνετε έλαφροά εί-πε. Μου κακοφαίνεται μόνον πως διαδó-θηκε παντός.

Τότε το πράγμα άρχισε να με πειρά-ζει. Όλοι, είπα, μέσα μου, άρα έρχο-μαι να δειπνήσω και με κυττάει, με κυττάει κι' αυτό. Αυτό μου χάλασε το κέρι.

Και σήμερα, όταν παντού όπου μπαί-νω δείχνουν πως με λυπώνται, όταν ά-κούω πως όσκι με κυττούν θριαμβεύουν και λένε: να που κατανύουν οι φαντα-σμένοι που το παίρνουν άπάντα τους γιά λίγο πνεύμα που έχουν και πιστεύ-ουν πως μ' αυτό μπορούν να ξεπερά-σουν όλους τους κοινωνικούς τύπους! Κι' άλλες τέτοιες φλυαρίες—μυρμήκει-να να φύγω και να μείνω, αυτό τ' άς λένε άπ' θέλουν γιά άμνηστία.ά-ν ήθελα ναλένα εκείνον που θα μπο-ρούσε να υποφέρει να μιλάνε γι' αυτόν τιποτένιο άνθρωπι που έτυχε ναάουν κανένα πλεονέκτημα άπέναντί του. Βε-βαιά όταν ή φλυαρία τους είναι κοψί-α, α! Ι τότε μπορεί να τους άμνηστήρ κα-νείς.

Όλα με κατατρέχουν. Σήμερα άπαν-τώ τη δεσποινίδα, στη δεινροστομία, δε

μπορούσα ν' άποφύγω να της μιλήσω και να μη της φανερώσω, μόλις άπομακρυν-θήκαμε κάπως απ' τόν κόσμο, το πείρα-γμα μου απ' τη νέα της συμπεριφορά.—Ό Ι Βερόθερε, είπ' αυτή μ' έγκάρδιο τόνο, πως μπορέσατε να ξεγινήστε έ-τσι τη συντροφιά μου; έσείς που ζέρετε την καρδιά μου; Τι δεν τράβηξε γιά κατήρι σας απ' τη στιγμή που μπήκα στη δ'να! Ι Τα καταλαβαίνα από π'ν, χίλιες φορές μούρθε στο στόμα να σάς το πώ. Ήξερα πως οι κυρίες φον Σ...και Τ...μέ τους άνδρες των θα προτι-μούσαν να φύγουν παρά να μείνουν στη συντροφιά σας! ήξερα πως ο κόμης δε μπορεί να τα καλάει μαζί τους—και τώ-ρα ο πάταγος!—Ίώς, δεσποινίς; είπα γιά κ' έκούσες. Ήτουν έκει και τα εί-δα μου είκε π' προχτές ο Άντελνινος κυλούσαν εκείνη τη στιγμή σαν κομμά-τι νερό στα φάδες μου.—Τί μου κόστισε αυτό ίσως τώρα! Ι είπε το γλυκό πλά-σμα, ενώ τα δάκρυα άνεβόλιναν, στα μά-τια της.

Έγώ δεν έξουσίαζα πεία τόν εαυτό μου, ήμουν έτοιμος να πείσω στα πόδια της.—Έξηγηθήτε μου, ξεφώνησα. Τα δά-κρυα έτρεχαν άπάνω στο μάγουλό της. Ήμουν έξω φρενών.—Τα σκούπισε χωρίς να θέλη να τα κρύψει.—Τη θεία μου την έξέρετε, άρχισε. Ήτουν έκει και τα εί-δα, ώ Ι με τη μάτια τα είδα άλ' αυτό Ι Βερόθερε, χίτες τη νύκτα και σήμερα το πρωί μούφαλλε τόν εζάφθαλμο γιά τη συνανταστροφή μου μαζί σας κι' ύποχε-ρώθηκα να την άκούσω να σ' έξευτελιζή, να σε ταπεινώνη και δε μπορούσα, δεν είχα το δικαίωμα να σε ύπερασπιστώ ό-σο έπρεπε. Κάθε λέξιμ πουλεγε μου περνούσε αά σπαθι την καρδιά. Δεν α-ισθανόμουν τη ευπολακμία θα ήταν να μη μου π'η τίποτε απ' αυτά και λοιπόν επρό-σθετα τί θ' ά φλυαρία έπαιτα. Τώρα θα γελοώσαν και θα χαιρόνταν που τι-μωρήθηκε η περιφάνειά μου κι' η άκα-ταξεία που καιρό τώρα μου κατηγορού-νε. Και να τ' άκούω άλ' αυτά, Γουλιέλ-με, είπα, με τή φωνή της ελκρινέ-στερης συμπίνας! Ταραχήκα κι' ά-κόμα τώρα είμαι άνακαταπνέμενος. Ήθε-λα να τού βάσταζε κανένας να μου το π'η καταπορόσο, γιά να μπορούσα να τού τρυπήσω το κορμί με το σπαθί! αν-τίθετα είπα, θα γινώσκουν καλήτερα.

Αχ! Έκατό φορές άρπαξα μαχαίρι γιά να ξολοφάρωνα αυτή τη στεναχωρημένη καρδιά. Έχουν να πουν γιά κάποια γε-νεακή ράτσα άλόγων που, όταν εί-ναι πολύ ζαναμμένα και φουσκωμένα, δαγκώνονται μόνα τους από έντοστι κι' άνοίγουν μία φλέδα τους γιά να μπο-ρέσουν να πάρουν άνάσα. Έτσι μούρ-κεται και μένα συχνά, ν' άνοίγω μία φλέδα μου γιά να δώσω στον έαυτό μου την παντοτεινή έλευθερία.

Τελείωσα την όδοποίησή μου στην πα-τρίδα με δ'λη την εύλάβειά ενός προ-σκυνητή και πολλά άπροσδόκητα συνι-σθήματα με κυριέψαν. Στη μεγάλη φι-λύρα που όρισκεται ένα τέταρτο της ώ-ρας απ' την πόλι προς το Σ...σταμάτη-σα, κατέβηκα κι' είπα τού άμαζα γιά προχώρησι, γιά να γευθώ πεζός έντε-λώς άναγεμμένη και ζυμωή κάθε άνα-μνησι, όπως η καρδιά μου ποθούσε. Έκει στεκόμουν λοιπόν κάτω απ' τη φι-λύρα που άλλοτε, όταν ήμουν παιδί, ή-τουν ο σκεπτός και το σινύριο των έ-κτορων μου. Ποσό άλαιοις είναι τώρα! Τότε στην ευσυχινία μου άγνοια πα-θόσα: τόν άγνωστο κόσμο, όπου έλπι-ζα γιά την καρδιά μου τόση τροφή, το-σιν έπαύλασι, έλπιζα να γεμίσω, να ικα-νοποιήσω το όλο πόθος κι' όρμες σπ'ι-θος μου. Τώρα γυρίζω άπ' το μεγάλο κο-σμο—ώ φίλε μου, με πόσες γελασμένες έλπίδες, με πόσα καταστραμμένα σκε-διά!

Έστία την παράτησι μου στην Άυλη κι' έλπιζω να γίνη δεκτά και με συγ-χωρήσεις που δεν ήπ'ρα πρώτα την ά-δειά σας γιά τούτο. Μία φορά έπρεπε να φύγω και τί είκατε να μου πτε σεις γιά να με πείσετε να μείνω, αυτό ζέρω απέξω...και λοιπόν δώσε την εί-δοσι στην μητέρα μου μ' ένα σιροπάκι, δε μπορεί να βοηθήσω τόν εαυτό μου και δεν πρέπει να δυσχεραστήρ άν δε

...Εστία την παράτησι μου στην Άυλη κι' έλπιζω να γίνη δεκτά και με συγ-χωρήσεις που δεν ήπ'ρα πρώτα την ά-δειά σας γιά τούτο. Μία φορά έπρεπε να φύγω και τί είκατε να μου πτε σεις γιά να με πείσετε να μείνω, αυτό ζέρω απέξω...και λοιπόν δώσε την εί-δοσι στην μητέρα μου μ' ένα σιροπάκι, δε μπορεί να βοηθήσω τόν εαυτό μου και δεν πρέπει να δυσχεραστήρ άν δε

...Εστία την παράτησι μου στην Άυλη κι' έλπιζω να γίνη δεκτά και με συγ-χωρήσεις που δεν ήπ'ρα πρώτα την ά-δειά σας γιά τούτο. Μία φορά έπρεπε να φύγω και τί είκατε να μου πτε σεις γιά να με πείσετε να μείνω, αυτό ζέρω απέξω...και λοιπόν δώσε την εί-δοσι στην μητέρα μου μ' ένα σιροπάκι, δε μπορεί να βοηθήσω τόν εαυτό μου και δεν πρέπει να δυσχεραστήρ άν δε

...Εστία την παράτησι μου στην Άυλη κι' έλπιζω να γίνη δεκτά και με συγ-χωρήσεις που δεν ήπ'ρα πρώτα την ά-δειά σας γιά τούτο. Μία φορά έπρεπε να φύγω και τί είκατε να μου πτε σεις γιά να με πείσετε να μείνω, αυτό ζέρω απέξω...και λοιπόν δώσε την εί-δοσι στην μητέρα μου μ' ένα σιροπάκι, δε μπορεί να βοηθήσω τόν εαυτό μου και δεν πρέπει να δυσχεραστήρ άν δε

μπορώ να βοηθήσω ούτ' αυτή. Φυσικά αυτό θα την πικράνη. Να έλπει έτοι ά-ξαφνα το γυϊό της να σταματή το ι-σραίο στάδιο που θα τόν ώνηγούσε κα-τευθείαν στο άζιωμα του μουσικοσυνέ-λου και τού πρόσθε και να γυρίζη πίσω με το ζωντανό του στο σταύλο! Ι Πα-ρτε το τέλος πάντων όπως θέλετε, και κομπιναίτε όλες τις δυνατός περιπτώ-σεις υπό τις όποιες θα μπορούσα και θαπρέπει να μείνω! φτάνει, φτάνει και γιά να ζέρετε που πηγαίνο, είν' εδω ο πρηνικός...! που βρίσκετε πολύ γού-στο στη συντροφιά μου! αυτός με παρε-κάλει, μόλις άκουσε τις προθέσεις μου, να πάω μαζί του στα κτήματά του και να περνώ κεί την άμορφη άνοιξη. Θα είμαι έντελώς άνεξάρτητος—μου υ-ποσχέθηκε, κι' αφού συνένενομούσατε ως ένα σμείο μεταξύ μας, το ήπ'ρα ά-πόφασι και είπα μαζί του.

19 Άπριλίου

Ευχαριστώ και γιά τα δυό σου γράμ-ματα. Δεν άπάντησα, γιάτι περίμενα ναρθή η απόλυσι μου απ' την Άυλη! φο-βήθηκα μήπως η μητέρα μου άπευθύνθ' στον ύπομυρνο, και δυσκολέψη έτσι το σκόπο μου. Τώρα όμως τελείωσε η ά-πόλυσι μου, άρα δε θέλω να πώ με πόση λύπη μου τη δώσαν και τί μου γό-φει ο ύπομυρνος—θα ξεστούσανε τότε σε νέους θρήνους. Ο διάδοχος μουτέιλε γιά την άποχώρησή μου είκοσι πέντε δοκιάτα με δύο λογιόπου με συγκαί-ναν μέχρι δακρύων. Δε χρειάζομαι λο-γόν να μου στείλ' η μητέρα τα λεπτά που τώρα τελευταία της έγγραφα.

Μέτω

Άδριο φεύγω από δω κι' έπειθεί το λ' ρος όπου γεννηθήκα άπέκει μόλις έξι μιλία απ' το Άρμιο μου, θέλω να ο-ζαναδω, θέλω να ζαναθ-υπώθ τις τι-μωρήσεις, που περάσαν σαν ευσυχινία έ-κεί, μερικές. Απ' την ίδια πύλη θέλω να μ'πω, από όπου ήγικε η μητέρα μ' να μένω, όταν μετά το θάνατο που ή-τερα όφικε το άναμνημό, αά δική μας, μέρος γιά να π'η να κυβή στην άνοσηφορ πόλι της, Άντιο, Γουλιέλ-με, θα πάω να γράψω γιά το ταξείδι μου.

9 Μαΐου

Τελείωσα την όδοποίησή μου στην πα-τρίδα με δ'λη την εύλάβειά ενός προ-σκυνητή και πολλά άπροσδόκητα συνι-σθήματα με κυριέψαν. Στη μεγάλη φι-λύρα που όρισκεται ένα τέταρτο της ώ-ρας απ' την πόλι προς το Σ...σταμάτη-σα, κατέβηκα κι' είπα τού άμαζα γιά προχώρησι, γιά να γευθώ πεζός έντε-λώς άναγεμμένη και ζυμωή κάθε άνα-μνησι, όπως η καρδιά μου ποθούσε. Έκει στεκόμουν λοιπόν κάτω απ' τη φι-λύρα που άλλοτε, όταν ήμουν παιδί, ή-τουν ο σκεπτός και το σινύριο των έ-κτορων μου. Ποσό άλαιοις είναι τώρα! Τότε στην ευσυχινία μου άγνοια πα-θόσα: τόν άγνωστο κόσμο, όπου έλπι-ζα γιά την καρδιά μου τόση τροφή, το-σιν έπαύλασι, έλπιζα να γεμίσω, να ικα-νοποιήσω το όλο πόθος κι' όρμες σπ'ι-θος μου. Τώρα γυρίζω άπ' το μεγάλο κο-σμο—ώ φίλε μου, με πόσες γελασμένες έλπίδες, με πόσα καταστραμμένα σκε-διά!

Τελείωσα την όδοποίησή μου στην πα-τρίδα με δ'λη την εύλάβειά ενός προ-σκυνητή και πολλά άπροσδόκητα συνι-σθήματα με κυριέψαν. Στη μεγάλη φι-λύρα που όρισκεται ένα τέταρτο της ώ-ρας απ' την πόλι προς το Σ...σταμάτη-σα, κατέβηκα κι' είπα τού άμαζα γιά προχώρησι, γιά να γευθώ πεζός έντε-λώς άναγεμμένη και ζυμωή κάθε άνα-μνησι, όπως η καρδιά μου ποθούσε. Έκει στεκόμουν λοιπόν κάτω απ' τη φι-λύρα που άλλοτε, όταν ήμουν παιδί, ή-τουν ο σκεπτός και το σινύριο των έ-κτορων μου. Ποσό άλαιοις είναι τώρα! Τότε στην ευσυχινία μου άγνοια πα-θόσα: τόν άγνωστο κόσμο, όπου έλπι-ζα γιά την καρδιά μου τόση τροφή, το-σιν έπαύλασι, έλπιζα να γεμίσω, να ικα-νοποιήσω το όλο πόθος κι' όρμες σπ'ι-θος μου. Τώρα γυρίζω άπ' το μεγάλο κο-σμο—ώ φίλε μου, με πόσες γελασμένες έλπίδες, με πόσα καταστραμμένα σκε-διά!

Τελείωσα την όδοποίησή μου στην πα-τρίδα με δ'λη την εύλάβειά ενός προ-σκυνητή και πολλά άπροσδόκητα συνι-σθήματα με κυριέψαν. Στη μεγάλη φι-λύρα που όρισκεται ένα τέταρτο της ώ-ρας απ' την πόλι προς το Σ...σταμάτη-σα, κατέβηκα κι' είπα τού άμαζα γιά προχώρησι, γιά να γευθώ πεζός έντε-λώς άναγεμμένη και ζυμωή κάθε άνα-μνησι, όπως η καρδιά μου ποθούσε. Έκει στεκόμουν λοιπόν κάτω απ' τη φι-λύρα που άλλοτε, όταν ήμουν παιδί, ή-τουν ο σκεπτός και το σινύριο των έ-κτορων μου. Ποσό άλαιοις είναι τώρα! Τότε στην ευσυχινία μου άγνοια πα-θόσα: τόν άγνωστο κόσμο, όπου έλπι-ζα γιά την καρδιά μου τόση τροφή, το-σιν έπαύλασι, έλπιζα να γεμίσω, να ικα-νοποιήσω το όλο πόθος κι' όρμες σπ'ι-θος μου. Τώρα γυρίζω άπ' το μεγάλο κο-σμο—ώ φίλε μου, με πόσες γελασμένες έλπίδες, με πόσα καταστραμμένα σκε-διά!

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ: Η συνέχεια.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΟΙ ΑΛΚΟΛΙΚΟΙ ΜΥΡΜΗΚΕΣ

ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΔΟΣΟΣ ΖΩΗ ΤΩΝ

Το βασίλειον τών έντόμων είναι ένας ιδιαίτερος κόσμος, ο πολυπληθέστερος και ο ποικιλώτερος του ζωικού βασιλεί-ου. Έκείνο όμως που ιδιαίτέρως τόν χαρακτηρίζει δεν είναι ούτε το πλήθος και το παρδδοζόν των σκεπήτων του, ούτε ο πλούτος τών χρωμάτων με τας άποχρώσεις ταν' είναι ότι μερικά είδη, όπως οι μύρμηκες, οι τερμίτι, αι μέλ-ις, αι εφθασαν εις μίαν κοινωνικόν όργα-νισμόν άνθλονον με την άνθροπίνην και εις πολλά σμεία άντιέτρων αυτής. Μία φωνή τερμιτών ή μία φωνή μυρμηκόν με τ' άνεξαντλήτως γούλια θλάει τις και τους εφημέρους άρρενάς της, με τας εργάτιδες τις και τους στρατιώτες της, με τα παιδοκομεία της και τας ά-γέλας τών άνελάδων της, τους δούλους της και τα παρδία της με τα δωμάτια, τας σόδας, τα σταυροδρόμια της, με τας μετωικείας, τας επιδόρους και τους πό-λεμους της, διδει την έντύπωσιν περιέ-ργου άνθροπίνης, άναπτυχθείσης επί άλλου σκεδίου, δι' άλλων μέσων και ή οποία έκθλονον από χιλιετηρίδων πα-ραλλήλων σκεδών όδών με την ίδιήν κα-ρίαν. Ούτω μεταξύ τών όργανώσεων τις κοινωνίας τών φασαί της Άλγυπτου, τών Ίνκας της Περούβιας και του πυρού μύρμηκος π. χ. υπάρχουν τόσα κοινά σμεία που μπορούμε να διερωτηθώμεν εάν ή ύστασις και ή άναπτύξις τών κοινωνιών δεν ύπακούει εις τόν ίδιον φυσικόν νόμον, οποιαδήποτε και έν εί-ναι τα είδη των ζώων που τα άποτελούν.

Πολλά έντομα είναι λαίμαργα, όχι ά- όμως με την ρωμαλέα όρξει, ούτε με την άδωφαινα που έπιβάλλουσιν α' άνδρα-κας της άναπτύξεως τών σκεπήτων των προπατέρων δια την άναπαράγην των παιδών, άλλα με την σερφή και λεπτή έκλογήν, που κάνει, ώστε ώριμένη τροφή, να προτιμάται από άλλας τας άλλας, και δια την άπόλυσιν της οποίας παραβλέπονται και έγκαταλείπονται τα σκεπήματα συμμέτρων.

Το ακόλουθα παρδδοσιον είναι άρκε-τά ένδεικτικό της δυνάμεως αυτού του πάθους.

Όρισμένα ήμενότερα που συλλαμ-βάνουν και παραλύνουν έντομα και άρά-χνες δια να τα δώσουν ως τροφή εις τας νύμφας των, μαλάσσον τών λαίμων των δούρακ τών θύματων των με τας γνάθους των. Η μάλαξίς αυτή π'ι-νεται ότι έχει σκόπον να θλάηη το γά-γληα του σκεπένος και να ακτινοποιήρη ούτω τελείας το έντομον.

Άλλ' έχει επίσης και ως άποτέλεσμα την έκτρον Ίαχαρδίδους ύγρου που τή έν λόγω ήμενότερον να εύρίσκη το-σιν ευχαριστίαν εις το ύγρον αυτό ώστε εξακολουθεί να μαλάσσει τα θύμα-τά του μόνον και μόνον δια να ικανο-ποιή την λαίμαργίαν του, έγκαταλείπον αυτά κατόπιν και χωρίς να σκεφθή να έ-ναποθέσθ' α' αυγά ήπ' αυτών, εις τρώπον ώστε αυτά στερωμένα τροφής πεθαίνουν εκ πείνης. Αυτό δέβαια είναι άναμφιδέητον παρδδοσιον λαίμαργας, λαίμαργας τόσον ίαχυράς που νικά το μυρμηκόν σκεπτή.

Μεταξύ όμως άλλων των ήμενότερων τα περισσώτερον λαίμαργα είναι οι μύρ-μηκες. Είναι γνωστόν με πόσην ταχύτη-τι και ποίαν δραστηριότητα επιπίπτουν επί των γλυκιωμάτων και των ζαχαρω-τών. Το ύγρον που συλλέγουν οι μύρμη-κες λαίκοινας τα άνθη ή τις σιροπιδείες τροφάς το έναποθέκουν εις ταν πρό-λαδόν του θύρακος των, ένα είδος γού-μας του πινύου, ο οποίος όπως εις τας μελισσας, διανοήγεται από καιρό εις καιρόν δια να άπολάσ' η συλλήπτρια μία σταγόνα του εξαίσιου αυτού ύγρου. Έννοείται ότι το μεγαλύτερον μέρος του συλλεχθέντος ύγρου διδεται εις τας νύμφας ως τροφή.

Άλλα και α' εργάτιδες που άσכולύν-ται εις το έσωτερικόν της φιλίας δεν στερούνται του νεκράτος. Αι ούλκτρι-αι επιτορέφουσιν από την συγκομιδήν διοχετεύον το συλλεχθέν ύγρον ες μερικάς εργάτιδες, ώριμένους δια τού-το, και οι οποίοι ως ζωντανά δε-ξαιμένα έναποθέκουν τας ζαχαρώδεις ύγρους εις την κοιλίαν των που διοχέου-ται μέχρι του θάνατου να γίνη διασπάρ-σις απ' εκεί δε πάλιν το δίδουν σε μικράς ποσότητας εις τας έσωτερικάς εργά-τιδες.

Αι εργάτιδες μάλιστα ένας ει-δους μυρμηκόν του Μεξικού, τών όποι-

Φιλίες..... έπικίνδυνες

Δύο άχώριστοι σύντροφοι ενός ίπποδρόμου, σε μία τρυφερή σκηνή. Ο πιδής-κος φιλεί το φίλο.

Ένα άλλο πρόβλημα

Η ΔΗΜΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΡΗΞΕΩΣ

Μιά πολύ πρωτότυπη θεωρία

Δεν είναι πολλές καιρός, που ένας Γάλλος μηχανικός, ο κ. Γκοάρ, διετύπη-σε μία νέα θεωρία περί του σκεπήμα-τος του πλανήτη μας. Η θεωρία αυ-τή δεν είναι κανένα πρόχειρο κατα-πολέημα ενός οποιοσδήποτε υποψηφι-ού επιστήμονος, άλλα άξια πολλής προ-σοχής γιάτι κατά τη γνώμη των ειδικών είναι επιστημονικώτατη.

Ο δημιουργός της νέας αυτής θεω-ρίας σπριχθηκε μόνο και μόνο άπάνω στους νόμους της μηχανικής γιάτι δέ-ν θέλει να παραδεχθ' τυφλά όλα τα συμ-περάσματα των άστρονόμων, που κυρί-ως σπριχίζονται άπάνω ε' ύποθέσεις. Κα-τά τόν κ. Γκοάρ η Γη σπ'ις πρώτη πα-ρίδοος άποτελείτο από μέταλλο λωμύ-νο, λόγω της ύψηλης θερμότητας.

Όταν η Γη δεν έκινετο, το σκηνή αυ-τό θα ήτο περίπου εύθύγραμμο και ά-π'ιστον. Έπειτα όμως η Γη περιστρέφε-ται με μεγάλη ταχύτητα (διανύει 463 μέτρα δε κάθε δευτερόλεπτο) τα ά-ποσπρόβοντα κομμάτια της λιθοσφαι-ρας εξακολουθούσαν να κινούνται υπό την επίδραση της εκτεινμένης ταχύτητας, η οποία είχε μεγαλύτερη άποτελεσματία της γνήνης σφαίρας ες σφαιρικής έκρίσεως.

Χαρακτηριστικό παρδδοσιον είναι ο Ερμηνέας Έκεανός, που παραδίδει τη μεγάλη έκταση άσμεστρία, απ' όπου η Σιβηρία μέχρι του Άκρωτίου της Κα-λής Έλπίδος είναι πραγματικά κατα-μαχόμενη και τα πολλά θραύσματα της αφού διασπρίκτανε προς άνατολάς με διαρκώς έλαττωμένη πικνότητα, έσχι-μάτισαν την Αυστραλία και την Μικρονη-σία... Αντίθετως η άλλη άκτι από Ά-λάσκας μέχρι της Γης του Πυρός δεν παρδουάει κανένα σημαντικό θραύ-σμα.

Άλλα τα έντομα αυτά περιμένουν να τους φέρουν την τροφή εις το στόμα, άλλα τρώγουν τα αυγά των μυρμηκόν και άλλα πάλιν γεννούν επάνω εις τα αυγά και τας νύμφας των φιλίζοντων των αυτά, που χρησιμοποιούν εις τας προ-φί των σκεπήτων των. Έννοείται ότι οι μύρμηκες γνυρίζουν τας θλάδας που προσέχουν οι επιβλαβείς αυτοί άμφι-τρώγες, άλλα παρασπρόνται, όπως οι άλκοολικοί ή οι μορφήνους από έ-πιδράση των δέν όπιορκωμένων ένύμ-φους άποδενε προκειμένου να το ικανοποι-ούν.

Άλλα παρδία: η ήμενότερα, οι λεοστέρα, κόμπιες κ. λ. π. Έχουν την ιδιότητα να έκκρινουν ένα είδος αιδ-ρίου ελαίου, χωρίς θρεπτικόν δύναμιν, δια το όποιον όμως οι μύρμηκες τρελ-λαινούνται, δια τους ίδιους όπως ύπο-τίθεται λόγους που οι άνθρωποι άναπνύ-νουν οινόπνευμα.

ΑΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ο ΒΥΘΟΣ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ

Ο ΚΑΤΑΔΥΟΜΕΝΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ

Και άλλοτε έγινε εύρτοτος λόγος δια την θαυμασίαν έφευρεσιν του Κα-ρόλου Ουίλλιαμσον, χωρίς εις την όπι-αν διευκολύνονται α' έρευναι τών θα-λασσιών βυθών. Ο Άμερικανός έφευ-ρέτης κατάρωσε να κατασκευάσ' έν μηχανήμα, το όποιον επιτρέπει κατα-δύσεις και παραμονήν υπό την θαλά-σσαν' κατά τρόπον ασφαλή και άνετον. Μέχρι σήμερον, μόνον δια σκαφών-δρων κρητύοντο τα μυστήρια, τα ό-ποια κρητύοντα εις τα βάθη τών θα-λασών. Άλλά το μέσον τούτο παρ-ούσι εις πολλά μειονεκτήματα και κινδύ-νους. Πρώ πάντων δεν παρέχει εις τους δύτας τόν άπαιτούμενον χρόνον δια να έκτελέσουν προεκτικας παρ-ατηρήσεις ή να λάβουν φωτογραφίας.

Η έφευρεσις του Ουίλλιαμσον είναι καταλλήλατη δια τας έξερευνήσεις τών θαλασσιών βυθών. Πρόκειται περί ενός θαλάμου εκ στερεού χάλυδος, ο οποίος δύναται να άνθέρη και εις τας ίσχυρότερας πιέσεις του όποιου α' πλευράι είναι έρμητικά κλεισμένοι. Μία από τας πλάνιας του πλευράς εί-ναι εφωδισμένη με τέρστους φακόν-και κάτοπτρον. Κατά την θαλάσσιαν κα-τάδυσιν του ο θαλάμος έπικινύνει με την έπιφάνειαν της θαλάσσης εκ' ενός άναγού σωλήνος, άποτελούμενου από σιρόν καλυδίνων κυλίνδρων άρρω-τών ύπενωθιζόντων όλιγων τούς σωλ'ι-γας φωταίρου.

Χάρις εις την επιτυχή ταύτην έφευ-ρεσιν ο υίος και η νύμφη του κ. Ουίλ-λιαμσον κατάρωσαν να κατέβουν εις βάθη δέκα και δώδεκα μέτρων και εκ του παρατηρητήριου των, με την δοκ-θιαν λαμπτήρων εξ ύδαργύρου, να φωτογραφίσουν άξιοδωμάσματα ένδια-τοπεία εις τας ά-βάθους, Μπαλκόνια, πλάνια, φανώματα, χάρη εις την θερμότητα του περιήμνου ρευστός (Κόλψ Στρήμ) εις τα βάθη τών θαλα-σών ύπαρχει πλούσιωσις θλάσιος. Έπίσης εις τα βάθη ταύτα εύρίσκονται έν άβυσσιν παντός είδους ψάρια, τα ό-ποια, όπως άναφέρουν οι Ουίλλιαμσον έ-τράπησαν εις φωνήν όταν το τεκνύτων ρώς διέλευσαν αμφιμύλις το πυκνότερον σκότος των, όπως τότε άπροσπελάστου κατακύναν των.

Ο φίλος Ουίλλιαμσον και η σύζυγός του έλαβον πρόν ένος πρώτου έτους το γα-μύριον τ'εσεί των με τόν καταδυόμε-νον θαλάμον, α' φωτογράφιαν δέ τας ό-ποιας έλαβαν από την ζωή των θαλα-σσιών βυθών έχουν εξαιρετικόν ενδιαφέ-ρον.

Η ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

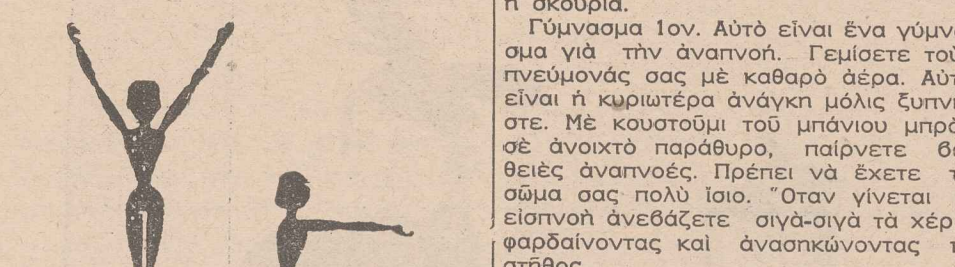
Η θερμοκρασία του ήλιου υπερίσθη-σθι δύναται να φθάσ' εις 6,500 α. τοῦ Περσέως, άστέρος, εις 3,000 α. τοῦ Σούριου εις 9,000 α. τοῦ Ερμή εις 21,000 α. και τών άλλων άστέρων εις 15,000 α. Η θερμο-κρασία του ηλεκτρικού τόξου ανήλθε μέ-χρι 3,600 α. και τούτο θεωρείται κατ' το μέγα

ΤΟ ΣΠΗΤΙ ΣΑΣ

ΑΙ ΔΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΠΗΤΙ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ
ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Δέκα λεπτά γυμναστική

Είναι πολύ πιθανόν κυρία μου, να μην είσθε φανατική «σπορτίστ» και ούτε να ενθουσιάζεστε με τη γυμναστική. Ίσως το αυτοκίνητο, το καζίνο, τα μπαρ και... τα τσιγάρα να σας απασχολούν πολύ και να σας είναι ίσως απαραίτητα. Αλλά απαραίτητη είναι και η γυμνα-

Διαλέξαμεν επίτηδες 4 γυμνάσματα που διευθύνονται σε διάφορα μέρη του σώματος.

Εάν τα επαναλάβετε 5-6 φορές μόνον θα σας δώσουν μία καλή φόρμα και θα σας επιτρέψουν να συνεχίσετε την τεμπελικιά σας ζωή χωρίς να σας πρή ή σκουριά.

Γυμνάσμα 1ον. Αυτό είναι ένα γυμνάσμα για την αναπνοή. Γεμίζετε τους πνευμονάδες σας με καθαρό αέρα. Αυτό είναι η καλύτερη ανάγκη μόλις ξυπνήστε. Με κουτούμι του μπάνιου μπρός σε ανοικτό παράθυρο, παίρνετε βαθιές αναπνοές. Πρέπει να έχετε το σώμα σας πολύ ίσιο. Όταν γίνεται η εισπνοή ανεβάζετε σιγά-σιγά τα χέρια φαρδαινοντας και ανασηκώνοντας το στήθος.

Ύστερα στην έκπνοη κατεβάζετε τα χέρια σας και σκύβετε ελάχιστα το κεφάλι.

Αναπνέετε βαθιά αλλά χωρίς να πιέσετε τον εαυτό σας γιατί τότε κινδυνεύει να κορυφωθεί η καρδιά σας.

Γυμνάσμα 2ον. Κάμπετε τα πόδια σας σαν να είσθε καθιστή και κάνετε πρόταση των χεριών. Ύστερα ανασηκώνετε και ούτω καθ' εξής. Έτσι οι ώμοι και τα μπράτσα σας ξυπνούν.

Γυμνάσμα 3ον. Γιαυτό μπορείτε να διαλλάξετε για την κίνηση των ποδιών, αυτό που γίνεται όταν βρισκόσθε ξαπλωμένη κάτω ή αυτό που όρθια σκύβετε.

Για το πρώτο : Ξαπλώστε στη πλάτη και σηκώνετε τα πόδια σας κάμπτοντας τα γόνατα. Κάνετε μία κίνηση που να επιτρέπει στο να πηγαίνετε κινούνται τα πόδια σας σαν να βρισκόσθε σε ποδήλατο.

Για το δεύτερο, σκύψτε σιγά έχοντας το σώμα ίσιο και ανασηκώστε πάλι σιγά.

Γυμνάσμα 4ον. Για να κάνετε την κίνηση της ελαστικότητας της μέσης μπορείτε να διαλέξετε μεταξύ του πρώτου που κάνουμε όρθιες και του δεύτερου. Το πρώτο ξυρτε πώς γίνεται. Το δεύτερο γίνεται έτσι : Κάθεστε και με τον πόδι στο στήθος σκύβετε και φέρνετε τις παλάμες στα δάχτυλα των ποδιών. Επαναλάβετε το 6 φορές.

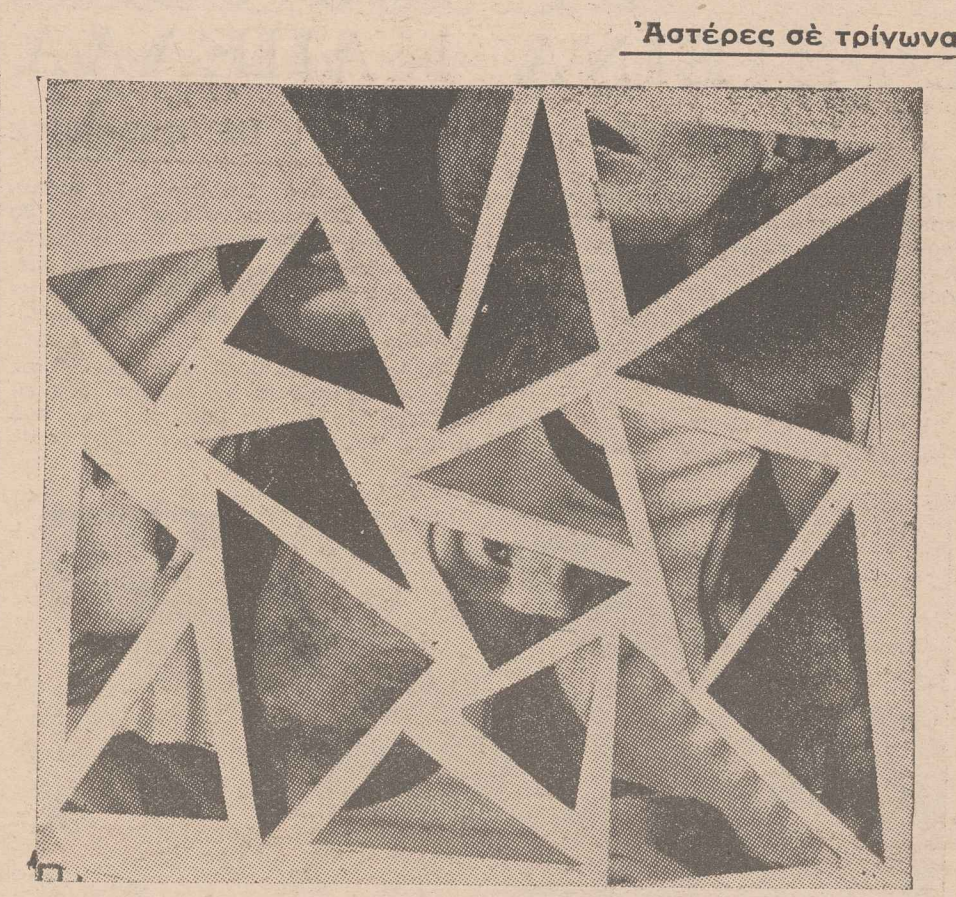
Επίσης, Τό πρώι μόλις ξυπνήσετε και ιδίως εάν κοιμάσθε θασεία πρέπει να κάνετε μερικές ασκήσεις για να...ξυπνήσετε και σας φύγη η τεμπελιά. Κάνετε λοιπόν αυτές τις κινήσεις ένα τέταρτο της ώρας εάν είσθε φρόνιμη και ούφρων, 5 λεπτά, εάν είσθε διασηκή και τεμπελιά.

Αλλά μη ξεχνάτε... Πρέπει να υποχρεώστε τον εαυτό σας ο' αυτές τις κινήσεις. Ασχάτως θα αποκτήσετε θαυμασιαν ελαστικότητα.

Αυτό το καλοκαίρι
δωδεξιμοι δύο είνε;
Sidney Howill
ΣΤΑΔΙΟ 4/7 LTD

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΤΕ

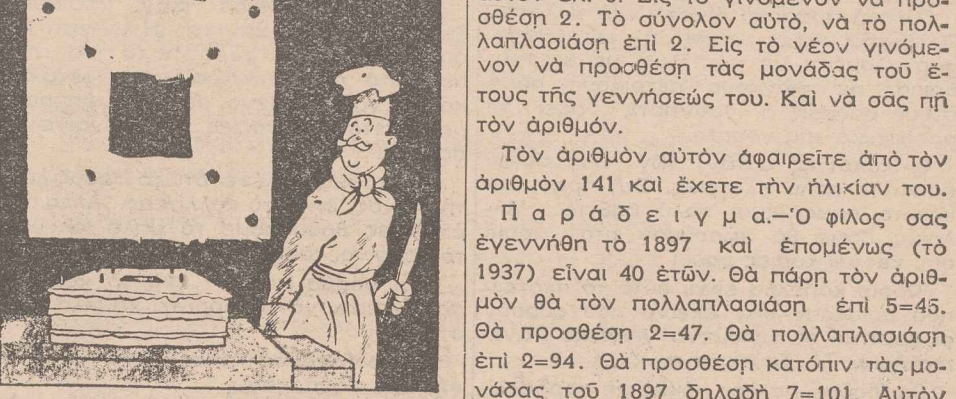
ΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΣ
Αστέρες σε τρίγωνα

Να κοπούν τα τρίγωνα αυτά και να συναρμολογηθούν έτσι ώστε να σχηματισθί η φωτογραφία γνωστού αστέρος του κινηματογράφου

Η βασιλόππτα Η εύρεσις της ηλικίας

Η βασιλόππτα αυτή πρέπει να κοπεί σε οκτώ κομμάτια, καθένα από τα οποία πρέπει να περιλαμβάνη ένα από τα ο-

πτά κομμάτια. Τα έξη από τα κομμάτια αυτά πρέπει να είναι ίσα και το αυτό σχήματος και τα άλλα δύο τετράγωνα και μάλιστα να είναι το τέταρτον του μαύρου τετραγώνου. (Εστάλη υπό Χ. Π.)

Κάθε χρόνο
ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ
ΕΥΕΛΕΙΑ
ΔΩΡΩΝ
ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ
Κάθε χρόνο
ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΙ
Κανελλόνιος Ιωσήφ
ΣΤΑΔΙΟΥ 9

ΤΙΣ ΩΡΕΣ ΣΑΣ

Το παινινίδι της μόδας
ΑΙ ΣΤΑΥΡΩΤΑΙ ΛΕΞΕΙΣ

Διασκεδαστικό και μορφωτικό

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

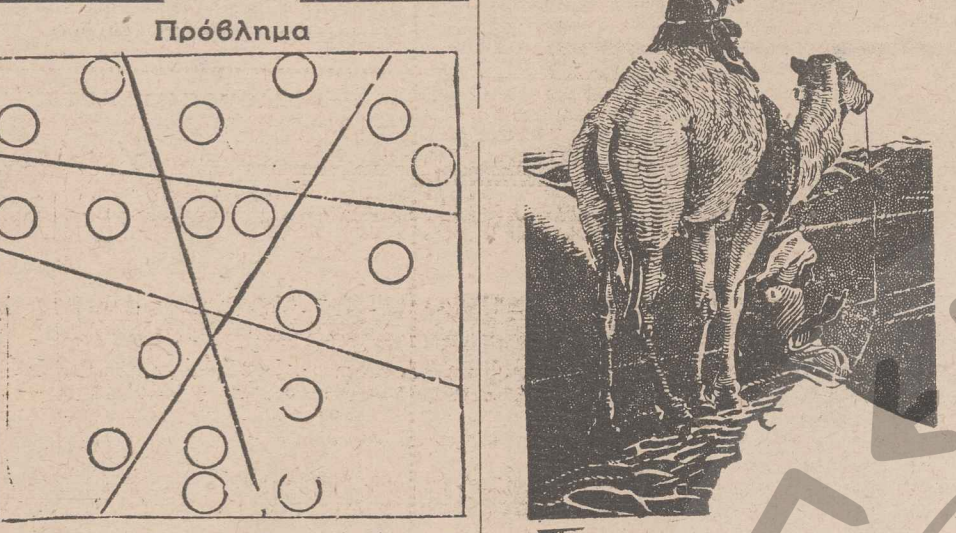
- 1.-Νήσος του Αιγαίου.—Όρος των αλκανίων.
- 2.-Πόλις της Στερεάς Ελλάδος.
- 3.-Από τα αίτηματα της Γαλλικής Επανάστασης.
- 4.-Ο καθένας.—Δέν την έχουν όλοι.
- 5.-Μαύρος άνθρωπος.—Η μισή ακτή.
- 6.-Πρόσωπον της γραφής.—Διεθνής οργανωσις.
- 7.-Νέα γυναίκα.—Βέλος εις την δημοκρίαν.
- 8.-Καταστροφή πολέμου.—Διαίρεσις του χρόνου (ψωπνετόληκτον).—Κοσμική ταβέρα.
- 9.-Χωρίς θάλασσαν.—Υίος του πρωτοπλάστου.—Όργανα αισθήσεως.
- 10.-Διά τα σώσμεν αγωνιζόμεθα όλοι.
- 11.-Περιφέρεια της Ελλάδος.
- 12.-Χωρίον της Αττικής.—Ποταμός της Μακεδονίας.

ΚΑΘΕΤΩΣ :
1.-Αντωνυμία.—Όρος της Αττικής.—Αναφορική αντωνυμία.
2.-Σύνδεσμος αρχαίος.—Χρονική περίοδος (γεν. πληθ.).
3.-Μόριον.—Συνοδεύει τα ψήφα.—Σχηματίζει τον μέλλοντα.
4.-Σύνδεσμος.—Αποκρουστική ασθένεια.—Αλγυκίος θεός.
5.-Τυνακίον.—Χαυδεκτικόν όνομα.—Αρβρον.—Περιφρμος ρας των Αιθίοπων.

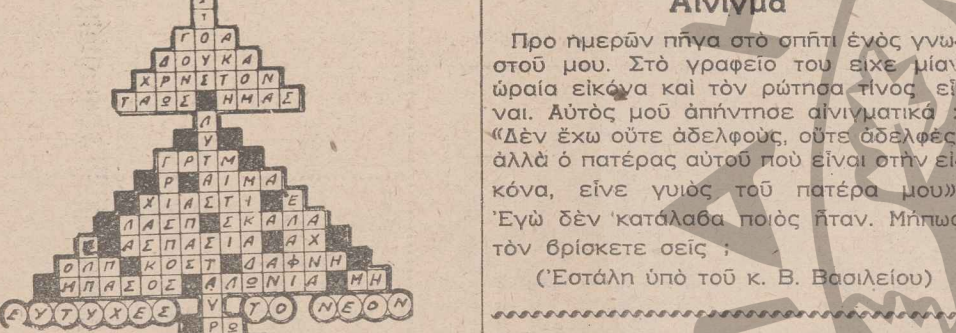
(Εστάλη υπό Άντωννύμου)

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Ίδου πώς θα χωρισθύν οι τέσσαρες ευθείες διά να χωρισθί το χωράφι.

Σταυρωτά λέξεις

Αίνιγμα
Προ ημερών πήνα στο σπητι ενός γνωστού μου. Στο γραφείο του είχε μίαν υφραία εικόνα και τον ρύψασι πινός είναι. Αυτός μου απήντησε ανινυματικά : «Δέν έχω ούτε αδελφούς, ούτε αδελφές, αλλά ο πατέρας αυτού που είναι στην εικόνα, είχε υίους του πατέρα μου». Εγώ δέν κατάλαβα ποιάς ήταν. Μήπως τόν βρίσκετε οείς ; (Εστάλη υπό του κ. Β. Βασιλείου)

Μαγική εικόνα
Το παιδί της κυρίας βρίσκεται, στα μαλλιά της με το πρόσωπο προς τα πάνω.

Τα ζώα του χωριού
Ο χωρικός είχε 19 κατσίκια και 11 πε-
'Ο ξενόδοχος είχε 35 δραχμές. Ο πρώτος έρριξε 35 ακόμη και έγιναν 70, 2-22 εν όλω 98 πόδια).

Ο Έσπερος άπαντά...

Για ν' ανταμώρη τη χαρά που παραδο-
(θίκε
στο χρόνο το φευγάτο πούχει πάει;

Πώς το νοιώθετε αυτό. Να ανταμώρη τη χαρά που παραδόθηκε στο χρόνο το φευγάτο — έως εδώ έχει καλώς. Άλλά το «πούχει πάει» ενν' αόυνδστο. Τ' άλλα δύο τετράστιχα καλά, εν και σπυρνα. Συνεχίστε τη προσπάθειά σας και θα πετύχετε. Αν διαβάσετε όμως.

Π α ν. Ν ε φ. Πάννινα. Το τραγούδι σας θυμίζει τους ποιητάς του δουνού και του λόγγου και ιδιαίτερα τους αγαπητούς Ηπειρώτας, μα ακόμη θέλει έργονα. Π. x.

Μά ή νοσταλγία ή θύμηση αν κόποι (τε με φέρει
στ' όνειρον την «πράγματικότητα

θλινμένη πάει με τη ψυχή στα γνώνιμά (της μέρη
και θα ζητείε στη σκοτεινιά μια θεία (φeyγoδoλή).

Αυτό το «πραγματικότητα» κοντά στη «νοσταλγία», είναι κάτι που σκάρει 'Άλλα πρέπει να επιμενετε, γιατί θα γράψετε αργότερα καλά. Εύχαριστούμε για όσα γράφετε και συνεχίστε να προσπαθείτε για τον «Έσπερο».

Τ. Μ α κ ο ν. Μεσολόννη. Κάποιος σας γέλασε αν σας είπε ότι το «Βιόλλα» θέλει με δυο «λ» ή αν το είδατε τυπωμένο, πρόκειται για τυπογραφικό λάθος. Άλλά τέλος πάντων η «Βιόλα» είναι έργο δικό σας ολόκληρο; «Η είχε μινάς; Απαντήστε μας ο' αυτό.

Σ. Ν ι ο υ ρ. Λευκάδα. Να το ιδή και αυτός που γράφετε. Συμψωνοι. Μά εινε τεράστιος αυτός ο «πινός» της καρδιάς σας. Το τραγούδι σας δηλαδή. Δέκα και έξ, τετράστιχα. Δέκα σωτές στίλεις του «Έσπερου». Και να σας δώθησούμε βέβαια, άλλ' όχι προς ζήλιαν των πολλών άναγνωστών — συνεργατών μας. Μικρότερο, λοιπόν. Και θα το δημοσιεύσουμε αν είναι καλό. Γιατί ο' αυτό το «πινό» σας διαβάσουμε.

«Εσείς δασεία του ούρουνού
ματια χρυσά του κ ό σ μ ο υ
φeyγνάρι άσυρροστέφανο
πού δίνεις φως του κ ό σ μ ο υ ».

Δέν συμφωνείτε πώς σε δέκα πέντε λέξεις, πέφτουν πολλοί δυο ολόκληροι «κόσμοι»;

Β α σ. Κ ρ ο ψ. Παραμυθιά. Για το Χριστουγεννιάτικο έφθασε πολύ άργά. Άλλά διαβάστε.

«Ο ήλιος έφρόδαλε με όλη τη μεγαλοπρεπεία του. Τά κελιδόνια χαομένα μας άναγέλλουν την ένασχί της άνοιξας».

Πώς έχετε το κουράγιο, στο κρύο που τραβάτε, να θυμάτε την άνοιξη; Έμεις παγώνουμε περισσότερο. Άλλά και η «Αισώπου» δέν έναίσιμα έλάξετε.

Διά να δείτε όλοκαταλήξει του «άερα» βράκετε μία «φοίρα» και την σκινετε ίσα στη καρδιά σας! Έργασθείτε, φίλε μου, πρώτα κ' ύστερα γράφετε. Ψες το ξαναθάψαμε. Μη θέλετε να γράψετε από την μία στην άλλη μέρα.

Π α θ η λ. Βόλον. Πολλά εχχαριστί. Συνεχίστετε προσπάθειάν για την διαδοχή του «Έσπερου» ούφρους και γνέσους. Οι «τοκασιόμοι» καλά και θα δημοσιεύσουν. Το «Σας» περνούσαν τα χρόνια δημοσιεύεται εδώ. Ίδου το:

Τυχάρη την εγγύριαν, στο δρόμο
—μιας αόπτης ένας φίλος και των δυο—
κι' εύχης γι' αυτή έσποια χρυσά ένα
(θρόνο στής άσολης καρδιάς μου το σέβει).

Της άσας μία άγάπη αν έστούσι
πρώτοι να μου τρώη το σωθικά
—την ολόδροστο του Μαν μπουμπουκι
τι ήταν σωστή μία «κόρη», μια θεά

Και κεινη με άγάπησε με τρέλλα
και μολέλας τραγούδια έρωτικά
με μια με ληυδώνες—ώρην—
της λέω: σε αγαπά! Κι' αυτή γέλα...

Π α θ η λ. Ο «τοκασιόμοι» σας όμοια μιιάζουν με τα δημόσια δίσκιν. Η λαθευσιόμοι; Δ η μ. Σ τ ε. Θ ε σ α λ η η φ. Υ. α ι θ ο ν. Μά γιατί έφου και ο ίσιος ούλολογείτε, ότι είσθε αναστασιόμοι δέν φροντίζετε να διαβάσετε λίγη γραμματική; Σας το συνιστούμε, φίλε μου, εν θερμώ. Το πεζό σας, όχι καλό. Μά αν επιμεινετε, θα γράφετε, άφου μάλιστα, όπως μας γράφετε, έποτε μόνο δέκα-έπτα χρόνων. Άλγστε θα σας γράψουμε περισσότερο. Σας ευχαριστούμε πολύ, για το ενδιαφέρον σας για τον «Έσπερο» και για να τη — όπως θέλετε — πρέπει να τόν υποστηρίξετε άναστασιόμοις τον και οείς και όλοι οι φίλοι σας. Έλπίσουμε να έργασθετε γι' αυτό, με τη δύναμη που σας διακρίνει, όπως φαίνεται από το γραμματικό σας.

Ο υπέμης του κ. ταλλυγάρη, έξ μηνών από την Καβάλλα.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Η ΜΕΛΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΑ

